

Korawones =
Zofan = Kunges
Preusiskoms Zemems

ben

Zofanas

apie

io Swedima (Pradzia)

nū 14to Aprilio 1851.

Tilise.

Drukavonėje J. Keitendėrio.

1851

liet. bibliogr. D, 2,
sk. 213

Aņģu Mišles Prirodijimas.

Pirms I. Sanaris.

**Jokanas apie Staifima Korawones Dawad-Aņģiu prufiškims
Zemju Dalikams nu 14to Aprilio 1851.**

	Laiķas
Pirms Perskryims. Neypātiski Padawadijimai (pagal Sa- nari I. ikki XII)	1
Antras Perskryims. Padawadijimai apie Sūdžios Teisybe bey Weikalūs Korawonēs Daiktūse (Sanaris XIII.-XXVII.)	4

Antras II. Sanaris.

**Korawones-Jokan-Aņģes Prusu Zemes Dalims nu 14to
Aprilio 1851.**

Pamokiņa arba pritaisā Padawadijimai (§§. 1—6)	8
--	---

Pirmasis Dalikās.

Apie Paforawojima sunkiū Nusidejimu bey Perzengimū.

Pirms Pawardijimas. Apie Korawonēs (§§. 7—30)	9
Antras Pawardijimas. Apie Pabandima (§§. 31—33)	13
Treczias Pawardijimas. Apie Prifitškima prie tokio Nu- sidedjimo arba Nusizengimo (§§. 34—39)	14
Ketwirts Pawardijimas. Apie Priezastis, kuroms ar tikt menka Korawone seka, arba wissay ney jokia (§§. 40—54)	15
Penktasis Pawardijimas. Apie Susitropijima daugeropū Nusidedjimu bey apie Atkritima (§§. 55—60)	17

Antrasis Dalikās.

Apie wienintelus Nusidedjimus bey Nusizengimas ir ju
Paforawojima.

Pirms Pawardijimas. Apie Karalaus bey Zemes IŃda- wima (§§. 61—73)	19
Antras Pawardijimas. Apie Papeikima arba Jartinima Karalaus bey Draugu Karaliskos Gimines (§§. 74—77)	21
Treczas Pawardijimas. Neprieteliski Pasielgimai prieš sugentuses Karalystēs (§§. 78—81)	22
Ketwirts Pawardijimas. Nusizengimai bey Nusidedjimai del IŃpildimo padoniskos Teisybēs (§§. 82—86)	22
Penktasis Pawardijimas. Prifistengims prieš Zemes Māci (§§. 87—96)	23
SzeŃstasis Pawardijimas. Nusidedjimai prieš ātwira Da- wada (§§. 97—120)	25
Sešmas Pawardijimas. Piningu Darimo Nusidedjimas arba Nusizengimas (§§. 121—124)	29

Uštunts Pawardijimas. Reteisi Prišiegà (§§. 125—132)	30
Dewintas Pawardijimas. Reteisus Apšfelbims (§§. 133—134)	31
Dešimts Pawardijimas. Rusizengimai del Wieròs (§§. 135—137)	31
Wienulikts Pawardijimas. Rusidėjimai del Personu Stòno (§. 138)	32
Dwylikts Pawardijimas. Rusidėjimai bei Rusizengimai pries Wiežlibyste arba tikra Pasielgimo Būda (§§. 139—151)	32
Tryliktais Pawardijimas. Izėidimas Garbes (§§. 152 iki 163)	35
Keturoliktais Paward. Kowa tarp Dwieju (§§. 164—174)	37
Penkioliktais Pawardijimas. Rusidėjimas bei Rusizengimas pries Gywasti (§§. 175—186)	38
Szešoliktais Paward. Kūno Pazeidimas (§§. 187—203)	39
Septinoliktais Paward. Rusidėjimas ir Rusizengimas pries personiška Walnybe (§§. 204—214)	42
Aštunoliktais Pawardijimas. Wagyste arba šėip kas tam lygu (§§. 215—229)	44
Dewinoliktais Paw. Plešimas bei Išspaudimas (§§. 230—236)	47
Dwidešimtais Paw. Priemimas bei Paslėpimas (§§. 237—240)	48
Dwidešimtpirmasis Paward. Prigawimas (§§. 241—245)	49
Dwidešimtantrasis Paward. Newiernybe (§. 246)	50
Dwidešimttreczasis Paward. Wyrausybės Raštū Paklastawojimas (§§. 247—258)	50
Dwidešimtketwirtasis Paward. Del Skolū Uzmokesczu wargingu pasidariti (§§. 259—262)	52
Dwidešimtpenktais Pawardijimas. Korawotins Pasinaudijimas (§§. 263—280)	54
Dwidešimtšeštasis Pawardijimas. Turtò - Paiskaidijimas (§§. 281—284)	57
Dwidešimtseptintasis Paward. Daugiemš priegadingi Rusidėjimai bey Perzengimai (§§. 285—308)	57
Dwidešimtaštuntasis Pawardijimas. Rusidėjimas ir Rusizengimas Urėde (§§. 309—331)	62

Treczas Dalikas.

A p i e P e r z e n g i m u s.

Pirmasis Pawardijimas. Apie Pakorawojimà Perzengimū Nėypatiskumę (§§. 332—339)	66
Antrasis Pawardijimas. Perzengimai del Žemes Pakajaus ir àtwirò Dawadò (§§. 340—342)	67
Treczasis Pawardijimas. Perzengimai personiško Pakajaus, Garbes ir Walnybės (§§. 343—346)	69
Ketwirtasis Pawardijimas. Perzengimai del Swetimojò Turtò (§§. 347—349)	72

Jokanas

apie Štatsima Korawones-Dawad-Knygiu prufiskoms Zemes Dalims

nū 14 to Aprilio 1851.

Wes Priczkus Willus, per Diewò Maronè, Karalus nū Prūsū r. r., padwadijam su Pritarimu Kamarū (Dēputertū) kas sekasi:

Pirms Verstheimas.

Wissokie Padawadijimai.

Pirms I. Sānāris.

Korawones-Dawad-Knyges gaun wissoj' Prūsū Karalysteje nū 1. Jūliū 1851 tikra Sylā.

Antras II. Sānāris.

Su sītūm Gēsu (pagal I. Sānāri) pāsilauja Sylā wissū Korawones Padawadijimū, kurie Daiktus tropija, ant kuriu sītōs Knygēs nūrōdys; ypaczey 20 tasis Pawardijimas antrōs Dalies Zemes Dawad-Knygiū, Reiniškōs Korawones-Dawad-Knygēs, wofiski Nusižengimū Štatimai kaip ir tōs Kunigaikštysteje Dencollern-Zigmaringen priimtōs Didžios-Ercikystēs Bādū Korawon-Dawad-Knygēs su wissais jūs paczielinanczeis, pataisanczeis ir isguldanczeis Padawadijimais.

Atpenč pasliekt Sylōje wissī ipatiskieji Korawones Dawadai, taip toli alle tikt, kaipo jie Daiktas tropija, apie kuruš sītōs Dawadū Knygēs nieko ne primen, kaip antai Pakorawojimas del Pūsū ir Muito-Prigawimo, del Bluznyjimo Susiwienijimo, bey Susipulkawimo-Teisybēs, bei del Korawojimo Medžiū-Wagyštēs, del Prisištengimo u; Girrēs, bei Medžioklēs-Peržengima bei pries Muito-Urēdininkūs.

Treczas III. Sānāris.

Kur fokiamē Jokanē ant Padawadijimū iki šol esanczōs Korawones Teisybēs nūrodijomā bus, czonay i tūjū Wieta stojas Dawadai sītū Jokan-Knygiū.

Ketwirts IV. Sānāris.

Pakorawojimas fokio Nusižengimō, kursai pirm 1 mō Jūliū 1851 darytas yra, bus pagal senaji Jokanā pasudits. Jey āle šitokšai Nusižengimas naujose Pakorawojimo-Dawad-Knygēlose, ar wissay ne forawōtins, arba tikt labay lengwei, ir ne taip, kaip senūšē Dawadūse, tai tur šitokšai Nusižengimas pagal Naujases Pakorawojimo-Dawad-Knygēs nusūditas buti. Jey āle abejotina butu, bau ir ne-

toksai Nusizengimas pirm 1mo Julid 1851 nusidavės, tai del tokio Nusizengimo turetu Sudzia lengwesneje Korawones-Zakano Wieta pasinaudoti.

Penkts V. Sanaris.

Galas Isnykimio tokio pirm 1mo Julid 1851 daryto Korawones werto Nusizengimo bus ar pagal senaji, ar pagal naujusi Korawones Zokana atsubdya, taip kaipo senasis arba naujasis Nusizengusajam ant Gero butu.

Szeskts VI. Sanaris.

Pasinaudojimas Korawones del Atpulumo ne daro ney joki Skirtuma, ar Senowes Korawones-Uksiejimo pirm, arba po Zokano Sylos-Gawimo dabar esanczu Korawones-Dawad-Knygelu butu buwe, ar ikkol Korawone buvo dawadni arba ne dawadni, ar Korawone ispidyta yra ar ne.

Sekmas VII. Sanaris.

Tas §. 18. (Perfkyrimelis) apie Swedima i musu Zemės Teisyb-Knyges yra paniekinamas (be Sylos).

Ufmas VIII. Sanaris.

Jey Daiktuse, apie kirus naujoses Korawones-Dawad-Knyges Padawadjimū stokoja (Sanaris II.) Zokanas taczau daugiaus, ne kaip penkiu Metu Walnybes-Korawone grumzdzia, tai toksai Darbas yra Nusidejimas.

Jey ant tokio Weikalo Walnybes-Korawone nu daugiaus ne kaip besu Nedeliu, kuri taczau ne per penkis Metus tektu, arba Piningais-Pakorawojimas ikki per 50 Doleru grumzta butu, arba ir kad ant Prapuldimu Uredu arba ant Prapuldimu Teisybes Remesta toki wariti, arba ant Statimo po Byrausybes Uzweizdejimu nu Sudzios nulemta turetu buti, tai toks Weikalus yra Nusizengimas.

Jey tokia Korawone tiktai Walnybes-Korawone butu iki 6 Nedeliu, arba Piningais-Pakorawojimas ikki 50 Doleru, arba jey tokia Korawone Zokane ant Sudzios Wales paduta butu, tai toksai Weikalas wadinams Perzengimas. Prie to ne yr ney jokio Skirtumo, ar prie tikroses Korawones dar ir ant Pargrebimo tokio Daikto nusudya tur buti arba ne.

Dewints IX. Sanaris.

Ant Cuktuzes-Korawones (§. 10 bey §. 11 Korawones-Dawad-Knygiu) tur tikt prie sunkiu Nusidejimu (Sanaris VIII) o ne mazaus kaip dwiejū Metu, ale wissur tikt tada nulemta buti, jey ikkol buwosuse ypatiskuse Dawaduse tikt Cuktuzes, Darbo arba Pestungos-Korawone grumzta yra.

Wissuse kitokiuse Nusidejimuse, kaip ir Nusizengimuse, ywistka Kalejimo-Korawone arba Frakinimas, norint ir Zokane kitoksi Budas ant Walnybes-Korawones padawadits butu. Prie sitos Kalejimo-Korawones gal dar ir ant czesisko Uzdraudimo wisso Bartojimo Padonams priklausanczios Garbes-Teisybes nusudya buti, jey

tā, padawadytā Balnybēs-Korawone, Cuktuzēs, Darbo- arba Pestungos-Korawone yra.

Dešimtis X. Sanaris.

Ney wiename fitū priminetū Dalife (pagal VIII. Sanari ir IX. Sanari) ne galima, jey Weikalas po Imo Julio 1851 atliktas yra, ant kitos Korawones nusudytā buti, kaip tik ant tokios, kokiąšitose Zokan-Knygose yra statyta. Taip toli āle, kaip ypatiskūse Zokanūse wietoje Kalejimo-Korawones arba Piningū-Korawones, Girēs- arba Gimēnōs-Darbas padawaditas yra, tai tur prie to pāsiliti.

Wienūlikts XI. Sanaris.

Sekanti Padonū-Teisybėjē stowi Padawadijimai 20 tojo Pawardijimo antroje Dalije Zemēs Teisyb-Knygiū ss. (Perskryrimelūse) 1271, 1272 pasiliekt tolaus sawo Syloje:

Aukštesnēs Palūkanas (arda Nūmas) kaip Zokane welita (Dalije I. Pawardijime II. §. 803 ic. Zemēs Teisyb-Knygiū) ne tur pagal Teisybēs Buda ney pažadētos ney dūdamos buti.

Kas per dawaditas Palūkanas daugiaus moketa yra, galima yra Tarpe šepū Mētū po pilnay atmoketos Skolos atgālos prašyti.

Dwilikts XII. Sanaris.

Walsczuje Reinisfko aukštesnio Gerikto (Appelacions-Gerikto) parein sekanti Padawadijimai ant Pasinaudojimo:

§. 1. Įšnykimas Wieszcjonisfkos (arba bilie kōtios Padonisfkos) Skundos del korawotinū Darbū nusidūd tam patim Gzesō-Tarpe, kursai ant Įšnykimo atwirū Skundū del tokiujau Weikalū šose Korawones-Dawad-Knygose statyts yra.

§. 2. Fabrikininkai, Szipporei bei liti Kupczyste wārā, kurie sawo Mokeszczus apstabbo, gal su Kalejimū itki dweju Mētū pakorawoti buti.

- 1) jey jie pagal Pāsōgos Teisybe arba su sutiktu Lobjū-Utkryimū apšiwede, ir tuš Dawadus Sanariō 69 Kupczystēs-Dawad-Knygiū ne pasēke yra;
- 2) jey jie tose trejose Dienose po Apstabbymū sawo Mokeszczū, tuš Sanarije 440 Kupczystēs-Dawad-Knygiū parasytus Įšipazinimas ne yra dawe, arba jey jū Įšipazinimas ne Wissū prie Draugystēs Priklausanczū Wardūs primen;
- 3) jey jie be jokios Priežasties tūse per Zokāna statytūse Budūse bey Gzesō-Tarpūse ne bus prie (Agentū arba Sinditū) atfirabe, kuriems wissōs Draugystēs wardan wāle Gera prowneti, arba jey jie nū Subzios (Gerikto) walnay pawadinti, prie Subzios ne atfirand'.

Die Sanarūse 69, 586 itki 599 Kupczystēs-Dawad-Knygiū Korawones-Padawadijimai tanpa paniekunami.

§. 3. Skolitojis, kursai po Apstabbymo Atmokėjimo saw ant Gerō o wissiemš drauge priklausantiems Skolitojiems ant Įškados

su wiššiemš Praxkilušū fokī Sutikima daro, arba ar nū tó paczió, ar nū kitū Personū saw fokia ipatīška Rauda už tai priim arba pasižadēdin, kad jisai Skolitojiems del Skolininko besuſitārentiems dingšęza drauge pritārēs, tampa su Kalėjimū ikki wieno Mētó pakorawótas. Priegtam ir dar galima prieš ji ant czeſiškó Uždraudimó, padoniška Garbės-Teiſybe wartoti, nusudita buti.

§. 4. Birgeriškī-Šton-Urēdininkai pastoja su Piningais ikki wieno Szimto Doleró arba su Kalėjimū ikki šešū Menesū pakorawoti:

- 1) jey jie jū Pirm-Rāšęziūs kitur ne kaip padawaditūšē Raistūšē rāšó;
- 2) jey jie Apšiwēdimos arba Wenczawónēs-Derejima fokios jau apšiwēdūšós buwūšós Moteriškēs pirm to Šanārije 228 Birgeriškose-Dawad-Knygese statitó Czešó užim;
- 3) jey jie Atſiejimūse, kurūse ant Gilāwimó Wenczawónēs Štonó Iwelijimās Šimbitoju ar kitū Personū reikalings yra, Wenczawónēs-Sutikimā užim, be pirma nū Iwelijimó apsilūdije bebūdami.

Pāšinaudojimas Numērije 2 bey 3 primintū Padawadijimū nieku Būdū ne pāwēlija Gilāwimā Wenczawónēs užfabinti.

§. 5. Dwāsiški arba kiti Wieros Tārnai, kurie wieriška Wenczawónēs Szwentybe pirmjauš atliekti kaip jiems išrōbita yr, kad jau Wenczawónēs-Derejimas nū Birgeriškó Šton-Urēdininkó užimts ešaš, bus su Piningais ikki 1 Szimto Dolerū, o antram Kārtē su Kalėjimū ikki triju Menesū pakorawoti.

§. 6. Jey kaš prie Šimdimó butū pribuwēs arba fokī naujey gimusi Kūdiki kur rades o i tą Birgeriškame Šokānē statita Czešó Tarpa ne primalbūtū, tampa su Piningais ikki 1 Szimto Dolerū arba su Kalėjimū ikki šešū Menesū pakorawótas.

Utra Dalis.

Padawadijimai apie macne Teiſybe ir apie Prowijimus Korawones Daiktuse.

Triliktis XIII. Šanāriš.

Dosa Žemēs Dōlišā, kurōšā Padawadijimai ant Štaisimo su Būrnā ir atwirai daranczōš Prowōš nū 3. Januārió 1849 Šokānó Šylā tur, nusidūd Perjēškōsimās ir Nūšūdišimās:

del Peržengimū:

per wienintelus Šūditojus;

del Nušjengimū:

per ant to paširtus Šūditojus, kurie iš triju Drangū šūdeti yra;

del sunkiu Nūšidejimū:

per Priſiekūšūšus Šūditojus.

Keturoliktis XIV. Sànaris.

Walsczuję Reiniško Apellacions: Geriktò nusidub Perjeskjojims bey Rusudijims:

del Perjengimù:

per Policei-Gerikta;

del Rusjengimù:

per Landgeriktù (Kiemù Sudziù) Baudimo-Policei-Kamaras;

del sunkiù Nusidejimù:

per prisietskusius Subitojus.

Penkioliktis XV. Sànaris.

Geriktò Padalijimai, kurie is trijų Draugù subėti, kaip ir Pa-
baudimo-Policei-Kamaros Kiemù Sudziù (Landgeriktù palaiso sawo
Màcés Teisybė ant Perjeskjojimo ir Nusudijimo del Rusjengimù ir
tàdà, kad del Atpulimò ant aukšcaus ne kaip ant penkiù Metù
Kalejimo Korawones arba Itraknimo turetù nusudità buti.

Szešioliktis XVI. Sànaris.

Jey del Garbes Pajeidimo arba lengwo Muczijimo tuse pri-
mintuse Atsiejimuse tù §§. (Persthyrimetù) 102, 103, 152 iki 156 ir
189 Sztàtsanwalts kispasi, tai nusidub toksai Nusudijimas per Per-
jeskjojima Sudziù.

Jey àle Sztàtsanwalts su tokiais Daiktais ne užsidetu, tai pa-
filiiekt tose Zemės Dalise, kurose Padawadijimai ant Itaisimo su
Bùrnà atwirai wedanczos Pròwos nù 3. Januàrio 1849 Jokanò
Syla tur, tam Suzejstamjam Persekinejimas jò Newidonù ant Keliò
Birgeriskòs Pròwos pagal esanczius Dawadus. Atwiras Wieninkas
Jartinimas (§. 343) gal tiktay per Birgeriska (paprasta) Pròwà
perfekinetas buti.

Walsczuję Reiniško Apelacions-Geriktò yra del pitokiù Daiktù
tie patis Dawadai.

Septinoliiktis XVII. Sànaris.

Jey ant kokios per Stàtsanwaltà del Garbes-Izejidimo arba
menko Sumuczijimo pakeltos Skundos Geriktòs Perjeskjojima atwer-
tù, tai jos Ispwedimas, kaip ir Nusudijimo Ispildimas ne gal,
ney per Pròwos-Atsakimò Mace arba Malda, ney per Korawones
Atleidima, atlaikomi buti.

Aštunoliiktis XVIII. Sànaris.

Dosè Zemės Dalise, kuruse Sutaikintojei (Sziđsmanai) statiti
yra, tur Skundà del Garbes-Izejidimo bey menko Muczijimo, jey jie
tik Keliù prastos Pròwos perfekinejami, nù dawadno Geriktò wei-
kiaus ne priimamà buti, ikki per Atestà Sziđsmonò isrodomà, kad
Skundiš Sutaikinimà prie Sutaikintojò noprosnay jeskojes. Szitas
Padawadijimas àle tàdà ne geluja, jey Skundiš kitamè Geriktò-
Walsczuję sawo Gywenimò-Wieta tur, ne kaip Apstastasis.

Skundos Pajeskjojimas pas Sutaikinioji isnyksta, jey per sta-
tita Gzesà užtrunka.

Dewinolistis XIX. Sánàris.

Prizurejmē tā per tūs §§. 36, 75, 77, 79, 87, 100, 101, 102 Korawonēs-Zokān-Knygiu pirmminētū Rusfidejmū deley taisosi Siekusos-Sudzios mācni Teisybē pagal esanczūs Dāwādūs.

Taipojau priklauso kaip (politiski) arba del Zemēs-Waldzios Rusfidejimas po Siekusiū Geriktū, butent wissi §§. 78, 84, 85, 86, 98, 99, priminti korawotini Weikalai.

Dwidešimtasis XX. Sánàris.

Kaip toli ipatiski Zokānai apie Daiktūs, del kuriū Korawonēs Zokān-Knygēs niekš ne kalba, kokia per esanczios Policei-Korawonēs (pagal §§. 333, 334, 335 Korawonēs-Zokān-Knygiū) Rūbežū siekiancē Korawonē prilemtu bey Policei-Geriktams aukštesne Mācēs Teisybē iteikta yra, pāsiliekt prie to Dāwādō. Taczau yra nū Teisybēs Mācēs Policei-Sūditojū wissi tie Utsiejimai attraukti, kūrūse pagal ikkol esanczūs ipatish-Zokānus ant Drapūldimō Teisybēs, Rēmestā wāriti, ar wissū Gzesū, ar tikt ant trumpo Gzeso, arba ant Statimo po Policei-Uzweizdejimū, tur nūsūdītā buti. Sztitie Daitai tur kaip Rusizengimai prizūrimi būti.

Dwidešimt pirms XXI. Sánàris.

Susikimbā korawotini Weikalai gal tiesog ant Perjeskjojimō ir Utsudijimō Geriktui padūti buti, kursai Mācē tur, sunkiausē uz ānā Weikala grunžta Korawone istarti.

Rusizengimai, kurie Mācēi Prisieksusijū Sūditojū padūti yra, ne gal del Priezasties Susikabinimō taczau po fitā Sūdžia kaip po Prisieksusijū istakti.

Dwidešimt antras XXII. Sánàris.

Susikabinējimas ipaczei yra tādā:

- 1) jey ta pati Persōnā tūtū korawotinū Weikalū deley kaltināmā;
- 2) jey tulerōpōs Persōnos kaip Pradetōjei, Draugdalininkai arba Prigelbetojei kokia korawotino Weikalo arba kaip Pasleptojei kaltināmi yra.

Dwidešimt treczās XXIII. Sánàris.

Jey pries koki Pakāltitā del daugeropū korawotinū Weikalū koksai Pirm-Perjeskjojimas iverstas butu, ir jey žvelgiant ant tūjtū, kurie su sunkēsne Korawone apgrunžti yra, sulaukiamā butu, kad Rūsūdijimas lengwesnū Korawonēs-Budū ant Gālō ne be Skirtumo būsēs, tai gal Perjeskjojimas del pastutinū kokia Walandā ikki teiseisilingo Rūsūdijimo ant sunkiū Korawonēs-Utsiejimū ilsetis.

Atnaujiniimas Perjeskjojimo yra Išmanimui Sztatsanwalto paliēcawotās.

Dwidešimt ketwirts XXIV. Sánàris.

Jey Zokānas Pabidinimā arba Pamažinimā Korawonēs pagal sunkēsni arba lengwesni Weikala paliēpja, tai tur Daiktūse, kurie po Mācē Siekusio-Geriktō stow, ant Maldēs Sztatsanwalto arba Ap-

Kustojā wiens ant tō nurodas Klausims Prisieksuems-Suditojiemš po
Atiā statitas buti, jey Nusudijimas ne turetū per Nieka padaritas
buti. Szitoksai Klausimas gal Sieksuems ir Uredistēs deley pri-
mintas buti.

Dwidešimt penkts XXV. Sānāris.

Prisieksuems tur pritinkanczū Būdu reikalingi Klausimai po Atiū
bedami buti, jey ipaczei twirtay stowetū, bau ne Apškusstās del Nū-
sibėjimo arba Nusizengimō, del kurio priēš jī Skunda pakelta yra,
nors Pabāndimō, Prisiēšimō, Prigelbejimō arba Paslepimo kaltas
esti, arba ar bēnē jisai tā Weikala, kurio delei Skundā jī kaip tyczo-
mis dārusi sunkin, butu iš Pasileidimo padares ir nūkaltēs.

Dwidešimt šeštasis XXVI. Sānāris.

Toktai, bau Pirmtemijimas Atpūlimo randasi, atsudija Prisie-
ksū-Gerikto-Dwars be Draugystēs Prisieksuaju.

Dwidešimt septintasis XXVII. Sānāris.

Walščuje Reinskō-Apēlācions-Gerikto-Dwarō parein sekanti
Padawadijimai ant Pasinaudōjimō:

§. 1. Wissi del wieno ir to pacio Nūsidejimo arba Nusizen-
gimō ant Korawōnēs Prasūditi, yra Krāwōjē kalti, Kāstās uzmo-
keti, atadūti ir Iškāda, wiens uz wissus o wissi uz wiena, at-
ligiti.

§. 2. Del Atdawimō bey Iškādōs-Atliginimō, ant kuriū del
Korawōtinū Darbū išpazinta yra, prisidēb priēš Prasūditus dar ir
persōniskās Aptwerimās.

§. 3. Jey ant Pagrēbimō ar ant Piningū-Korawōnēs, pobraug
atē ant Atdawimō arba Atliginimō-Iškādōs išpazinta yra, tai tur
Paskūtinei, jey Turtas Prasūdituju ne uztenkā, wissus minētus Dalk-
tus atliginti.

Datwirtintinay su Musū Paczū aukštu Rankos-Prisitrāšimū bey
Prispaudinū Karaliskōs Peshwietēs.

Dāta Szarlōtenburkijē, 14tā Aprili 1851.

(Peczvietēs Wieta.)

Priczkus Willus.

v. Manteiffel. v. d. Heydt. v. Kābē. Simons.
v. Sztolauzen. v. Kaumer. v. Westphalen.

Korawonės-Zokan-Knygės

Prusiskoms Žemės Dalims

nū 14to Aprilto 1851.

Mės Priczkus Willus, per Diewo Malonė, Karalus iš Prūsū r. r., padawadijam su Pritarimū Kamarū, kas sekasi;

Šweda arba prirodija Padawadijimai.

§. 1. Weikalas, kuri Zokanas su Smerties-Korawonė, su Guktūžė ar su Zračinimū su daugiaus ne kaip penkis Metais apgrumždz, yra sunkus Nusidejimas š.

Weikalas, kuri Zokanas su Zračinimū ikki penkiu Metū, su Kälėjimo Korawone su daugiaus kaip su šešoms Nėdelėmis arba su Piningū-Korawone su daugiaus kaip penkes dešimt Dolerū apgrumždz, yra Nusizengimas š.

Weikalas, kuri Zokanas su Kälėjimū ikki šeši Nėdelū arba su Piningū-Korawonė ikki penkėšdešimt Dolerū apgrumždz, yra Perzengimas š.

§. 2. Ney joks Nusidejimas, ney joks Nusizengimas, ir ney joks Perzengimas ne gal buti korawotas, jey ne Zokanė padawadita jau buwo, pirm ne kaip nusideta yra.

§. 3. Prusiskas Korawonės-Zokanas tropija wissus Prūsūsė Nusidejūsūs, Nusizengūsūs ir Perzengtojus, kaczeig Kaltininkš ir Ateiwys butu.

§. 4. Del Nusidejimo bey Nusizengimo, swėtimojė Žemėj nusiđawusio, ne yra Prūsūsė už tai ney Perfekinėjimo, ney Pałora-wojimo.

Taczau galima Prūsūsė pagal Prusiskus Korawonės-Zokanus perfekinėti ir pałorawoti:

- 1) Koznas Ateiwys (Swetimāsis) kursai swėtimojė Žemėjė prieš Prūsūs fokiu fitosė Korawonės-Zokan-Knygėliošė primentū Weikalū butu nusikaltės, butent: Žemė išdūt norėjes, Karalu apdarkes arba Piningus dāres;
- 2) Koznas Prusas, kursai swetimojė Žemėjė prieš Prūsūs fokiu Karaliu išdūbanti arba Žemė išdūbanti Weikalā prowisės, Karaliu iartines arba Piningus dāres yra.

3) Koznas Prusas, kursai swetimoje Zemeje toki Weikata atlikes, kursai pagal Prusiskus Zokanus kaip Nusidejimas arba Nusizengimas korawotins, bey ir pagal Zokana tos Wietos, kur jisai isprowitās, su Korawone pagrūmzts yra. Jey ale Kal-tininks uz fitotius Nusidejimus jau nu swetimods Zemes Ge-rikto butu ar pakorawotas ar Korawone atleista, tai newale ji del to daugiaus sawo Zemeje ney persekinieti ney pakora-woti.

Perzengimai, swetimoje Zemeje dariti, tur tikt tada pakorawo-jami buti, jey toktai ypatiskuse Zokanuse arba Zemju-Sutikimuse padawabita yra.

§. 5. Ant Prusisku Zalneru fitie Korawones-Zokanai tikt taip toli pasinaudojami yra, ikki Zalneriski-Zokanai Ritotio-to pada-wadija.

§. 6. Zeisybe Paiskladitojo ant Iskados Atliginimo yra Pa-korawojime walna.

Pirmoji Dalis.

Upie Pakorawojima Nusidejimu ir Nusizen-gimu.

Pirms Pawardijimas.

U p i e K o r a w o n e s.

§. 7. Smerties Korawone nusiduda per Galwos Nufirtima. Su Smertimi tur podraug ir ant Prapuldimio birgeriskos Garbes is-pazinama buti, jey toktai ar wieninteluse Utsiejimuse Zokane aiskei pa-dawabita, ar kad israndama butu, kad tas su Smerties-Korawone pagrūmztas Nusidejimas ipaczey sunkus buwes.

§. 8. Zudimas tur aptwertame Ruime, ar ant Wietos tarp Muru Kalejimo, ar ant kitos tokios atskirtos Wietos nusiduti.

Prie Zudimo tur pributi: mazausai du Draugai nu Zemojo Gerikto, wiens Urėdininks nu Sztatsanwaltystes, wiens Gerikto Ras-tininks bey wiens aukstesnuju Kalejimo-Urėdininku. Sztas Zudi-mas tur to Miesto arba Kiemo Wyrausybei, kuroje Wietoje jis nu-sidud, apsakytas buti; sita tur dwilikā Personu is Uztareju Mies-czonystes (Siminds) arba is kitu garbingu Draugu Mieszczonystes nussusti, jeib jie Zudima pritaptu.

Priegtam ir Kunigui, is Prasuditojo Wieros, wale yra pri-siartinti.

Taipojau ir Uztarejui bey ir fitoms Personoms, del ypatiskos Priezasties, wale yra prisiartinti.

Darbas Ķavinimo tur per Skambinima Iwanū apsāktas buti, Ķursai tačau ifki Pabaigos Ķavinimo patekti tur.

§. 9. Pāwonās Nužawintojo gal gorūjant, Sawiškliems, tačau ant prasto, be jokios Szwentibēs priedanczjo Laidojimo, padūtas buti.

§. 10. Cuktuzēs Korawonē yra ar kol gyws, ar ant trumpešnō Gzēšō.

Pātekimas cžēsifškos Cuktuzēs-Korawonēs tenkā mažausei du Metus o daugiausei dvidešimt Metū.

§. 11. Ant Cuktuzēs-Korawonēs Nusudietieji tampa Korawonēs Wietojē paławōti ir tur tenai itaisitūs Darbus dirbti.

Per wissa Korawonēs-Gzēša ne wālē ant Cuktuzēs-Korawonēs Nusuditiems ney sawo Turta walditi ir ney del jū tā pawēliti; jie tampa pagal Dāwādā, Ķursai ant Išsikyrimo Ķiermunderiū parašitas yra, po Ķiermunderystē statiti; bey ir ne wālē jiems per wissa Korawonēs-Gzēša, fokī Dalika jū Turto, arba šēip kas jū Turtui priklauso, pridūti.

Prasudijimui ant Cuktuzēs-Korawonēs sēkā Prapuldimās birgeriškos Garbēs.

§. 12. Su Prapuldimu birgeriškos Garbēs yra išmānomā :

- 1) Prapuldimās Teisybēs, Prusifškā Ķūkārde (Izoniū-Pulko-Pažyme) prisišēgti prie Ķepurēs;
- 2) Prapuldimās Teisybēs atwirus Urēdūs, Bertybēs, garbingus Wardus ir Garbēs-Zenklus ygiti, kaip ir Prapuldimās Gēdmonystēs;
- 3) Prapuldimās Teisybēs Prisišēšis pastoti, atwirūsē Prigulējimūs drauge pritari, išrinkti arba išsirinkdytis, arba tū, per atwirus Ķinkimus ygiti arba kitokiu Teisybjū, pasinaudotis.
- 4) Negādnumas, per Ķudininkā arba per Daiktus-Išmānanti priskeitinay išklausinētas tapti, arba kaip Ķudininkas prie fokiu Užrašū tikti;
- 5) Negādnumus, Ķiermunderiū, arba šēip fokiu Pristowū arba Užtārējū buti, ir tiktai wienat del sawo paties Waiķū yra galima tokiu buti, jey aukštoji Ķiermunderystēs Wyrausybe arba Waiķu-Rōtpōnei toktai iwēlēja;
- 6) Prapuldimās Teisybēs, Ginklus nēšōti bey Negādnumus i Waiška ištōti.

Prapuldimās šitos birgeriškos Garbēs prasided su tā Dienā, Ķuroje Prasudijimas Syla gaun.

Jey alē pagal ēsanczus ypātiskūs Parāšimus, del Dārymo Korawotinū Weikalū, Prapuldimas dar kitokiu, ne kaip pirm minētū Teisybjū sēkasi, kaip antai Draugšānāris prie Ķupcziškōs arba kitos Draugystēs buti, tai tur prie šitū Padawadijimū pasilikti.

§. 13. Korawonē Irakinimo yra Wainybēs-Pagrēbimas su Pridabōjimū Dirbimo ir Gywasties-Weikalū Kalinio; šita Korawonē

wone yra ar Pėstungo ar fitose ant to ypaczey priskirtuse Ruimuse ispidoma.

Trakinimas ne privalo ilgiaus kaip ant dvidešimt Metu pasuditas buti.

§. 14. Ant Kalejimo-Korawones Nusuditeji tampa lokio Kalejimo-Wietoje irakinti, ir gal kiekwiens pagal sawo Igalėjima arba Moksła bey pagal pritinkanti Budu Darba gauti.

Kalejimo Korawone, jey ne Zokanas litka paliepia, privalo aufšcausey penkis Metus trukti.

§. 15. Prie tu Dienoms, Nedelems ir Meneseis padawaditu Korawoniu Walnybes yra Diena dvidešimt ir ketures Ubinas rofujama, Nedele septines Dienas o Menu trisdešimt Dienu.

Trukimas Walnybes-Korawones tur mazausey wiena Diena patekti.

§. 16. Jey Walnybes-Korawone su fitokia Zokane parafita Korawone apkeista turetu buti, tai turetu wieno Meto Trakinimas su astuniu Menesiu Kalejimo, ir wieno Meto Kalejimo Korawone su astuniu Menesiu Cuktuzes-Korawone atliginta buti.

§. 17. Piningais-Pakorawojimai tur mazausey ifki wieno Dolerio nusuditi buti.

Wietoje Piningu-Korawones gal Neturingasis sawo Korawone su Kalejimu atlikti. Patekimas tokios Korawones tur nu Suditojo taipo pamierutas buti, kad wiens Doleris arba ir ifki triju Doleriu su wienos Dienos Kalejimu gal atliks buti; Amzias Kalejimo-Korawones patenka mazausey wiena Diena o daugiausey keturis Metus.

Jey apkeizanti Piningu-Korawone prie i Cuktuzes-Korawones prideta, tai ne privalo Piningu-Korawone i Kalejimo, bet i Cuktuzes-Korawone paversta buti, taczau tik po Patrumpinimu Geso (pag. §. 16.)

§. 18. Jey Zokanas tarp Walnybes bey Piningu-Korawones Wale padub isfikirti, tai tur ant Piningu-Korawones lengwinancuse Atsejimuse nusudita buti. Del Neistengimo uzmoleti, uzpul Walnybes-Korawone pagal Istatymus apie Korawones Apkeistima (§. 17).

§. 19. Pagrebimas wieninteliu Klaudingu Daiktu ne udraustas.

Daiktai, kurie per Nusidejima arba Nusizengima atsirade, tur, jey Nusizengikui, arba Draugui Nusizengimo priklauso, pagrebti buti.

Jey lokio Rasio Mislis, Abrozās arba Pawidalas Kaltybe lokio korawotino Weikalo ispreiskia, tai tur ant Pakorawojimo nusudijant podraug ant Supustijimo fitu Daiktu, butent Spausturu bey Kwarmu pawelita buti.

Jey Rasas, Abrozās arba Pawidalas pagal ju Wyrausa Is-

simanima butu ne uždrausti, tai tiktai ant Išpustijimo Žokānui priešijancū Wietū tos Dalies (Plotės) Spauštumės ir Kwarimo tur išpažinta buti, ant kuriū Kaltybe randasi.

§. 20. Piningū-Korawonę tiktay tādā gal iš paliktū Daiktū Paskaltintojo išimta buti, jey įsai dar gywės bėbudams yra nusubitas.

Pagrebimas wienintelū Daiktū gal ir po Smerties iš paliktū Daiktū išimtas buti, norint jam gywam bėesant dar ney joks Nusubijimas ne išleistas yra.

§. 21. Uždraudimas Išprowijimo birgeriškos Garbės-Teisybės ant Czeso prowija Negadnumā, tamė Tarpė Teisybė išprowite, kuriame Nusudijimas pagal §. 12. ne pawėlija.

Čzitasai Czesas tur mažausėy wienu Mētā o daugiausėy desimt Mētū pātėkti.

Pamėtimas Wartosimo birgeriškos Garbės-Teisybės prasided su Šyla Užsūdijimo, kurėmė jis įstarts yra. Įlgumas fitos Korawonės tur taczau nū tos Dienos nurokūtas buti, kurioje Walnybės-Korawonė atlikta yra.

§. 22. Uždraudimas Pasinaudojimo birgeriškos Garbės-Teisybės ant Czeso tur Prapuldimā wissū iš pirmū atwirū Skirimū Nusubitajam įgiktū Teisybjū, taipojau Prapuldimū atwirū Urėdū, Wertybjū, Wardū ir Garbės-Pajenklinimū, kaip Prapuldimā Edelmonyšės Kelije Teisybės ant Pasekimo. Užsumimas nū Waisko nusidūd pagal žalneriškā Žokāna.

§. 23. Nū Urėdo paleisti Žemės-Darnai bey Geminos-Uredininkai pamētā, per Prapuldimā birgeriškos Garbės bey per Uždraudimā Wartosimo birgeriškos Garbės-Teisybės ant Czeso tā jiems iš Žemės-Skrynū arba kokios Geminos-Skrynės (Pangšona) tai ēsti Waisso arba Malonės-Piningus.

§. 24. Jey butu koksai Prusas swėtimoj' Žemėjē del kokio Nusidėjimo arba Nusizengimo pakorawotas, kursai pagal Prusiškus Žokānus Prapuldimā birgeriškos Garbės arba Uždraudimā Wartosimo birgeriškos Garbės-Teisybės ant Czeso ant sawes trauktu, tai gal nauja Korawonė nū Prusiškū Geriktū uždeta buti, butent tur prieš Kaltininkā pagal Prusiškus Žokānus ant Prapuldimū birgeriškos Garbės, arba Uždraudimū Wartosimū birgeriškos Garbės-Teisybės ant Czeso išpažinta buti.

§. 25. Czesiškās Negadnumas ant Apturejimo atwirū Urėdo tur nū wienu Mētū itki penkiū Mētū pasubitas buti. Čzitas Negadnumas tur Prasuditajam Prapuldimā Urėdū per Kėlā Teisybės ant Pasekimo ir tur sawo Pradžia Nusubijimę. Jey tamė patim Czese ant Walnybės-Korawonės išpažinta yra, tai tur Patėkimas czesiškū Negadnumū nū tos Dienos parokūts buti, kuroje Walnybės-Korawonė atlikta yra.

§. 26. Statymas po Policei-Uzweizdėjimū tur ant Gzesu nū wieno Meto ikki dešimt Metū išpazinamas buti.

Prowijimas arba laikimas po Policei-Uzweizdėjimū prasided su Syla Nusudijimó. Patėkimas šito Uzweizdejimo tur tacgau tikt nū tos Dienos rokūtas buti, kuroje Walnybes - Korawone atlikta yra.

§. 27. Statimas po Policei-Uzweizdėjimū yra sekas:

- 1) Prifilaikims Nusubitojo kokiuse Wietose, gal nū Žemės Policei-Wyrausybes uždraustas buti;
- 2) Namū-Perjeskjojimas gal wissū Gzesū nusidūti.

§. 28. Ant tū, kurie del Wagystės, Plešimo arba Paslepimo prasuditi yra ir po Uzweizdėjimu statiti, gal Wietos-Wyrausybe ta Uzweizdejima taip tóli ištėsti, kad jie per wissa Nakti ne primalo jū Prifilaikimo-Wieta arba ir ney jū Gywenima be Pawelijimo prastoti.

Ant Nakties Gzesu yra rokūjama nū 1mo Dktoberio ikki 31 mo Mercó tie Stundai arba Adynos nū 6 Žėgoraus Wakare iki 6 Žėgoraus Rytmetij', o nū to Gzesu, butent: nū 1mo Aprilio iki 30to Septemberio tos Adynos: nū 9 Žėgoraus Wakare ikki 4 Žėgoraus Rytmetije.

§. 29. Jey tāsai, prieš kuri turetū ant Statimo po Policei-Uzweizdėjimū išpazinta buti, Ateiwys butū, tai turetū prieš ji Wietojū Statimo po Uzweizdėjimū, ant atgal Išwedimo i sawo Žemė išpazinta buti.

§. 30. Wissi Korawones-Nusudijimai, kuruse ant Smerties, ant Guktuzės, arba ant Iračinimo ant daugiaus kaip ant penkiu Metu išpazinta yra, tur per Uredo-Lapa (Amtsblate) to Walsczaus, kureme išpazinās Geriktš sawo Costa tur, atwirai apskaita buti.

Antras Pawardijimas.

A p i e P a b a n d i m a .

§. 31. Pabandimas yra tikt tādā korawotins, jey jis per Darbus, kurie Prábzia Išwedimo aptur, išreisškes ir tikt per wirtutinus, ne nū Wales Piktadėjo ateinanczus Daiktus arditas ir be Išpildimo pasilikės yra.

§. 32. Pabandimas koki Nusidejimo tampa kaip ir Nusidėjimas patsai pakorawotas. Subitojui ále tacgau ant Wales padūdama, prie Numierawimo Korawones-Macžaus ant to padawadituse Rubežuse ant to weizdėti, kad tas Nusidėjimas ne išpildits yra.

Jey tas Nusidėjimas su Smerties-Korawone arba kol gyws su Guktuzės-Korawone pagrumžtas, tai parein i jū Wieta czesisška Guktuzės-Korawone nū mazaussey dešimt Metū su Statimū po Policei-Uzweizdėjimū.

Taip toli kaip ant Išpildito Nusidėjimo del Priezasties pagal

Būda ir Maczu lengwesne Korawone sektu, tai tur tofajau ir ant Pabandimo sektu.

§. 33. Pabandimas Nusizengimo tikt tuse Dalikuse bus pakorawots, kurise Zokanas aiskei priwardija. Pabandimas bus tada taipjau kaip ir Nusizengimas pats pagal tus §. 32. primintus Istaimus pakorawots.

Treczas Pawardijimas.

Upie Prisiķisima prie kokio Nusidejimo arba Nusizengimo.

§. 34. Kaip Prisiķiselis arba Priķluwelis kokio Nusidejimo arba Nusizengimo tampa pakorawotas:

- 1) kurs Kaltininka per Dowanas arba Pazardus, per Grunzdimus, Bluznijima sawo Aukstybes arba Maces, per ticzotina Privedima bey Pridrutinima ant Klajojimo arba dar kitokiu Būdu ant Nusidejimo arba Nusizengimo priķusin arba iswadzioj;
- 2) kurs Kaltininkui ant Nusidejimo arba Nusizengimo Rōda dūd, taipojau kas Ginklus, Rykus arba kitus tam tinkancus Daiktus, kurie tam Darbui slūzjo, tyzomis parupino, arba kursai per Weikalus toki Darba butu pritaies, palengwines arba pribauges ir Kaltininkui ticzomis gelbejes.

§. 35. Prisiķisiks prie kokio Nusizengimo arba Nusidejimo arba prie korawotino Pabandimo ant Nusidejimo arba Nusizengimo tur pagal tā pati Zokana nusuditas buti, pagal kuri Kaltininks subijams tampa. Jey ispirastu kad pagal §. 34. Numeri 2. Prisiķisimas be Sylos buwes, tai stojas i Wieta Smerties-Korawones arba amziskos Cuktuzes-Korawones, czeisika Cuktuzes-Korawone, o jey priegtam dar ispirastu, Kaltybe Prisiķisime lengwesne buwuse, tai tiktai Kalejimas nu dwieju ikki desimt Metu.

§. 36. Kursai per Kalbas atwirose Wietose arba atwiruse Saimuse, arba per Rastus, Abrozus arba kitus tam ligius Daiktus, kurie parduti, isdaliti arba aplinkui neszoti, arba atwirai isstalineti arba primusti tampa, ant kokio Weikalo pawadin, kusin arba iswadzioti jefko, kursai Nusidejima, arba Nusizengima pazenklin, tāsai tur kaip Prisiķisās laikomas ir pakorawojamas buti, jey hitam Pawadinimui Nusidejimas arba Nusizengimas, arba korawotinas Pabandimas sekesi.

Jey hitam Pawadinimui Nies ne seke, tai Waditojis su Kalejimū ikki wieno Meto pakorawojamas tampa, jey ne prie wienintelū Nusidejimu kit-kas padawadita yra.

§. 37. Kursai po Nusidejimo arba Nusizengimo Kaltininkui su Sinne gelb, ji ar Korawones Rānkoms attraukti, arba jo Nau-da is Nusidejimo arba Nusizengimo tekuse apsergti, tur lig kaip

tokšai Gelbētojis ar Piningais ikki dwieju Szimtu Dolerū arba su Kalejimu ikki wieno Mēto pakorawotas buti.

Szita Korawone ne užeina, jey Kaltininkui ant Istrukimo nū Korawonės yra prigelbējē ar kūniški Gēntys, artinancziōs arba atsitolinancziōs Giminės, ar Brolei arba ir Suwenczawoti (kitis kitam).

§. 38. Prigelbētojis tur su anām lygei korawotas buti, kursai gelbējes yra, jey Prigelbējimas pirm Nusiđėjimo susnēkētas yra.

Szitas Dawadas ir tadā gēlūja, norint Prigelbētojis, Sāwištis — Nusikaltusojo butu.

§. 39. Kursai nū Apšimimo fokio aukšto Iđdawimo (Karalaus) Žēmės Iđdawimo, fokio Piningū-Darymo, fokio Razbajaus, Plėšimo, Žmogaus-Plėšimo arba fokio, Žmogaus Gywasti prigadijanczo Nusidėjimo tokiamē Gzēsē, kurēmē Nusaugojimas Nusidėjimo butu galimas buwēs, ištikima Pāžimē butu gāwēs, ir toktai ne butu ney Wyrausybei, ney tai su Nusidėjimu apgrumztai Personai tikru Gzēsu apsakēs, tokšai tur, jey Nusidėjimas tikrai pabaigts arba tik ir pabandits, su Kalejimu ikki penkiu Mētū pakorawotas buti.

Ketwirts Pawardijimas.

Apie Priežastis, kurioms Korawone ar wissai ne, arba tik lengwa sēka,

§. 40. Nusidėjimas arba Nusizengimas ne yra korawotini, jey Kaltininkš Gzēsē Nusikaltimo buwo iš Prōtē išėjēs arba Prōtē trikes, arba jey jissai per Swolta arba per Grumzdima ant Nusidėjimo priverstas yra.

§. 41. Nusidėjimo arba Nusizengimo ne yra, jey Kaltybes-Darbas iš Prigados-Atsigynimo atsirades yra. Bēdos-Ginklas yra tokšai Apgynimas, kursai prašo fokū Teisybei priešijanti Užkabinima, nū sawēs arba nū kitū nukreipti. Bēdos-Ginklas yra, jey Kaltininkš tik iš Iniršimo, Baimės arba Iđgasczio per Rubėžū Apšigynimo yra ējēs.

§. 42. Jey Apškūstasis dar nē yra šēkolika Mētū sukakēs, bey išrašta butu, kad jissai be Atskyrimo-Nūjegos yra dārēs, tai jissai tur buti paleistas, o tame Nusudijime tur padawabita buti, ar jam wālē prie Sawujū pargrišti arba ar jissai tur i fokia Pasigėrinimo Wietā nugabentas buti.

Szitoje Pasigėrinimo Wietoje jissai taip ilgai laikomas tur buti, kaip ilgai tos Wietos Wyrausybe per reikalinga laiko, taczau ne ikki per dwidesimtąjį jo Amžio Mētā.

§. 43. Jey išrašta butu, kad Kaltininkš, kursai dar ne yr šēkolika Mētū, fokio Nusidėjimo arba Nusizengimo su Atskyrimo-

Nūjēga butu kalts pasīdars, tai parēin ant jo sēkanti Padawadijimai ant Pasinaudojimo:

- 1) ant Smerties: bey ant Cūktūzēs-Korawonēs, ant Prapulbimo birgeriškās Garbēs ir czešiško Uzdraudimo birgeriškā Garbēs-Teisybe wartoti, taipojau ant Statimo po Policei-Uzweizdējimu ne tur īspazīnta buti, ir Bietoje Cūktūzēs-Korawones Kalējimo-Korawone īstarta buti;
- 2) Jey Nusīdējimas su Smertimi arba su amžiška Cūktūze apgrumzta yra, tai tampa ant Kalējimo nū trijū īffi pentiū Mētū īspazīnāma buti;
- 3) Itoktūse Nusīdējimo-Atsīejimūse yra Subininkui wālē, po zemjaušiu Macziu statitōs Korawonēs nusūditi; taczau Pūšē statito Korawonēs-Macziāus niekados ne tur perzengta buti;
- 4) Kalējimo-Korawone tur ar ypatiškose jauniems Žmonēms pašfirtuse Kalējimo-Štaisymūse īspildita buti, arba rods dawadnūse Kalējimūse, taczau atškirtūse Ruimūse.

§. 44. Jey Korawōtinumas kōkio Weikalo Priezasti tur, ar ypatiškoje Sawystēje Kāltininko, arba tōjō, kuriam ant Pīkto Weikalas darītas, arba tōse Prōgōšē, po kurioms šitas Darbas atliktas yra, tai toksai Weikalas jam ne gal buti per Nusīdējima arba Nusīzengima prirokūtas, kadangi ansai Daiktū-Tāikīnimas Gzēse Darbo ne pazystams buwo.

Jey per tokius ypatiškus, Kāltininkui ne pazystamus Daikta-Stowējimūs arba Progas Kāltīnimas nū jo darito Weikalo bīdesnis pastojēs butu, tai jam šitū, pašunkīnanczu Daiktū Prīsidējimas ne tur buti prirokūtas.

§. 45. Po praėjusio Įšnikimo-Gzēsō ne randā, Persēkinējimas bei Paškorawojimas kōkio Nusīdējimo arba Nusīzengimo, Bietōs.

§. 46. Nusīdējimai, kuriems Smertis grumzdžia, īšnyksta i trīsdēšimt Mētū; Nusīzengimai, kuriems aušcēzausīame Korawonēs-Macziuje su Walnybēs-Korawone nū daugīaus kaip dēšimt Mētū grumzta, īšnyksta i dwidēšimt Mētū; Nusīdējimai, kurie su lengwinancze Walnybēs-Korawone grumzti yra, īšnyksta i dēšimt Mētū.

Nusīdējimai, kurie aušcēzausīame Korawonēs-Macziuje su aušcētesne kaip trijū Mēnēsīū Kalējimo-Korawone prigrumzti yra, īšnyksta i pentis Mētūs, kiti Nusīzengimai i trīs Mētūs.

Gzēsas Įšnykimo prasīdēs su Diena Nusīdējimo arba Nusīzengimo.

§. 47. Jey Įšnykims yra apstābdytas, Perjēškōjimas ālē ne yr ant šylingō Nusūdijimō wēdēs, tai prasīdēs naujas Įšnykimas po paškutino gerīkīško Darbo.

Šitas naujas Įšnykimas taczau ne parēina ant Gero tam, kursai tam pries īi taisytam Perjēškōjimui per Bēgštā yra atštraukēs.

§. 48. Koznas Uzdevimas ir koznas Weikalas Stātsanval-
tystēs, kaip ir koznas Pāvētinimas ir šēp koznas Weikalas Sūdi-
tojo, kursai Atrwērima, Tolin-Weidima arba Pābaigā Perješkojimo
arba Aptwērima Kaltininko tropija, apstabbo Išnŷkima.

§. 49. Ant Teisybes-Cyloje išpažintū Korawoniū ne yra Išn-
nykimo.

§. 50. Nusidējimas arba Nusizengimas, kuriū Padorawojimas
tikt ant Pridawimo kokios nēūrēdīfkos Personos sekti gal, tur be
Korawonēs pasilikti, jey tā ant Pridawimo šowinti Persōna, toktai
i trīs Mēnēsius ne yra pridawūsi. Ezitas Ezēsas prasided nū to
Daito, kurēmē tas ant Pridawimo Teisybe Turis nū to prieš nusi-
dawūšio Nusidējimo arba Nusizengimo kaip ir nū kaltosēs Perso-
nos Šinē gawēs.

§. 51. Šey del kokio Nusidējimo arba Nusizengimo daugioms
Persōnoms ta Teisybē prigul, kad tiktay per jū Primaldawimą Ko-
rawonē sekti gal, tai per tatai, kad wiena iš jū ta trijų Mēnēsiu
Ezesa pragaišintu, Teisybe tittu ant Padorawojimo Pridawimo ne
išnyktu.

§. 52. Pridawimas ant Padorawojimo ne gal buti dalytas.
Geriktīfkas Nagān-Emimas tropija wīšsus Nusidējima arba Nu-
sizengima drauge Išpromijusius, norint ir tiktai prieš wiena iš jū
ant Padorawojimo butu pridūta.

§. 53. Po pākelto geriktīfko Perješkojimo ne gal daugiaus Pri-
dawimas ant Padorawojimo atgalios imtas buti, jey ne del wies-
ninteliū Daitū aiškei kitkas padawadita yra.

§. 54. Šzejstasis, kursai jau šepolīkta Mēta yra perleides,
jau patš gal ant Padorawojimo pridūti.

Taip ilgai āle, kol Šzejstasis ne mindig yra, tai ir Šewui arba
Šiermunderiui wālē ant Padorawojimo pridūti, norint Šzejstasis ir
ne paliēptu.

Penktasis Patwardijimas.

Apie Šutropijima daugiū Nusidējimū ir apie
Atpūlima.

§. 55. Šey wiens ir tas patš Weikalas Pāzymes daugiū Nu-
sidējimū arba Nusizengimū sawije suwienytu, tai parēina tas Korawō-
nēs-Bokanas ant Pasinaudojimo, kursai sunkiausā Korawone grumzdzia.

§. 56. Prieš tóki, kursai iš sawės per tuleropus Weikalus daugių Nusidėjimų arba Nusizėjimų yra kaltas pastojės, tai tur ant wissų per tai gruntawotū Korawóniū suwienijant nusúbita buti.

§. 57. Szitas Parapimas (§. 56) tampa per sekancus Padawadijimus paankštits:

- 1) jei ant daugių czesistū Walnybės-Korawóniū suwienijent tur išpažinta buti, tai ne priwalo šitame suwienijime niekados Trūkimas, nū dwidešimt Metū ir, jei tikt Nusizėjimai po Aktū guletū, niekados Trūkimas dešimt Metū perzengti;
- 2) jey tos suwienijime pasúditos Korawonės ne wienos Weislės yra, tai tur po Patrupinimu jų Kriwój-Patėkimo (§. 16), ant sunkiausios šitos Korawonės-Weislės išpažinta buti;
- 3) Kėlėjimo Korawone gal šitam Atsiejime Tėkimà nū penkiu Metū, tacziau niekados Tėkimà nū dešimt Metū persiekti.

§. 58. Kursai, po to kaip jis jau del kokio Nusidėjimo arba Nusizėjimo nū Prúsiško Geriktó-Dwaró Teisybės-Syloje nustábitas buwes yra, tá páti Nusidėjimà arba Nusizėjimà padaro, ar butu su ar bė sunkinancziū Prógū, tasai randasi Atpūlimė.

Jey Žokanas ne kokia ypatiska Atpūlimo Korawone padawabija, tai gal Korawone del Atpūlimo per statita Miera padifinta tápti, taczau ne daugiaus, kaip ikki Pusės aušezaussey statitos Korawonės-Maczaus.

Patėkimas Kėlėjimo-Korawonės gal Atpūlimo-Atsiejime Szėsà nū penkiū Metū persiekti.

Del Nusidėjimų, kurie su czesistka Walnybės-Korawone pagrumžti yra, ne tur Trūkimas, neygi Atpūlimo-Atsiejime, per dwidešimt Metū persiekti.

§. 59. Atpūlimas ir tadà randasi, kaczeig Darbas ar ankstesname ar wėlėsnėmė Nusitikimo Atsiejime Būdė arba abejūse Atsiejimūse Prisišikšima prie kokio Nusidėjimo arba Nusizėjimo, arba Pabandima ant Nusidėjimo arba Nusizėjimo iškreipta.

§. 60. Korawone del Atpūlimo ne šlow padidinama, jey nū to Szėsò, kurėmė Walnybės-Korawone arba Piningū-Korawone už pastutini, šitaski darita Nusidėjima arba Nusizėjima perkenteta arba atleista yra, dešimt Metū prabėgò.

Contra Dalis.

Upe wienintelus Nusidejimus bei Nusizengimus bei ju Pakorawojima.

Pirms Pawardijimas.

Aufšezausas = Išdawimas bei Žemės = Išdawimas.

§. 61. Upsiēmimas kursai ant tō nūdaboj:

- 1) Karalū nuzudyti, sugautinay paimti, Neprietelio Macei iteikti, arba Baldzei negadnū padarnti, arba
- 2) Karal- Krėslio = Pāsekima arba Dawadas Žemės = Suglaudimo gwoltingay perkreipti, arba
- 3) Balšezu Prusifškos Žemės wissay arba Dālikais swētimai Žēmei priteikti, arba wiena Dalika nū wisso Balšezaus atškirti, yra Aufšts = Išdawimas ir tur su Smertimi pakorawots buti.

Jey pagal (Nūmēri 1.) Karalaus Ghwastis, Sweikata ir Balnybe i Pawojumā itetu, tai tur podraug ant Prapuldimu birgerifškos Garbes išpajinta buti.

§. 62. Per Upsiēmima, per kuri Nusidējimas Aufšts = Išdawimo nusidūd, yra toksai Weikalas prižūrimis, per kuri tas nusidētinas Darbas tiesog iwytli tur.

§. 63. Jey dwi arba daugiaus Persōnū Išprowijima koki aufšt- išdūdancziō Upsiēmimo butu sukālbēje, norint dar ir ne butu ant Prasidējimo tō §. 62 priženklinto Weikalo parēje, tai tur Korawone nū penkiū Metū ant amžifškos Cuktūzes tropi.i.

Jey išširastu, kad lengwinanczūs Priezastys ant Gero pareitu, tai tur Irafinimas mazausēy ant penkiū Metū tropiti.

Prie Irafinimo tur Gūdas podraug Prapuldimu arba czesifška Uzdraudima Bartojimo sekanczū Garbēs- Teisybjū ištarti:

- 1) kaip Negādnumā atwira Urēda apturēti arba igyti;
- 2) Negādnumā Siekestis buti, atwirūse Prigulejimūse pritarti, škirti arba škirts buti, arba tas per atwirus Škirimus igtas Teisybes pasinaudoti.

§. 64. Lygi Korawone tā tropija, kursai ant Prigatawijimo koki Aufšt- Išdawimo, ar su swetima Regērunga užšidēb, arba tā jam nū Žemes- Waldono pawieryta Mace bluznija, arba Wyrū sūrenk ir jūs Sinklūse išmokin.

§. 65. Kursai atwira per Kalba arba Rašta ant Išprowijimo koki Weikalo pawadin, kurie pagal §. 62 kaip Aufšt- Išdawimo Upsiēmimai turetū pakorawoti buti, tur su dwiem ikki desimt Metū Cuktūze, arba, jey išširastu, kad lengwinancziōs Priezastys pributu, su Irafinimu nū dwiejū ikki desimt Metū pakorawotas buti.

§. 66. Koznas kits, koki Aufšt- Išdawimo Upsiēmima prigata-

wijas Weikalš tur su Cuktūze ikki penktū Metū, arba, jey išsirand, kad lengwinancijos Priezjins pristow, su Irakinimo nū wieno ikki penktū Metū pakorawotas buti.

§. 67. Prūsas, kursai su swētima Regērunga i Draugyste stojasi, jeib jis ję ant Kārō prieš Prūsus pakūfintū, pastoja Žēmės Išdawimo kaltas, ir tampa su Cuktūze nū dešimt ikki dwidešimt Metū pakorawotas. Jey Kārās tikrai patilo, tai tur Kaltininkš su Smerczu bei Prapuldimu birgeriškos Garbes pakorawotas buti.

§. 68. Prūsas, kursai Gžesę kokiōs prieš Prūsū Žēmē pakitusios Krigēs swetimam Pulķę Szluzma imā ir Ginklus prieš Prūsus arba jū Draugistes-Ryšij' Stowinczus neša, tampa kaip Žēmės-Išdawėjas su Smertimi pakorawotas.

Prūsas, kursai jau pirma swētimoje Kārō-Szluzmoje stowėjo, tur, jey jis po Pakilimo Kārō toje pasiliekt ir Ginklus prieš Prūsus arba jū Draugus neš, su Cuktūze nū trijų ikki dešimt Metū pakorawotas buti.

Jey išsirastu, kad lengwina Priezastys prisided, tai tur Irakinimas nū trijų ikki dešimt Metū korawoti.

§. 69. Prūsas, kursai Gžesę kokiōs prieš Prūsus pakilusios Krigēs koki swetimai Macei su Zinnę ant Gērō ka priteikia arba Prūsū Pūlkams arba jū Sudraugawotiems su Zinnę Iškadā taro, tampa su Cuktūze ikki dešimt Metū pakorawotas.

Smerties Korawone istinka, kad Kaltininkš:

- 1) Pėstungas, Passus, apstatitas Wietas arba kitas Apginimo-Weiktās, taipojau Prūsiskus arba Sudraugawotujū Pūlkus arba wienintelus Wyresnūsus arba Zalnerus swetimai Macei iteikia.
- 2) Pėstungū Padrutinimus, Karo-Ukrutus, Piningū-Skrynes, Drabuziu-Būtūs, Žopōst-Wuczus, arba kitus Žopōstus Ginklū-Szowimo arba kitas Kārō-Keikmėnės swetimai Macei padūd arba supustija ir niekam ne tinkanczus padaro;
- 3) Neprietelui Wyrū primed, arba Karzygius Prūsiskō arba Sudraugawotujū Waisko išwadziotu, prie Neprietelio nubėgti;
- 4) Apnikimo-Sudumima arba Sudumima nū Pėstungū arba twirtū Utsipirimū Neprieteliu apreisktia;
- 5) Neprietelui per Szpėgā paszluzija arba swetimus Szpėgus priim, paslepja arba jiems Pristojima isrodo, arba
- 6) koki Pasikelima tarp Prūsiskujū arba Sudraugawotujū Pūlkū pakelia.

§. 70. Pries Swētima tur buti dārōma, kaip §§. 67 bei 69 paliėja, pagal kariskā Paproti.

Jey jie alē tokiu Weikalū kladingi pastotu, bebudami po Prūsiskū Apginimu bei jū Walszcuje, tai pareina tōs §§. 67 bei 69 statitōs Korawonės ant Pasinaudojimo.

§. 71. Kursai toczomiš:

- 1) Žemės-Pasleptinės arba Pėstungū-Itaišymū Abrozā, arba tokius Rāštus (Aktūs) arba Žinēs, nū kuriū jīšai žino, kad jū Pasleptimas Žemei ant Gero žsās, taczau swėtimai Regėrungai pridūd arba atwiray apšako, arba
- 2) ant Pawójimo Teisybės sawo Žemės, kure ji su swėtima Žemetur, wissus apie tai kalbanczus Užrašūs Lubimus perkreipta prispaudž, arba
- 3) koki jām uždūta Žemės-Atlikima su swėtima Regėrunga ant Įškados Prūsū istaišo, tampa su Cūktūze nū penkiū ikki dvidešimt Mētū pakorawotas.

§. 72. Pries taji, kursai del kokio tū sitame Pawardijime primintū Weikalū ant czešiškos Cūktūzes-Korawonės nusūditas butu, tur ant Statimo po Policei-Uzweizdėjimu ispozinta buti.

§. 73. Jey del Aukšt-Įždawimō arba Žemės-Įždawimo tūse pagal §. 61, 63, 64, 67, 68, 69, 70 bey 71 primintūse Atsiejimūse Perješkojimas prasidėtu, tai tur tas Durtas, kuri jīs jau aptur, ir kursai jam dar pripūltu, apstātitas buti.

Tas del Aukšt-Įždawimo arba Žemės-Įždawimo ant Smerties arba per Amžia patentancijos Cūktūzes Diefos-Syloje Nusūdytasis prapūdo Gadnuma, ant sawo Dūrto tarp Gywūjū Smerties deley ponāwoti.

Antras Pawardijimas.

Jartinimas Karališkōs Wiespatyštės bey Draug-sanariū Karališkū Namū (Giminēs.)

§. 74. Kursai kokio Įstikimō pries Karalaus Persōna kaltas pastōtu, tampa su Smertimi pakorawotas.

Majēsni Nusizengimai tampa Wietoji Smerties-Korawonės ant Cūktūzes nū dešimt ikki dvidešimt Mētū ispozistami.

Jey atė isširāstu, kad Lengwinimō-Priekabė prasidėtu, tai užpūta Įrākinimas nū dešimt ikki dvidešimt Mētū.

§. 75. Kursai Žodžies, Rāštu, Drukā, Ženklaīs, abroziskais arba fitokeis Priliginimais Karalui pūlancze Garbė izeistū, tasai tampa su Kalėjima nū dweiejū Mēnesiū ikki penkiū Mētū pakorawotas.

Priegram ir galima pries ji podraugei ant Uždraudimo Bartojimo birgeriškōs Garbes-Teisybės ispozinama buti.

§. 76. Kursai kokio Įstikimō pries Karalēnēs Persōna, Karal-Krēsliō-Pāfėkejo arba fito kokio Draugsanario Karališkū Namū arba Waldono Prusiskōs Žemės kalto pastoja, tasai tampa su Cūktūze nū penkiū ikki dvidešimt Mētū pakorawotas.

Ne taip sunkiūse Nusizengimo Atsiejimūse, tampa ant Cūktūzes ikki dešimt Mētū nusūdjama.

Jey išstranda, kad lengwinancziōs Priekabēs prisīdēda, tai uz-
pūl Itrakinimas nū wieno ikki dešimt Mētū.

§. 77. Kursai Žōdziu, Rāštū, Drukā, Ženklaīs abrocziškais
arba fitais Priliginimais Karalēne, Sostō-Pasēfika, kita Draugšanari
Karaliskū Namū arba Baldona Prūsiskōs Žemēs iārtin, tampa su
Cuktūze nū wieno Mēnesio ikki dešimt Mētū pakorawōtas.

Podraug ir galima priešjji ant czešiskō Uzdraudimo, birgeriskā
Garbēs-Teisybe wartoti, išpazinama buti.

Trecias Pawardijimas.

Neyprieteliski Weikalai prieš sugentūses Žemēs.

§. 78. Prūsas, kursai sawo Žemėje arba swētimoje, arba At-
eiwys, kurs Gžese Prūsilaikimo Prūsūse prieš kofe Wofēcziū Žemē
arba jos Baldona kofī Weikala apšūmtu, kursai, jey jis ji prieš
Karaliū arba Prūsiskā Žemē išprowiēs butu, per Aukštīšdawēja
prižūrimis butu, tūretū tūse Atšiejimūse pagal §. 61 ikki 65 su Cukt-
ūze nū dwieju ikki dešimt Mētū pakorawōtas buti. Jey aļe išsi-
rastu, kad lengwinancziōs Priekabēs prisīdēda, tai tur su Itrakinimu
nū wieno ikki dešimt Mētū, Atšiejime aļe pagal §. 66 su Itrakinimu
nū pēsiū Mēnesiū ikki trijū Mētū korawōjama buti.

Tā pati Korawōne iwīksta, jey tas Weikalas prieš kita Žemē
kēsytas yra, kurēi' pagal apreikštus Suderėjimus arba Žōkanus
Draugyste laidūta yra.

§. 79. Kursai Žōdziu, Rāstu, Drukā, Ženklaīs, abrocziškū arba
fitū Paliginimu Wyrausia Galwa kofios wokiskos Žemēs iartintū,
tasai tur su Kalėjimu nū wieno Mēnesio ikki dwiejū Mētū pakora-
wōtas buti.

Tā pati Korawōne iwīksta, jey Iārtinimas prieš wyrausia Galwa
fitos kofios Žemēs kēsytas yra, kurioje pagal nusakitus Suderėjimus
arba Žōkanus Draugyste laidūta yra.

§. 80. Kas Žōdziu, Rāstū, Drukā, Ženklaīs arba abroczišku
arba fitokiu Paliginimu kofī Pāsiuntini arba fitokū Reikalū-Nēšika
iārtin, tampa su Kalėjimu nū wieno Mēnesio ikki wieno Mēto pa-
korawōtas.

§. 81. Pagal Atšiejima §. 79 bei 80 iwīksta Presēkinėjimas tik-
tai ant Primaldawimo swētīmōs Regērungōs arba iārtitōjō Pāsiun-
tiniō.

Ketvirtasis Pawardijimas.

Rusidėjimai bey Rusizengimai del Išprowijimo
Žemēs-birgeriskū Teisybjū.

§. 82. Kas kēsytišī, wiena nū abejū Kamarū išguinoti, ant
Priēmimō arba Paniekimimo kofio Sūdūmimō prīwēsti arba Draug-

Sanarius (Deputertus) iš jės su Gwóltu attólinti, tasai tampa su Gúktúze nù desimt ikki dvidešimt Mètù pakorawótas.

§. 83. Kursai wiena Draugsanari iš wienės tū dwejų Kamarū per Gwolta arba per Grumzdima su Išprowijimu kólio Nusidėjimó arba Nusizengimó prieš jį sugaššin, (arba atlaiko) i Wieta Saimo nuėiti arba pritari, tas tampa su Gúktúze ikki aštuniū Mètù korawótas.

§. 84. Kas toliu §. 83 primintu Búdu Žėmei-Drisklausanczius Kludin arba Kluditi jėško, Išprowijime jū Žėmės birgeriškū Teisybū širti arba sawo Pritarima dūti, tasai tur ne mažaus kaip su wienū Mètù Gúktúzes pakorawotas buti.

§. 85. Kad tasai, kuriam Surinkimas, Skyrimo- arba Balsó- Ženklu arba Gžekiū padūtas, tyczomis jū tikraji Skaitlu padaugin arba pamazin, arba koki Ženkla arba Gžeki neteisin, arba apmaino, arba ant Ženklu tū Persónū, kurios rašiti ne gal, kitus Wardūs ne kaip pridūti, taipojau kad tasai, kuriam škirant Raštininko Urėdas uždūts yra, kitus Wardūs rašo ne kaipo pridūta yra, bus su Kalėjimu nù wieno ikki trijų Mètù pakorawotas.

Jey Kaltininkui Surinkimas Ženklu arba Gžekiū arba kitiš Atlikimš prie Skyrimo-Darbo ne buwo uždūtes, tai yra ta Korawone Kalėjimo nù trijų Mėnesiū ikki dwejų Mètù.

Abiejuse Atšiejimuse tur buti podraugei ant czesiško Uzdraudimo birgeriškās Garbės Teisybės wartoti, išpazinta.

§. 86. Kursai wiena Skyrimo-Balsá perka arba pardūda, tampa su Kalėjimu nù triju Mėnesiū ikki dwejų Mètù pakorawotas; begi gal prieš tápáti ant czesiško Uzdraudimo, birgeriškās Garbės-Teisybės wartoti, išpazinama buti.

Penktasis Pawardijimas.

Prisistengimas prieš Žėmės Māce.

§. 87. Kas ant Nepaklusnimo prieš Žokanus arba Pawardijimus arba prieš Pridawádijimus Wyrausybės atwirai pawadin arba pakuffin, arba kas Weikalus, kurie Žokanuse kaip Nusidėjimai arba Nusizengimai pajenklini yra per atwira Apteisinima pálaupfin, tampa su Piningū-Pakūta ikki dwejų Szimtu Doleriū arba su Kalėjimu nù 4 turiū Nedėliū ikki dwejų Mètù pakorawótas.

§. 88. Kas Persóna Zalneriško Stóno ar butū nù Liniós ar nù Lantwyrū, pawadin arba pakuffin Pallepimui Wyresnoje ne klausyti, kas ipaczei kokia Persóna, ant kokiš Walandos nù Zalnerū paleista, ant to pawadin arba pakuffin Pawadinimui (Orderui) neklausyti, tampa su Kalėjimu nù šėšiu Nedėliu ikki dweju Mètù pakorawótas.

Szitas Pawardijimas ir gelūja, kaczeig Pawadinimas arba

Dufusinimas butu ar per Žodi arba Rąšta arba Kita ant to tinkanti Daikta nusidavęs, ar jis butu la ištaisės ar nieka.

§. 89. Kursai toki Urėdininka, kursai ant Ispildimo Žokanū arba Pavėlijimū ir Palėpimu Baldancziōs-Byrausybės arba tū Nū-sūbijimū ir Palėpimū Geriktō pāvaditas yra, be ispidant savo Urėda Nagan imma, arba jam su Gwoltu arba Grumzdimu prisiisteng', tampa su Kalėjimu nū keturolika Dienū ikki dwiejū Metū pakorawōtas.

Tā pati Korawōne užpula, jei kas Nagan imma arba prisiistengia Personōms, kurios ant Prigelbėjimo Urėdininko pritrauktos buvo, arba Zalnėrams, arba kokiām Gimėnōs: arba Birgeriū: Apgynimui, savo Szluzba be ispidant.

§. 90. Kursai kokia Byrausybe arba koki Urėdininka per Gwolta arba Grumzdima primerczia arba primwersti jėško, koki Urėdo-Weikala atlikti arba ne atlikti, tampa su Kalėjimu ne mažaus kaip trimis Mėnesiais pakorawōtas.

§. 91. Jey daugel Personū atwirai susitar' ir su suwienita Syla tūs §§. 89 bey 90 primintus Weikalus ištaiso, tai jie tampa del Maįsto maziausey su šešeis Mėnesiais Kalėjimu pakorawoti; ir gal prieš jūs ant Statimo po Policei: Užweizdėjimu ispažinta buti.

Tokie Draugdalininkai, kurie gwoltingus Darbus prieš Persōnas arba Daiktus ispromwyja, tampa su Cūktūze ikki dešimt Metū bey su Statimu po Policei: Užweizdėjimu pakorawoti.

§. 92. Jey daugel ant atwirū Kėliū, Ulyeziū arba kitū Wietū susirinkusios Personōs nū Urėdininko geriktisikos arba Baldzios-Byrausybes (Policei) arba nū Wyrėsniojo ginklūtoseš Mācēs pāvadintos, atsitolinti, ne klausytu, ney trėczid Kartō, tai kožna is jū taptu su Kalėjimu ikki trijų Mėnesiū pakorawōta.

Jey prie kokio Susibėgimo prieš Policei: Urėdininkus arba apginklūta Mācē su suwienita Sylai prisiistengiamā būtū, arba Gwoltas dāromas, tai tropija tūs, kurie prie šitu Weikalū prisiikša, Maįsto Korawōne.

§. 93. Su Piningū: Pakūta ikki dwiejū šimtū Doleriū arba su Kalėjimu nū keturiū Nėdėliū ikki dwiejū Metū yra pakorawōjama:

1) kas piktū Nōrū prieš Uždraudima Byrausybės, Žonās, Ženk-lus arba Ubrozus, kurie tinka Dwāsę Maįsto praplātinti arba atwirā Pakāsiū arditī, atwirōse Wietose arba atwirūse Susirin-kimūse pastato, arba parūdaba arba šėip praplātin;

2) kas wiršutinius Susiripimō- arba Susiwienijimo Ženk-lus, ku-rie ant Išklaikimo Tykumo bey Pakājaus nū Regėrungos už-drausti yra, atwirōse Wietose arba atwirūse Saimūse ne-šoja;

3) Kas iš piktoringos Mislies Ženklus Karalystės Bertybės pa-
gauna, i Nieka paverczia arba sugadin.

§. 94. Kas tyzomis koki Kálníni iš Kalėjimo arba iš Gwólto
ginklutós Mácės, arba iš Gwólto Urėdininkú, po kurio Užweizdė-
jimu, Valydėjimu arba Pridabójimu įsai padūtas yra, išwalnija
arba išwalniti pábando, tasai tampa su Kalėjimu nú keturiolika
Dienú ikki trijų Mėtú pakorawótas.

§. 95. Kas tyzomis koki Kálníni, kurio Pakawojims, Valydė-
jims arba Pridabójims jam uždūtas yra, pabėgin arba jam Balnybė
pagatawija arba paškubin, tasai tampa su Kalėjimu nú keturiolika
Dienú ikki trijų Mėtú pakorawótas.

Tey Pabėgimas alė tiktai per ne sąrgú Pridabójima nusibūda,
tai iwiskta Kalėjimas ikki šešių Mėnesių, arba Utšiejimūse mažesnio
Nusikaltimó Piningū. Pakūta ikki penkesdešimt Dólerių.

§. 96. Tey Kálinei kokiame Kalėjime sūsitar irgi, ar gwoltin-
gai išsilaužia arba išsilaužti pábando, arba prieš Užweizdėtojus pri-
stengia, arba jūs ant kokio Weikalo arba Nėweikalo priverczia arba
priversti pábando, tai tampa wissi prie tó Prisiškė būwė, su Kalė-
jimu mažausei ikki šešių Mėnesių pakorawóti; priegtam dar galima
jūs po Policei-Užweizdėjimu státi.

Tokie Prisiškėlei, kurie Gwóltingyste prieš Persónas arba ir
Daiktus išprowija, tampa su Cuktúze ikki dešimt Mėtú ir su Stá-
tymu po Policei-Užweizdėjimu pakorawóti.

Del Susitarimo Korawonės ne tur buti žurima ant tos Korá-
wonės, kuri jau kencziama už koki Nusibėjima arba Nusizengima,
bet tur nusūbita buti, ir tūjaus po iškentėtos anos Korawonės, Su-
sitarimo Korawone prasidėti.

Szeštasis Patwardijimas.

Nūszengimai prieš atwira Dáwádá.

§. 97. Kursai iš sawo Wálės ginklawótus Púlkus sūtaiso arba
tokius sawo Wėdime tur, arba Wyrus apie kurius jis žino, kad jie
bė žokániskos Wálės surinkta, su Ginklais arba Karó. Priemolėmis
áprūpin, tampa su Kalėjimu ikki dwieju Mėtú pakorawótas.

Kas prie tokių šarwawótú Púlkú drauge prisikiš, tas Kalėjima
ikki wieno Mėtó sulaukia.

§. 98. Draugiste kokio Susitarimo, kurio Būwis, Sūtaikini-
mas arba Kántikinimas prieš Žemes Negerunga šlapczy laikomas
tur buti, arba kuriame prieš nepazistamus Wyrėsnūsus Páklusnu-
mas, arba prieš pazistamus Wyrėsnūsus be apsimislitimas Páklusnu-
mas pažadetas yra, tampa ant Draugú su Kalėjimu ikki šešių Mė-
nesių o ant Pramanitojų, Užweizdú bey Urėdininkú šito Susitarimo
Kypio su Kalėjimu nú wieno Mėnesio ikki wieno Mėtó pakora-
wóta.

Priēš ātwirus Urēdininkus tur podbraugei ant czešifko Negādnumo, fokī ātwira Urēda igiti, išpazīnama buti.

§. 99. Prišdraugawojimas prie kokio Sūšitarimo, Waldzjos Paliepinimus arba Išpildima Sokānū nezokanifku Būdū arđiti arba pasilpnsti, tampa ant Draugšanariū su Kalėjimu nū dwiejū Mēnesiū ikki wieno Mētō, o ant Uzmanytojū, Uzweizdū bey Urēdininkū fitō Sūšitarimō su Kalėjimu nū šēšū Mēnesiū ikki dwiejū Mētū pakorawōtas.

Priēš ātwirus Urēdininkus tur podbraug ant czešifko Negādnumo, fokī ātwira Urēda igiti, išpazīnama buti.

§. 100. Kursai atwira Pākāju tūmi pawojin, jey jis Žemei Priklausanczius ant Neapikantōs arba ant Paniekinimo priēš kiti kiti atwiraī pākūsin, tasai tampa su Piningū-Pakūtā nū dwidešimt ikki dwiejū šimtū Doleriū arba su Kalėjimu nū wieno Mēnesio ikki dwiejū Mētū pakorawōtas.

§. 101. Kursai per atwira Storawojima arba Praplatinima išsimislitū arba pērkeiptū Weikalū, arba per atwira Uygēdinimā arba Upjūka, Itaisymus Žemēs arba Padawadijimus Wyrausybes Neapikantai arba Papeikimui padūda, tasai tampa su Piningū-Pakūtā ikki dwiejū šimtū Doleriū arba su Kalėjimu ikki dwiejū Mētū pakorawōtas.

§. 102. Kursai Žōdzjū, Rāstū, Drukā, Ženktais, ārbrozifku arba fitu Palyginimu katra tū dwiejū Kāmārū, fokī Draugšanari tū dwiejū Kāmārū, kiti fokī karālyšifka Sukūnijimā, fokī atwira Wyrausybe, fokī atwira Urēdininka, fokī Wierōs-Tarna, fokī Draugšanari šarwawōtōs Maces, fokī Siekūsi, fokī Ludininka arba Daitus-Ššmananti, be išprowijant jū Pawadinima arba kas Pawadinimui priligtu iartin, tasai tampa su Kalėjimu nū keturiū Nedēliū ikki wieno Mētō pakorawōtas.

Jey Žartinimas Sāwyste Apškelbimo sawiję neša, tai tur buti Korawōne Kalėjimō nū keturōlika Dienū ikki aštūnolika Mēnesiū, ir jey Apškelbimas atwiraī daritas yra, Korawōne Kalėjimō nū wieno Mēnesio ikki dwiejū Mētū.

Jey aīe išsirāstu, kad lengwinancziōs Priekabēs prisided', tai gal wiffūse Atšiejimūse Korawōne ant Piningū-Pakūtōs nū dešimt ikki trijū šimtū Doleriū pamierūta buti.

§. 103. Del Žartinimū wienōs arba antrōs tū dwiejū Kāmārū priwalō Persėkinėjimas tiktai Kāmārōms iwēlijant, o del Žartinimo kokio Kāmārōs Draugšanariō tiktai ant jō Primaldāwimo rastiē.

Prižurejime fitū §. 102. pārašitū Garbēs-Pazeidimū ne priwalōma yra, ant Pradėjimo persėkinēti, kokio Primaldāwimo Žartitojo.

§. 104. Kas be Pawēlijimo su Pitnawojimū ātwiro Urēdo užsikabin arba tosius Weikalus prasided', kurie tiktai Šyloje kokio at-

wiro Urėdo privalo prowijami buti, tasai tur su Kalėjimu nū tetu-riolika Dienū ikki wieno Mėto pakorawótas buti.

§. 105. Kas be Pawelijimo Zalnėriškūs Rūbūs, Urėdo-Rūbūs, fokai Urėdo-Gziėki, fokai Stóno-Gziėki arba Garbės-Gziėki (Zenkla) nėšėja, kas be Pawelijimo Pawardijima, Wertybė arba Edelmónp-šės-Pawardijimo-Pridėtká prisidėda, arba kursai fokia Wārda wadin-dinas, fokasai jam ne priklauso, tásai tampa su Piningū-Pakúta ikki wieno šimto Dólėriū arba su Kalėjimu ikki trijų Mėnesių pakorawótas.

§. 106. Kas Pirmraščzius, Raistūs, Rąstūs arba titus Daiktus, kurie fokio atwirò Pakawojimò Wietoje pakawóti yra, arba fokiam Urėdininkui, kurio Urėdai jū Pakawojimas priklauso, urėdiškai padúti yra, tyczoms i Nieka páwerczia arba tur i Szali nuėlòdin, tasai tampa su Kalėjimu majausei trimis Mėnesiais pakorawótas.

Jey šitas Weikátas winingiškóje Mislije daritas yra, tai tur podraug ant czešiško Uzdraudimo, birgeriškās Garbės-Teisybės wartoti, išpázinama buti.

§. 107. Kas tūs ant atwirò Apsákimò prikalтус Padawádijimus, Paliepinus arba Prirodijimus atwirū Wyrausybjū arba Urėdininkū ticjomis nuplėšia, paiskadija, sutėršia, sudarko, tampa su Piningū-Pakúta ikki wieno šimto Dólėriū arba ikki šešiū Mėnesių su Kalėjimu pakorawótas.

§. 108. Kursai urėdiška Pėczwieti, kursai nū fokios atwiròs Wyrausybės arba fokio atwirò Urėdininkò prispauštas yra, jey tūmi Daiktus uzrakintū, paženklintu arba pagrėbtu, iš sawo Wálės atplėšia arba paiskadija, tasai tampa su Kalėjimu nū wienòs Nėdėlės ikki šešiū Mėnesių pakorawótas.

§. 109. Kursai per Lúdininka arba Prisiėkūši pawaditas fokai Įššita.bėjimo Priejasti pridúda, kuri táczau ne teysi yra, tasai tampa su Kalėjimu ikki dwiejū Mėnesių pakorawótas.

Toktai ir gilūja Daiktus-Įšmánancziam, jey jis ant Gruntò fokios zokaniškòs Pareigos pawadintas yra.

Korawóne del nėteisios Atsikalbėjimo-Priejasties gal ant Nešla-fancziujo ir ant Piningū-Pakútòs nusúdita buti.

§. 110. Kas be Pawelijimo Karališkās Žemės palekti ir per tai Įstójimui i Karališka Pútká atsitraukti jėško, taipjau fokasai ant fokio Gžeso Namūn paleistas Pantwyrš, kursai be Pawelijimo i swėtima Žemė išsitraukia, tampa su Piningū-Pakúta nū penkiosdesimt ikki wienò Lukstancziò Dólėriū arba Kalėjimu nū wieno Mėnesio ikki wieno Mėto pakorawótas.

Žurtās Nusikalstúšiojo tur taip toli, kaipo pagal Misli Suditojo ant Uzmoėjimo tós Apšrustaji tropijanczosės aukšcausės Korawónės nū Lukstancziò Dólėriū bey Prowos Raštū reikalinga butu, turėtu nū Suditojò apstatitos buti.

§. 111. Kursai fokai Prúsá ant Zalnėryšės swetimai Žemė pri-

pērsā arba anā Diršikams privēda, tāpojau kas loki Prusiskā Zal-
nērū tyczomis ant Pabēgimo iswadzijsa, arba jō Pabēgima tyczomis
pāskūbin, tasai tampa su Kalējimu nū trijū Mēnesiū ikki trijū Mētū
pakorawōtas.

Pabandimas hito Weikalo tampa su tā pacze Korawōne pako-
rawōtas.

§. 112. Kursai nu Kētinimō lokio Pabēgimo tokiame Czese,
kureme Upsaugojimas to Nusizengimo galims pra, istikima Pāzyme
gaunā ir toktai ney Policei- ney Zalnērū-Wyrausybei tikru Czēsu ne
apsako, tasai tur, jey Pabēgimas nusiūdā, su Kalējimu ikki wieno
Mētō pakorawōtas buti.

§. 113. Kursai tyczomis pats sawe susizeidzja, arba litokiu
Budū ant Zalnērystēs negādnu dārosi, arba per kita dūdasi darytis,
tātai tampa su Kalējimu majausei ant wieno Mētō ir su czēsišku
Uzdraudimu birgeriskā Garbēs-Teisybe ispiditi, pakorawōtas.

Tā pati Korawōne tropija tāji, kursai anāji ant jo Gorāvimo
yra Zalnērystei negādnu dārēs.

§. 114. Kas sow is to Kēmestā daro, Prusiskūs Padūnus
ant Ishtitraukimo (Išwandrāwimo) iswaldziōti, tasai tur su Kalē-
jimu nū wieno Mēnesiō ikki dwiejū Mētū pakorawōtas buti.

Engi Korawōne tropija tāji, kursai is to Kēmesta pasidāro, Uz-
weizdus, Pagalbininkūs arba Darbininkūs sawo Žemēs Fabrikū ant
to iswadzioti, kad jie pirm Išbēgimō dēretō Czēsō Szluzba sawo
Fabrik-Pōniū prastōtu ir i Szluzba swētimos Žemēs Fabrik-Poniū
istōtu.

§. 115. Swētimos Žemēs Utēwjei, Kurie po is Žemēs Iš-
wēdimo, be Pāwēlijimo wel sūgrista, tampa su Kalējimu nū trijū
Mēnesiū ikki dwiejū Mētū pakorawōti.

§. 116. Kursai po Policei-Uzweizdējimu statitas yra ir tiems
del to ant jo uzdētiems Ankštumams priekais elgiasi, tasai tampa
su Kalējimu nū wienōs Nēdēlēs ikki pēsiu Mēnesiū pakorawōtas.

§. 117. Kas be Dārbō aplinkui walkiojasi, negālēdams taziau
isrōditi, kad jisai Daiktū ant Išklaikimō tinkancziū apturis, arba
nors Prōgōs jēškās jū igyti, tasai tampa kaip Žem-Balkunis su
Kalējimu nū wienōs Nēdēlēs ikki trijū Mēnesiū pakorawōtas.

§. 118. Pasiprašinėjimas (Ubagāwimas) tampa sēlanczūse At-
stiejimūse kaip Nusizengimas su Kalējimu nū wienōs Nēdēlēs ikki trijū
Mēnesiū pakorawōtas:

1) jey kas grumdzams arba ginlūtas, arba prisidawēs kita
Wardā, arba pasigūsdams del lokio Regilūktō, lokidōs Ligōs
arba Nēgālēs prasineja;

2) jey kursai prasiprašinėja arba Waikus ant Pasiprašinėjimo
primokin arba isšunczia, arba Persōnōms, kurios jo Mācēs bey
Uzweizdējimui padūtos yra ir prie jo Namiskiu priklauso, nū
Ubagawimo ne draudzia (atlaiko), po to kaip jisai tūse trijūse

pāštatīnāšē Mētūšē del Priešpāšdarīmō dii arba daugiaus Kar-
tū per Teišybēs Šyla nūsūditas yra būvēs.

§. 119. Šu Kalėjimu nū wienos Nēdēlēs ikki trijū Mēnēšū
yra forāwōjama:

- 1) Kursai Žaidimui, Girtūklystei arba Pataikawimui taipo yra
pasidāwēs, kad jīšai ī toki Štōnā nūgrimsta, kūrēmē ant
jo Išsilaitimō arba Išsilaitimō tūjū, kuriū Išmaitinimās
jō Kāltybē yra, per Wyrausybēs Rupēši swētima Pagalba
prašoma tur buti;
- 2) Kas koki Pāšēlpima iš atwirū Bēdnujū=Wersmēs gaunā, kad
jīšai gynōjasi, ta jam nū Wyrausybēs prirodita, jo Šyla
walōtina Darba atlikti;
- 3) Kas po Prapūldimo sawo iškol turētos Būstynēs kokiāmē nū
Wietos=Wyrausybēs statitame Laike kita Būstyne ne sūfiranda
neygi nurōdyti gal, kad jīšai jē rasti, wissos pridētos Procēs
nēatbojant, nēgālēs.

§. 120. Tūšē Atšėjimūšē pagal §§. 117—119 tur podraug Ge-
riktē išpažinti, kad po iškentētōs Korawōnēs, Atēwys ī sawo Žemē
o Sāwīškis ī toki Dārbō=Būtā tur nugabentas būti.

Kaip ilgai tāmē Dārbō=Būtē jīšai laikomas tur buti, toktai
Žemēs=Policei=Wyrausybē tur pagal wissas Išgālēs gērausei žinoti;
šitas Trūkimas taczau ne privalo per trīs Metus pereiti.

Septintasis Pawardijimas.

Piningū=Darimō Nusidējimas bey Nusizengimas.

§. 121. Kursai sawo Žemēs arba swētīmōs Žemēs Mētāl-
Piningus arba Popier=Piningus paškui daro, kas czysiemis ir tik-
riems Mētāl=Piningams arba Popier=Piningams per koki Perdir-
bima jiems aukštēsņę Wertybē dātu, taipojau jau paniekiniems Pi-
ningams per Perdirbima Prižūrējima dar gelūgancziū Piningū dātu,
tasai nusikalsta Piningū=Pāklāstawimū, ir tampa su Cūktūze nū pen-
kiū ikki pentiolika Metū, kaip ir su Stātimū po Policei=Užweizdē-
jimu pakorawōtas.

§. 122. Kursai klāstingus arba paklastūtus Piningus sawēpi
ima ir jūs ar tarp Žmōniū išleidžia arba ant Išleidimo iš kitū
Žemjū parsigabēna, tasai tampa su tā pāczē Korawōnē pakorawōtas
kaip ir Piningū Daritojis.

§. 123. Kursai klāstingus arba paklastūtus Piningus per gērūs
priēmēs ir po išpažinto Nēgerimo wēl per gērūs išdūda arba išdūti
pabando, tasai tampa su Kalėjimu ikki trijū Mēnēšū arba su Pi-
ningū=Pākūtā ikki wkno šimto Dōleriū pakorawōtas.

§. 124. Pōpier=Piningams lygei prižūrimi yra wissī tie nū
Prusiškōs arba swētīmōs Žemēs arba po jū Pāwēlijimu nū Tāwōr-
czyszēs=Sūšijednōjimū, kitū Tāwōrczyszējiū arba nēūrēdiškū Persōnū
pādāriti, ant Aptūringiojō Škamba Školū=Sūrašimai, Akciēs

arba jū Bietoję gillūja Tarpraščei arba Kwitungai, kaip ir prie šitū Popierū priklausančios Kupóngos, Čyzės: (Palukanū) arba Dividendū-Laiškai (Winingės Pridalis.)

Užtuntafis Pawardijimas.

Neteisi Prisiega.

§. 125. Kursai koļę jam pristumta arba atgálatstumta arba uždėta Prisiega tyčiomis arba su žine neteisęy prisielia, tasai tampa su Cuktūze ikki dešimt Metū pakorawotas.

§. 126. Kursai kaip Ludininkš kofiamę mieszonisķamę Daitķę arba Korawonės Daitķe su žinne koki neteisu Lūdima su Prisiega patwirtin, arba tā pirm sawo Perklausiņėjimo prisielta Prisiega žinotinai per ne teisu Lūdima pažeidž, tasai tampa su Cuktūze ikki dešimt Metū pakorawotas.

Jey hitas ne teisus Lūdimas kofiamę Korawonės Daitķę ant Įskabos Užskūstojó butu dūtas o įsai paga! tai butu ant Smerties, Cuktuzės, arba Įraknimo-Korawonės nū daugiau kaip penčiu Metū nusuditas, tai ant to sėkasi Cuktuze nū dešimt ikki dvidešimt Metū.

§. 127. Kursai kaip Daitkus Įšmánas kofiamę Mieszonystės Daitķę arba Korawonės Daitķe su žinę ne teisu Pritarima per Prisiega patwirtin, arba tā pirm sawo Įskalbėjimo prisielta Prisiega žinotinai per ne teisū Pėrgėrlaikima pažeidž, tasai tampa su neteisū Ludininku lygei korawotas.

§. 128. Prisiegai lygū yra laikoma:

- 1) jey kofkai Draugsánaris kofios Wieros: Taworczystės, kurei Žokanas Wartojima fitokiu Patwirtinimō-Žodžiū Bietoję Prisiegos pavėlijo, koki Įšreiskima per Patikrinimō Budā sawo Wieros-Taworczystės dūda;
- 2) jey tasai, kursai po wieno Pusę kaip Ludininkš arba Daitkus-Įšmánas prisielia, lygioje Sāwystėje koki Patikrinima, guldi-dāmāsi ant jau pirma del to pacziō Daitō prisieltos Prisiegos, dūda, arba jey Daitkus: Įšmánāsis, kursai kaip toksai wienū už wissus Kártus prisielēs yra, koki Patikrinima ant tos nū jo prisieltos Prisiegos dūda;
- 3) jey kofkai prisaitkts Urėdininkš koki urėdiška Patikrinima, guldidāmāsi ant sawo Szlužbōs Prisiegos, dūda.

§. 129. Kursai kofkai Wyrausybei koki Patikrinima Bietoję Prisiegos žiniomis ne teisei dūda, tasai tampa su Kālejiū nū trijų Mėnesiū ikki wieno Metō pakorawotas; beugi gal prieš ji podraug ant czeiskō Uzdraudimo, mieszonisķas Garbės Teisybės wartoti, išpazįstama buti.

§. 130. Tasai, kursai kita žiniomis ant Prisielimo ne teisiōs Prisiegos sawo páties Prigulėjimūšę, ant prisieligšō Padrutinimō kofios Nėteisybės arba ant Pridawimo Nėteisybės po prisieltos Lūdi-

ninko-Prisiegôs iswadzioti pabandó, tur su Cuktuze ifki penkiú Mētú pakorawótas buti.

Tasai, kursai fitá žiniomis ant Atdawimo kokio nē teisauš Patikrinimo Prisiegôs Bietoję (s. 129) iswadzioti pabando, tampa su Kalėjimu ifki wieno Mētó pakorawótas; beugi gal pries ji podraug ant częšiško Uzdraudimo, mieszcjoniškās Garbės-Teisybės wartóti, išpazįstama buti.

§. 131. Kas tyczionis kokiam per pisiegiška Prisizadėjima prie Gėrikto dūtam Laidawimui, arba tam sawo Turtó-Prisiegóje dūtam Pajadėjimui priesais daro, tur su Kalėjimu ifki dwiejú Mētú pakorawótas buti.

§. 132. Kas iš Neuzdabójimo del sawo arba swėtimú Prigulėjimú kokia Nėteisybė prisiegiškai patikrina, arba koki ne teisu, Bietoję Prisiegos stowinti Patikrinima dūda, tasai tampa su Kalėjimu ifki wieno Mētó pakorawótas.

Korawóne alė atleidžiama, jey Kaltininkš, pirm ne kaip pries ji skusta arba Perjėškojimas pries ji jau pradėtas yra, bey pirm dar kokie Teisybės-Įskada kitam iš to atširadusi yra, sawo ne teisu Patikrinima prie tos pacijos Wyrausybės, kurei jis ji yra dawės, paniekina.

Dewintasis Pawardijimas.

Nė teišūs Pakáltinimas.

§. 133. Kas koki Wyrausybei koki Primaldawima daro, per kuri įsai Nėkuri pries geresni Žinojima ant Nusaugojimo kokio žókániškai korawótinó Weikaló arba Pajeidimó Pareigú sawo Urėda pakáltin, tasai tampa majausei su trimis Mėnėseis Kalėjimu pakorawótas; beugi gal pries ji ant częšiško Uzdraudimo, mieszcjoniškās Garbės-Teisybės išprowiti, išpazįstama buti.

Taip ilgai kaip del to Primaldawimo pradėta Prówa abėjotina yra, tai tur su Prowijimu ir Įspazinimu (Erkėntnisū) per ta ne teisu Pakáltinima apši stójama buti.

§. 134. Wissūse Atsiejimūse, kuriūse del ne teisauš Pakáltinimo ant Korawónes išpazinta tampa, tur Pajeistamjam ant Nusubitojé Rastós Įspazinimas (Erkėntnisas) nudalitas buti. Podraug tur Pajeistamjam Įspazinime Wále statita buti, Nusubijima atwirai afsakiti.

Weisse ir Budas šito Apsakimo, kursai wissad ant Rastós Nusubitojé dárómas, kaip ir Czėsas ant tó, tur buti nú Suditójo Įspazinime prisafitas.

Dešimtas Pawardijimas.

Nusizengimai kurie ant Wierós nūródija.

§. 135. Kursai atwirai Žódzeis, Rastais arba kitokeis Paliginimais bluznija, arba kokia nú Krištcjoniškú Wajnyczjų arba

łokia kta su Sujednojimó-Teiszbémś Żemėje ešancze Wierós Draugystė arba Daiktus jū Pagárbinimo, jū Mókslus, Įtaisimus arba Paprocius opjūkia, arba kókju Budu paligin, kursai jús Reapifantai arba Papeikimui padūda, taipojau kas Baznyczioše arba kitosė Pagárbinimó-Surinkimó Wietosė ant Daiktū, kurie Diewo Szluzbai pašwėntinti, apdarkeitina Bjaurybę isprówija, tasai tampa su Kalėjimu ikki trijų Mėtū pakorawótas.

§. 136. Kas per Įstikimma arba Grumzdima wiena arba daugel Personū primercza arba trukdin, Diewo Szluzba kokiós Žemėje ešancziós Wierós-Draugystės isprówiti, taipojau kas Baznyczioše arba kitosė Pagárbinimó Surinkimo Wietosė per Patėlima Szukáwimó ir Nedawádo Diewo Szluzba arba wienintelius Diewó Szluzimós Atlikimus kokiós Žemėje ešancziós Wierós Draugystės sugaišin arba árho, tur su Kalėjimu nū wieno Mėnesio ikki trijų Mėtū forawótas buti.

§. 137. Kas be Wálės Lawóna arba jò wiena Dalika iš Pawónės tū ant statitū Personū atima, taipojau kas be Wálės Kapus ispuštija, arba prie jū apgėdinancze Bjaurybę isprówija, tasai tur su Kalėjimu nū wieno Mėnesio ikki dwiejū Mėtū pakorawótas buti.

Jey šito Weikaló, winingiška Mislis, Priejastis yra buwusi, tai tur podraug ant cžėšiško Uždraudimo, mieszcioniškas Garbės-Teiszbės wartoti, ispozinama buti.

Wienuliktasis Pawardijimas.

Rusidejimai del Personu=Stono.

§. 138. Kas Rudiki koki per kitáji Rudiki isbūd arba tyzioms sukeiczia, arba kitokiu Budu Personū Stóna kitoki daro arba prišpaudz', tampa su Cuktuze ikki desimt Mėtū pakorawótas.

Dwilitaktis Pawardijimas.

Rusidejimas bey Rusizengimas prieš Patoguma.

§. 139. Primenczawótas, kursai pirm atšwalnijimó sawo Wenczawónės nauja (šwėžia) Wenczawónę suderia, taipojau neapšwėdusi Persóna, kuri su Wėdusiū, zinodama, kad jis wėdės yra, Wenczawónę suderia, tampa su Cuktuze ikki penkiū Mėtū pakorawótas.

Lygi Korawónė tropija Wierós-Tarna arba Personū-Stónó-Urėdininka, kursai, zinodams, kad Persóna apšwėdusi yra, jey taczau šwėžia Wenczawonystę patwirtin.

Prie tó Rusidėjimó daugerópós Wenczawonystės prasidėda Įšnykimas su tūm Laiku, kuremę wiena tū dwiejū Wenczawonysziū išardyta arba per negilūtina arba per niekinga padarita yra.

§. 140. Wenczawonystės Perzenjimas tampa, jey del šio Rusizengimo Wenczawónę atšfirm pastoja, ant kaltojo Suwenczawótó,

kaip ir jo Draug-Kaltininkū, su Kalėjimu nū keturiū Nėdeliū ikki šešiū Mėnesiū paforawotas.

Wenczawonystės Peržengimas pasiliekti ne forawotas, jey ne kaltasis Sumenczawotas Bėgimė Utsiskirimō Prōwōs arba ikki Pāgātawijimo Korawōnės-Erkentnisō ant Nepaforawojimo isakmėy primaldūj, šitokėme Utsiejime Korawōnė ir nū Draug-Kaltininkū nūkripstā.

§. 141. Ne wėžlybas Laikymas tarp Kraujo Gimditōjū bei Waitū tampa ant Pirmūjū su Cuktūze ikki penkiū Mėtū, ant Waitū alė, jey jie dar neir šešiolikta Mėta perleide, su Kalėjimu nū trijų Mėnesiū ikki dwiejū Mėtū paforawotas.

Nėwiežlybas Laikymas Ušwūjū su Žentais, arba tarp Pātėwūjū bey Pāwaisiū, tarp Dikrū arba Pūsbrōliū tampa su Kalėjimu nū trijų Mėnesiū ikki dwiejū Mėtū paforawotas.

Irgi gal podraug ant czėsisško Uzdraudimo, miesczjoniszkos Garbės-Žeisybės isprowiti, ispažistama buti.

Pawaikei pasiliekt be Korawōnės, jey jie dar šešiolikta Mėta sawo Amžio neir perleide.

§. 142. Su Cuktūze ikki penkiū Mėtū tampa paforawoti:

- 1) Fiermunderei, kurie su sawo Augitineis, Mokitōjei, Kunigai bey Užauginatojei, kurie su sawo pilnū Mėtū nesulaukusiomis Szuilokėms arba Augitinėms ne wiežlibus Weikalus waro;
- 2) Urėdininkai, kurie su Persōnomis, kurės jie tur peržėškoti, arba kuriōs jū Pridabojimui pawieritas yra, ne wiežlibus Weikalus warō;
- 3) Urėdininkai, Piekorei arba Konū-Piekorei, kurie Kalėjimūse arba atwirose, ant Paspalpōs Wigoniū, Wargingū ir kitiems Bėdniems pasfirtōšę Wietose Darba tur arba czėpat istatiti yra, jey jie su tomis i šita Wieta priimtomis Persōnomis nepatogius Weikalus warō.

§. 143. Nėlėntas gėdiškās Laikimas (Kėkšyste) tarp Wyro bey Wyro arba tarp Žmōgaus bey Galwijo isprowitas (nusiđawēs) tur su Kalėjimu nū šešiū Mėnesiū ikki keturiū Mėtū, kaip ir su czėsisšku Uzdraudimu miesczjoniszko Garbės Žeisybiū Isprowijimo paforawotas buti.

§. 144. Su Cuktūze ikki dwidėšimt Mėtū tampa forawojama:

- 1) kas ant prie kokios Persōnos wienos arba antros Gimines su Swōltu koki ant Nurāndimo kuniszko Geidulio taissita Weikala isprowija, arba je per Grumzdima su tō Akies Mirksniō Priegada ant Kuno ir Gywasties ant Kentejimō tokiō ne patogio Weikalo primerczia;
- 2) kas kokia apie sawe nieko nėsizinancze Persōna ant Nurāndimo sawo Kunō Gaspulumō tokiu nepatogiu Būdū wortoja (bluznyja);

3) kas su Persóna, dar kėturólíkta Mėtà ne perleiduse foki ne patógu Weikala wáro, arba je ant Išprowjimo ir Kentėjimo ne patogių Weikalų išwadžioja.

Jey šita Persóna, prieš kure toksai Nusidėjimas butu daritas, per tai butu Smerti garvusi, tai Kaltininka užpula Cuktúze fol jis gyvš.

§. 145. Kas foke moteriška Persóna ant Prigulėjimo per tai išwadžioja, kad jisai jei Wenczawone pažada arba kita Klajawima prikel, kurėmė ji šita Prigulėjima per wenczawoniška laikiti turėjo, tasai tampa su Cuktúze ikki penkių Mėtų pakorawótas.

§. 146. Moteriškos Persónos, kurios Wyrausybės (Policei) Padawadijimams priešais rėmėstininkiskai Nepátoguma waro, tampa su Kalėjimu ikki aštunių Nedėliu pakorawótas.

Gerikš gal podraugy padawaditi, kad tà Kaltininke po nusėdėtos Kalėjimò Korawonės i Darbò Butà tur nudàta buti.

Jey Kaltininke iš swėtimòs Žemės yra, tai galima šale Kalėjimò-Korawonės ant iš Žemės Išwedimo išpazinama buti.

Pátėkimas Uždarimò Darbò Butė, tur buti nū Žemės Policei-Wyrausybės pagal Priežasczius nulėmtas; jis alė ne tur per Mėtà pėreiti.

§. 147. Kas iš Páproczio arba iš Sawnaudos per sawo Pritaininima, arba per Párúpinima Prógòs, Nepátogumui wienos arba daugių Persónų wienos arba kitos Giminės lig Kėla ródà, tampa del tó su Kalėjimu majausey su šepėis Mėneseis pakorawótas, kaip ir su cžėšifku Uždraudimu, išprowiti mieszcjoniškas Garbės Teisybės, bey su Statimu po Policei-Užweizdėjimu.

§. 148. Toksai Kùpėlávimas yra, jey ir ne iš Páprocziò arba iš Sawnaudòs wáromas, su Cuktúze ikki penkių Mėtų bei Statimu po Policei-Užweizdėjimu pakorawójamas:

- 1) jey ant Nepátogumò Bjaurybės Pılnowojimo wylifki Igalėjimai wartoti yra;
- 2) jey Kaltininkš su tomš Persónomš, su kuriomš neswankus Nepátogumas waritas tápe, tokieme Stone yra buvėš, lig Tėwai su Waišais, Fiermunderei su sawo Priepeñais, arba Augywėš, Mokytojey arba Dwasifki su tomš nū jū auginanczioms arba pamokinanczioms Persónomš.

§. 149. Kas wiežlyba, tamė Senumė nū kėturolika ikki šėšiolika Mėtų slowinze Mėrga ant Prigulėjimo išwadžioja, tasai tur buti ant Primaldawimò jòš Gimditojų arba jòš Fiermunderio, su Kalėjimu nū trijų Mėnesių ikki wieno Mėtò pakorawótas.

§. 150. Kas per Pazeidima Gėdlinyštės átwira Papiktinima darò, tampa su Kalėjimu nū trijų Mėnesių ikki trijų Mėtų pakorawótas.

Irgi gal podraug ant cžėšifko Uždraudimo, mieszcjoniškas Garbės-Teisybės išprowiti, išpazistama tapti.

§. 151. Kas ne patogius Rāstus, Mūmolawojimus arba Paliginimus pardūd, išdalin arba šep išplātin, arba Wietosę, i kūrės Žmonės nukakti gal, išstātō arba primuša, tampa su Piningū-Pakūtā nū dešimt ikki wieno šimto Dolerū arba su Kalėjimu nū ketūrolika Dienū ikki šešiū Mėnesiū pakorawotas.

Korawonės Nusūdijime tur podraug ant Pagrėbimo tū išstatitū bey tū ant Pardawimo arba Praplātinimo, Žopostę ēsancziujū Rāstū, Mōlewōniū arba Paliginimu išpazinta buti.

Triliktasis Pawardijimas.

P a ž e i d i m a s G a r b ė s.

§. 152. Kas kita atwirai arba su Rāstū iārtin, tampa su Piningū-Pakūtā ikki trijų šimtū Dolerū arba su Kalėjimu ikki šešiū Mėnesiū pakorawotas.

Atwiras Jārtinimas randasi, jey Jārtinimas fokioj' atwiroj' Wietosę arba fokiamę atwirame Saime, arba jey jis per Rāstā, Molawone arba Palyginima nusidūda, kurie pardūdami, išdalijami arba aplink nēšiojami, arba Wietosę, i kūrės Žmonės priēiti gal, išstatiti arba primušti yra.

§. 153. Jey Jārtinimai ant Wietos atgrāzinami tampa, tai tur Sūditojui wālē buti, abiem Jārtitojiems ar wienam nū jūdwiējū wiena, pagal Būdā ir Mācziu, lengwinancę Korawonę arba neį jokę Korawonę uždēti.

§. 154. Papeikias Sūdijimas aukšt-žinotiškū, galincziškū arba rėmėstininkiskū Ištaisimū, taipojau Išsitarimai, kurie ant Išwėdimo arba Uygjinimo fokū Teisybjū dariti yra, kaip ir Išpėjimai bey Peikimai Wyresniujū prieš jiems Padūtus, šlužbiški Pridawima arba Sūdijimai nū Urėdininko bey aniems lyguš Ušfejimai yra tik taip toli korawotini, kaip iš Dawidālo to Išsitarimo arba iš tū Priezascziū, po kūrės jis nusidūda, Mišlis ant Jārtinimo yra buwūši.

§. 155. Liekarstwiškos Personos bey jų Pagalbininkai, kaip ir wissos Personos, kurios ne wēlitos urėdiškas Pāslėptinēs apreiškia, kurios joms del jų Urėdo, Stono arba Rėmėsto pawieritos yra, tampa su Piningū-Pakūtā ikki penkiū šimtū Dolerū arba su Kalėjimu ikki trijų Mėnesiū pakorawotos.

§. 156. Kas fokti ant Kito užsitraukenti, prāmanita Weikala per Tiesa išplātin, kursai anā atwirōs Mišlies Papeikimui arba Nė-apikantai padūd, tasai pasidaro piktos Pāskālbos kaltas ir tampa su Kalėjimu nū wienos Mėdēlēs ikki wieno Mėtō pakorawotas.

Jey kita Pāskalba (Ušfėlbimas) atwirai nusidāwe, tai Korawonę Kalėjimo tēkti tur nū ketūrolika Dienū ikki āštūniu Mėnesiū.

Atwiras Ušfėlbimas tadā wadinams yra, jey Ušfėlbimas atwirojē Wietoje arba atwiram Saime, arba jey jisai Rāstais, Molawonemis arba Paliginimais nusidūda, kurie pardūdami, išdalijami

arba aplinē nēšojami, arba Wietose kur Žmonēs prieina, išstāiti arba primuști yra.

Jey išsirašū, kad lengwinanti Priežastys prisidētū, tai gal wisūsė Atsiejimūse Korawōne ant Piningū-Pakūtōs nū penkiū ikki trijų simtū Dōlērū nūlentā tāpti.

§. 157. Išrōdijimas Teisybės pramanito arba praplatinto Weikalō gal per wisūs Korawōnēs Prowōje tinkanczius Išrōdijimo Daiktus wēdāmā buti.

Išrōdijimas per Lūdininkus yra taczau tiktai tadā priimams, jey Apškūstasis ant Išrōdijimo lokiu Daiktū apšim o Gerikts jau pirma ipatiskamę Sūdūmimę rādēs yra, kad tas Išrōdijimas šiū Weikalū, Korawōnē ant Apškūstojo nukreiptu arba palengwintu.

Niekū Būdū ne priimams yra Išrōdijimas Teisybės, jey tas kitam uždētas Weikalas su Korawōnē apgrumzts o jau jo Nēkaltybę per šlinga Išpāzinima (Erkēntnisā) ištartā yra.

§. 158. Išrōdijimas Teisybės pramanitū arba praplatintū Weikalū ne užgin Būwi Jartinimo, jei iš Pawidālō Prāmānimo arba Prāplātinimo, arba iš kitū Priežascziū, po kurioms jis nūsidāwēs, Mislis ant Jartinimo išsireiskia.

§. 159. Jey tie prāmāniti arba praplatinti Darbai korawotini Weikalai, ir jey del jų prie priklausancziōs Wyrausybės primaldūta yra, tai tur ikki Sūdūmōjimo, jeib Atwērimas Perjēškōjimo ne rastūsi, arba ikki Pābaigimo pradeto Perjēškōjimo su Prowijimu bey Atsūdijimu del Apškelbimo apšistōjāmā buti.

§. 160. Pākorawōjimas del Garbės Pāzejidimo sekasi tiktay ant Pridawimo tō, kūrš iartintas yra.

Del neūrēdiskos Skundos, gal, Uždawimas ant Pākorawōjimo ikki kol Išpāzinimas dar ne pradētas yra, atgālōs imāmās buti.

§. 161. Jey kas nū tū, kurie kits kitō Garbē yra pāzejde, trijųsė Mēnēsūsę ant Pākorawōjimo priskūstū, tai gal ir antrasis ir pō perėjūsiō to Czēsō ikki Paprowijimo to Daikto ant Pākorawōjimo uždūti.

§. 162. Jey privēncawōtos Mōteriskēs arba po gimditōjiskā Macē stōwi Baikai iartināmi pāstōja, tai gal ne tiktai Jārtintieji, bet ir jų Wyrai arba Gimditōjei, ant Pākorawōjimo Jārtytōjō priskūsti.

§. 163. Wissokiose Atsiejimūse, kūrūse del Garbės Pāzejidimo ant Korawōnēs išpāzinama tampa, tur Pāzejistāmjam ant Rāstōs Nūsūdītōjō, (Erkēntnisas) Išpāzinimas nūdālitās buti.

Prie atwirai išprowitū Garbės Pāzejidimu tur Pāzejistāmjam Išpāzinimę Wālē statita buti, Nūsūdijima atwirai apskitti.

Būdas Upsākimo, kūršai wisād ant Rāstōs Nūsūdītōjo sekasi, kaip ir fokiamę Czēsę tai nūsidūda, tur buti nū Sūdytōjō Išpāzinimę pādāwādita.

Jey Garbės Pāzejidimas per fokia Ceitungā arba Czēs-Rāšti

nūsīdāwēs būtu, tai tur tasai nūsūdijams Dālīks Sūdijime ant Pri-
dawimo Pazeislojo per ātwirus Laīskus butent, jey gālīmā per tās
paczēs Ceitungas arba Czes-Rāšczius, apsakītas buti.

Returolīktafis Pawardijimas.

R ó w à t a r y D w i e j ū .

§. 164. Išwadīnimas ant Dwīkōwōs su žawīnanczeis Gīn-
lais, kaip ir Priēmimas tokio Išwadīnimo, tampa su Trākinimu ikki
šēšīū Mēnesīū pākorawōtas.

§. 165. Trākinimas nū dwiejū Mēnesīū ikki dwiejū Mētū tro-
pija, jey Išwadīnimas reģētinay ant tō taitītas yra, kad wiens nū
jūdwiėjū tūrētu Gywāsti prāpūditi, arba jey šita Mīslis iš jū Rō-
wōs Būdō nūmānōma būtu.

§. 166. Tie, kurie Išwadīnimā yra apšīemę ir ištāise, tampa
su Trākinimu ikki šēšīū Mēnesīū pākorawōti.

§. 167. Korawōnę Išwadīnimo bey Priēmimo, kaip ir Korā-
wōnę Kūsintōjū ātstojā, jey Dwīkōwę pirm Prāsīdejimo iš sawēs
sugaīsta.

§. 168. Dwīkōwe tampa su Trākinimu nū trijų Mēnesīū ikki
penkiū Mētū pākorawōta.

Jey wiens iš Abiejū yra nužawīntas, tai trōpija Trākinimas
nū dwiejū ikki dwīlīka Mētū.

§. 169. Kas sawo Priešīnīnka Dwīkōwoje nužawīn, kuroję wiens
nū jūdwiėjū būtu tūrējēs nužūti (§. 165) tampa su Trākinimu nū
trijų ikki dwīdesīmt Mētū pākorawōtas.

§. 170. Jey Dwīkōwę be Prīstōwū yra nūsīdāwūsi, tai gal
tā šēip pāgruntāwōta Korawōne ikki Pūšēs, tačzau ālē niekadōs per
Pātēkimā nū dwīdesīmt Mētū, pāāštrīnta tāpti.

§. 171. Jey Nužudīmas arba kūnīskas Izejīdīmas per tyčzo-
mīs ne laīkita, sūšnēketa Dwīkōwōs Būda, būtu nūsīdāwēs, tai tur
Perzengtojīs, jey ne pagal tuš pīrma šlowīnczus Padawādījīmus
aūtštesnę Korawōne nūgruntāwōta yra, pagal ne ipatīskus Pārā-
šīmus už Nužawīnīmō Nūsīdejīma arba Kūnō Pazeīdīmā pākorawō-
tas tāpti.

§. 172. Pribūwējai, kaip ir tie prie Dwīkōwēs prīwadīnti Lū-
dīnīntai, Līkorei bei Rōn-Līkorei yra bę Kaltēs; priegtam ir neira
jū Darbas, del tōs užšīmanītōs bei išprōwītōs Dwīkōwēs Žemēs
Wyrausybei weīkīaus, kaip tikt ant jōs Prāsīmō Pridawīma
dārīti.

§. 173. Sūgundītojei pašīliekt be Korawōnēs, jey jte su Syla
pašīprocawōję būwō, Dwīkōwę suārđiti.

§. 174. Kas koki Kitāji ant su kokiū Treczūjū ant Dwīkōwēs
tiečzomīs, ipāczey per Išrōdīma arba Grumždīma su Panīekīnīmū
pākūšīn, tāmpā, jey Dwīkōwę radōsi, su Kalėjīmu nū trijų Mēnesīū
ikki dwiejū Mētū pākorawōtas.

Pentioliktasis Pavardijimas.

Rusidėjimai bey Rusizengimai prieš Gyvąsti.

§. 175. Kursai tyczionis ir su Apdumojimu Žmogu nuzūdo, padaro Rązbāju, ir tampa su Smerczių paforawotas.

Prie šitos Smerties Korawonės tur podraug ant Prapuldimo mieszionistės Garbės išpazinama buti, jey Rązbajus ant fokio kunisko Genczio kylanczios Gimines arba Privenczawoto nusi-dawe.

§. 176. Kas tyczionis, taczau be Upmastimo, fokio Žmogu nuzawina, padaro Uzmusima, o tur kol jis gyws su Cuktuze korawotas tapti.

§. 177. Jey ale Uzmusiks be sawo paties Kaltybės per fokio ar jam pacziam ar jo Sawiskiemis nusidawusi Muczijima arba sunku Jartinima nu Uzmustoją ant Papikio pakusintas ir per tai ant Wietos i Musi iniršes buwo, tai jis uz tai rods ne gaun Cuktuzes Korawone kol gyws, ale taczau uz tai ji tropija Korawone Kalejimo majausey ifki dwiejū Metū.

§. 178. Jey kas prie Apšiemimo fokio Rusidėjimo arba Rusizengimo be nubloskdamas i Szali wissus ant Ispildimo šitū Weikalū priešais stowinczus Ardimus, arba jei jis, ji ant Rusidėjimo Wietos be nutwerent, ištukti norėdamas, tyczionis Žmogu nuzawin, tampa su Smertimi paforawotas.

§. 179. Uzmusimas kunisko Genczio kylanczios Gimines tampa su Smertimi paforawotas.

§. 180. Motina, kuri sawo pawainiki Rudiki ar gemant ar uzgimus tyczionis nuzūdo, tampa del Rudikiū Žawinimō su Cuktuze nu penkiū ifki dwideseimt Metū paforawota.

Jey Muzūdimaš Rudikio nu šitos Personōs ne kaip Motinōs tyczionis išprowitos, arba jey kita Personā prie Rusidėjimo to Rudikio Muzawinimo prisikišo, tai pareina prieš je tie Pādawādjimai del Rązbajaus bey Uzmusimo, kaip ir del Priskisimo prie to Rusidėjimo ant Pasinaudojimo.

§. 181. Nėščia, kuri per wirsutines arba widutines Žolės (Liekarstwas) jos Waisū tyczionis prawaro arba Zywate nuzūdo, tampa su Cuktuze ifki penkiū Metū paforawota.

Tasai, kursai su Nėščiosės Iwėlijimu Liekarstwas wartojō arba jei iteife, tampa su tā pācze Korawone paforawotas.

§. 182. Kas Kunō Waisū fokios Nėščios be jōs Žiniōs ir Wālēs tyczionis prawaro arba nuzūdo, tampa su Cuktuze nu penkiū ifki dwideseimt Metū paforawotas.

Jey per tai ir Nėščjōji Smerti gauna, tai iwiskta Cuktuzes Korawone kol gyws.

§. 183. Kas fokio Rudiki septiniū Metū ne praleidusi arba toke del Ižulumō arba Rigōs Pāgālbōs privalancze Personā kur

paliect, arba toki Rudiki ar toke Persóna paliect, arba toki Rudiki arba tofia Persóna, jey jie po jo Updabojimu stów, be Pągálbós palikdamš prastója, tampa majausey su trimiš Mėnėseis Kalėjimu pakorawótas.

Jey šiti Įšstatiti buwe, per tai butu Smerti game, tai tropija Kálininkus Kultuze ikki dešimt Mėtú.

Jey fitas Weikalas su ta Misle, nužubiti, yra išprówitas, tai pareina Korawónės Nužawinimó arba Rudikiú Nužawinimo, arba Pábándimo šito Nusidėjimo ant Bartojimo.

§. 184. Kas per Bėrupėsti Įmógui Smerti primėda, tampa su Kalėjimu nū dwiejú Mėnėsiú ikki dwiejú Mėtú pakorawótas.

Jey Kálininkš ant to Pridabojimo arba Dėmijimo, kurius jis prie to bėrupėstingo Žuwimo iš Utiú státę, per sawo Urėda Pávábinimà arba Rėmėstà ipaczei kalts buwo, tai gal toksai podraug ant tokio Czėso, kursai tacziau Erukimà nū pentiu Mėtú peržengti ne primálo, arba ant wissados ant tokio Urėdó per nėgádnà arba sawo Dėisybės ant Įšprówijimo sawo Galinczysťės arba sawo Rėmėsto per prapuldziusi nusuditás buti.

§. 185. Prie Įšradimo Nužuwimó Kaitybės ant to ne pareina, ar tas smertiskas Sėkimas tokio Įzejidimo per czėsiška arba pritinkama Pagalba butu prawáromš buwės, hau toksai Įzejimas tokios Weisťės titúšę Atšiejimúšę per Pagalba Gálinczysťės butu išgido- mas buwės, taipojau ar Įzejimas tik del prigimtos Kuno Sà- wysťės Nužuwusiójo, arba del ne tycziskú Priežascziú, po kurioms jisai daritas yra, tà smertiskà Sėkima turėjo.

§. 186. Kas be Wyrausybės Žiniós toki Lawóna pakassa arba i Száli nukis', tampa su Piningú Pakutà ikki dwiejú šimtú Dó- leriú arba su Kalėjimu ikki šesiu Mėnėsiú pakorawótas.

Karawóne yra Kalėjimas ikki dwiejú Mėtú, jey kokia Mótina Lawónà sawo pawainiskškó Rudikió (naujei gimusió) be Žiniós Wy- rausybės palaidoja arba i Száli nudėda.

Szešoliktasis Pawardijimas.

Kúnó Pázejidimas.

§. 187. Kas tycziomis Kita stumja arba muša arba jam kita Muczijima arba Kuno Įzejidima padáro, tampa su Kalėjimu ikki dwiejú Mėtú pakorawotas.

Jey išrandama, kad lengwinancziós Priežastys prisidėda, tai tur ant Piningú Pakutos ikki triju šimtú Doleriu išpazistama buti.

§. 188. Jey lengwi kuniski Įzejimai arba Muczjimai ant Wietós atgal atdúdami tampa, tai tur Sudžia Máci turėti abiem Dalimš arba wienai Dálei kofę, pagal Weisťę ir Saika lengwita Korawone arba ney jofe Korawone uzdeti.

§. 189. Jey del tyczionis daritu lengwū Kūno Jzejdimū arba Mūczyjimu ne ūrėdīška Słunda pakelta yra, tai pareina tie dwīlīk-
tamė Pawardijimė prie Garbės Pazeidimū Maldawimui ant Pa-
korawojimo arba Korawonės Dowanojimo statiti Padawadjimai ant
Pasinaudojimo.

§. 190. Tyczionis su Apdumojimū išprowits Mūczyjimas arba
Kūno Jzejdimas tur su Kalėjimu ikki trijų Mėtū pakorawotas
buti.

§. 191. Tyczionis prieš kunīškus Gimditojus arba Gimditojų
Gimditojus išprowitus Mūczyjimus arba Kūno Jzejdimus, tur ma-
žausėy trijų Mėnesių Kalėjimo Korawone tropiti.

§. 192. Kas prieš koki Draugšanari Kamārū, kito Žemīško
Zaworczyštės Sujėdnojimo arba kokios atwiros Wyrausybės, koki at-
wira Ūrėdininka, koki Wieros Tarna, koki Draugšanari apšarwotos
Mācės, koki Siefusi, koki Ūdininka arba Daiktus Išmananti,
Gzėsė Išprowijimo jū Ūrėdo arba kas tam lygu butu kokio ty-
czojaneczio Mūczyjimo arba Kūno Jzejdimu kaltu pasidares, tam-
pa su Kalėjimu nū keturiū Nedelū ikki trijų Mėtū pakorawotas.

§. 193. Jey koksai tyczotinas Mūczyjimas arba Kūno Jzej-
dimas koke Liga arba Darbo Nėgadnuma nū itgiaus kaip dwide-
šimt Dienū Trukimo butu pataisės, arba jey Suzejstasis per tai
pagaditus Sānariūs yra gawēs (Ubagu padarīts) arba Kalbōs, Rė-
gejimo, Girdėjimo arba Gamininimo-Sylos ne tēkēs, arba i koke Dwā-
sės Liga ipūlēs, tai iwīlīka Cūktūze ikki pentiu Mėtū.

§. 194. Jey per šita tyczotina Mūczyjima arba Kūno Jzej-
dima Suzejstasis Smerti gawō, tai yra Korawōne Cūktūze nū de-
šimt ikki dwidėšimt Mėtū.

§. 195. Jey prie kokio Susimūšimo arba prie kokio Daugiū
Nāganēmimo Įmōgus ūzmuštās tāptū, arba koki sunkū Jzejdima
gautu (§. 193), tai tur kōznas Draugdalīnīnks šito Susimūšimo
arba Nāganēmimo jau del Prīfīkšimo su Kalėjimu ne mažaus kaip
trimīs Mėnesīs pakorawotas buti, jey ne išsirastū, kad jisai ne be
sawo Kālybės butu i Musi ikluwēs.

Jey daugiems Prīfīkšėlėms tokie Sūzejdimai prirāšōmi yra,
kurie ne saw po wiena, bet tikt jū Draugystėje Smerti arba sunku
Kūno Jzejdima yra padare, tai tur kōznas šitū Prīfīkšėlū su Cūkt-
ūze ikki dēšimt Mėtū pakorawotas buti.

Priēš tus, kurie kaip Pradetojei arba Mīstrai kokios Rāzbaji-
štės, arba kokio Ūzmušimo, arba kokio sunkaus Kūno Jzejdimu, arba
kaip Prīfīkšīkai prie tū Nūsidėjimu kalti yra, tur kōkano Wartoji-
mas ta pecze Sylā.

§. 196. Jey prie kokio Mūczyjimo arba Kūno Jzejdimu Kāl-
tinīnks bė sawo paties Kālybės per koki jam pacziam arba jo Sa-
wīškiems darita Mūczyjima arba sunku Jartinima nū Sūzejdiko
ant Pāpīkio pakībīnks, ir per tai ant Wietos ant Mūšio inīršēs

būvo, arba jey išsirand, kad kitos lengwinancijos Priejastys prisided, tai tampa Užsiejime sunkaus Kūno Žeidimo (§. 193) ant Kalėjimo ne mažaus, kaip ant šešių Mėnesių o Užsiejime Užmušimo (§. 194 bey §. 195) ant Kalėjimo ne mažaus kaip ant vieno Mėto išpažistama.

Šitas Pamąžijimas Korawonės ale ne parein ant Gėro, jey Nusidėjimas prieš kuniskus Gėntis kylancijos Gimines yra išpróvits.

§. 197. Kas Kitam tycziomis Nūdus arba kitus Daiktus dūda, kurie ant Suárdimó Sweikátos tinka, tampa su Cuktūze ikki dešimt Mėtū pakorawótas.

Jey per šita Weikala Kūnás tápe sunki izeistas (§. 193) tai gaunama Cuktūzės Korawóne nū dešimt ikki dvidešimt Mėtū.

Šėfėsi šitam Weikalui Smertis, tai iwiskta Cuktūzės Korawóne kol tikt gywė.

Šitie Padawádijimai su tūm Užsiejimū, kur Kaltininks ant Žawinimó Miski turėjes, nieko Darbo ne tur.

§. 198. Kurs per Nėsidabojima koki Žmogu kúniskai pajėdžia, arba jo Sweikata paįskatija, tur su Piningū-Pakūta nū dešimt ikki wieno šimto Doleriū arba su Kalėjimu ikki wieno Mėto korawótas buti.

Šitas Pakorawójimas tur wienat ant Primaldawimo Žėjstójo nusidūti, jey ne koksai sunkus Kūnó Žeidimas (§. 193) randasi, arba Žeidimas su Peržengimu kokió Urėdo- arba Pawádiniño Parėigos išprowitas yra.

§. 199. Kas, ne pagal Wyrausybės Dawadą išbandits be būdams, už Užmókesti, arba kotiam ypatiskam Wyrausybės Uždraudimui neklausydamis koke wiršutine arba widutine Liga gydó arba pribūwėjiskta Weikala atliekt, tasai tampa su Piningū-Pakūta nū penkiū ikki penkesdešimt Doleriu arba su Kalėjimu ikki šešiū Mėnesiū pakorawótas.

Šita Korawóne ji ale ne tropija, jey toksai Weikalas tadá atliktas tápe, kur ant didėy štróbnó Pristojimo kokió išbandita liekoriskta Persóna negalėjó prigabėnama buti.

§. 200. Liekoriskós Personós, kurios Gžėse didžios Priegadós be gilūjancijos Prižasties jų Pagalba užgin, tur su Piningū Pakūta nū dvidešimt ikki penkiū šimtū Doleriū pakorawótos buti.

§. 201. Pribūwėjós, kurios užgaįšin, koki išbandita Gimdimó Gėlbėtoji primaditi dūti, jey prie kokió Gimdimó Priekabės randasi, del kuriū ar Motinós ar Kūdikió Gywasis Priegadóje stow, arba jey per Gimdyma ar Motina ar Kūdikió Gywasi prapūldo, tampa su Pingu Pakūta ikki penkesdešimt Dolerū arba su Kalėjimu ikki trijų Mėnesiū pakorawótos.

§. 202. Būdawonės Mistrai bey Būdawonės, Rėmėstininkai,

Kurie prie Šmėdimo kokios Būdavonės prieš ne ypatingai pripa-
zintus Būdavonės Būdus taip daro, kad per tai Kitiems Priega-
da randasi, tur su Piningū Pakūta nū penkesdesimt ikki trijų šimtū
Dolerū arba su Kalėjimu nū šešiū Nedelū ikki šešiū Mėnesiū pa-
foravoti buti.

Jey jie toktai atkartoja, tai gal jiems tā Wālė, ant sawo Kan-
kos Rėmėsta wariti, uždraudžiama buti.

§. 203. Jey prie kokio tycziomis išprōwito Kūno Pajėidimo
Kaltininkš tas jam per jo Urėda, Pawadinima arba Rėmėsta uždė-
tas ipatiskas Pareigas perzengė, tai tur toksai podraug ant kokio
Gžeso, kursai taczau penkis Mėtus ne privalo persiekti, arba wissam
Gžesui ant tokio Urėdo per negādnu laikomas buti, ir jo Wālė, ant
sawo Rankos tolaus Rėmėsta wariti, uždrausta tapti.

Jr prie nedabotinay nusidawusio Kūno Izejidimo gal Kalti-
ninkš del Netėmijimo ant ipatiskū Urėdo, Pawadinimo arba Rė-
mėsto Pareigū, jey jis Atwūlime (ne pirmā Kārtā) stow, podraug
ant kokio Gžeso, kurio Patėkimas taczau per penkis Mėtus perzengti
ne privalo, arba wissu Gžes' ant tokio Urėdo per negādnu daritas,
arba tōs Wālės, ant sawo Rankos Rėmėsta wariti, pagrėbtas
tapti.

Septinolitakis Pawardijimas.

Nusidėjimas bey Nusizengimas prieš persōniskā
Wālnybe.

§. 204. Kas koki žmōgu per Wylu arba Gwolto pasiwėda,
jeib ji i koki, Pagalbōs nerandanti Stona iwestu, arba ji i Berginy-
ste arba i swėtimās Kārō Szluzbas arba i Ukrūtū Szluzbos idūtu,
padāro žmōgaus. Pėšima, ir tur su Gūktūze nū penkiū ikki dwide-
šimt Mėtū pakorawotas būti.

§. 205. Kas koki žmōgu dar šepōlika Mėtū ne prāleidūsi per
Wylū arba Gwolta pasiwėda (pagaun), jeib ji ant Ubagawimō arba
winingiskū arba nėpatōgiū (newiežlibū) Darbū wartōtu, tampa su
Gūktūze ikki penkiū Mėtū pakorawotas.

§. 206. Kas koke dwidesimt keturiū Mėtū nesulaukūse Per-
sōnā per Wylu arba Gwoltā jōs Tėwams arba Fiermundėrams pā-
wėda, tampa mažausy su wienū Mėtū Kalėjimu pakorawotas.

§. 207. Kas koke mōteriskā Persōnā per Wylu arba Gwoltā
pāswėda, jeib su ję Newiežlybiste waritu arba ję wėstu, tasai tampa
su Gūktūze ikki dėsimt Mėtū pakorawotas.

§. 208. Kas koke dar dwidesimt keturiū Mėtū nesulaukūse
neapswėdūse mōteriskā Persōnā su jōs Wālė, taczau be Swėlijimo
jōs Gimditōjiū arba jōs Fiermundėrio pasiwėda, jeib ar su ję laiky-
tūsi arba susiwėncawotū, tasai tampa su Kalėjimu mažausei per tris
Mėnesius pakorawotas.

§. 209. Jey Pawėdikš (§§. 207, 208) ta Pawėstaje wėde, tai

gal prieš jį taciau tikrai ant Pasigūdimu tū Personū Prōwa pakelama buti, kurios ant Wenczawōnes Paniekinimo skusti gal; irgi ne primālo jįsai weikliaus nūsūditaš tapti, ikki kol Wenczawōne panielinta yra.

§. 210. Kas tyčzoms del be Reikalo koki Žmogū irakin, arba jam kitokiu Būdū Bartojima jo personiškos Walnybės atima, tasai tampa su mažausy trimis Mėnesiškis Kalėjimu pakorawotas.

Korawōne yra Cūktūze ikki penkiolika Mėtū:

- 1) jey tam Walnybe atimtājam Walnybės Atėmimas arba tas tame Gžėsė nūsūtikės Apšėjimas koki sūnkū Rūnō Pajėidimā (§. 193) butu pābārės.
- 2) jey Walnybės Atėmimas butu ilgiaus ne kaip wiena Mėnesi tēkės;
- 3) jey tas Nusidėjimas ant kūniškū Gencziū kylančios Gimines tāpe išprōwitas.

§. 211. Bereikaliskās Walnybės Atėmimas tadā nę bėyr, jey koks Personā iš Pirmo sūgrėbjama ir ne paleidžāmā tampa, kuri, be išprowijant koki korawōtina Weikala arba tūjaus po tō užtropsita arba persėkinėta, Bėgštā paleidž arba Bėgštā apšikėlja, arba jey wiename tokiamė Atšėjimė Priėjastis ant Rūpėsties po Atiū gulėtū, kad šėip Eygibe tos Personōs ne galima būtu išrašti. Nūtwertāsis tur tūjaus koki Policei-Wyrausybei arba kitam kokiām Uredininkui, kuriam pagal Žokāna prigul, Nusidėjimus arba Nusizengimus ištardinti, ant Padawādijimo jo Aptwėrimo padūtas, arba koki Wyrū Wėktai nuwėstas buti.

Taipojau ir ney czia neir Teisybei priešijanczo Walnybės Atėmimo, jey Rūpėstis koki dwāsiskai Sėrgānczō Walnybės Atėmima reikalinga daritu. Jey āle tasai, kursai iš pitos priminėtōs Priėjasties dwāsiskai Sėrgantiji būtu po Nėwalnybe states, ne tūjaus apie tai Wyrausybei dātu Žinę, tai jįsai tāptu su Kalėjimu ikki šešiū Mėnesiū arba su Piningu Pakūta ikki wieno šimto Doleriū pakorawotas.

§. 212. Kursai Kita ant Išpildimo arba Nėišpildimo koki Weikala per tai priwėrczia, arba priwėrsti pabando, kad jįsai jį su Raštu arba su Burna su Išprowijimu koki Nusidėjimo arba Nusizengimo apgrumždzia, tampa su Kalėjimu ikki wieno Mėto pakorawotas.

§. 213. Kas Kita su Ugnę arba Twanu apgrumždzia, tampa su Kalėjimu nū dwieju Mėnesiū ikki wieno Mėto pakorawotas.

§. 214. Jey daugel Personū susitaria ir i Gywėnimus arba Darbō Stubas arba i pakajinga Apturėjima koki Žmogaus arba i užrakintus Ruimus, kurie ant atwiros Gzlubōs pašfirti yra, ne turedami ant to Teisybės išiwėrczia, tai jie tampa su Kalėjimu nū wienōs Nėdėlės ikki wieno Mėto pakorawoti.

Užtūnoliktasis Pavardijimas.

Wagyšte bey Užtylejimas.

§. 215. Wagyste padaro tasai, kurs koki swetima pakelema Daikta Kitam su ta Misle atim, jeib ji ne teisiu Budu pasisa-wintu.

§. 216. Wagyste bey Pabandimas Wagystes, tampa su Kalejimu mazausai per wiena Menesi bei su czesisku Uzdraudimu mies-czionisku Garbes Teisybju pakorawotas. Kaltasis gal podraug po Policei-Uzweizdejimu statitas buti.

Jey issiranda, kad lengwinancijos Priezastys prisideda, tai gal Korawone ikki wienos Nedeles Kalejimo numazinta tapti.

§. 217. Del sekanciju Daiktu ne tur Kalejimo Korawone mazaus kaip tris Menesius patekti:

- 1) kad Dirwos-Zgywenimo-Rykai arba Galwijai, kurie ant Zgywenimo wartojami yra, nu Lauko, Galwijai nu Ganyklos, laukinei Gywolei is aptwertu Draustiniu, Zuwys is Ezeru arba Stiauriu, Biczju-Uwilei nu Pastolo, Milai, marsfkonei Daiktai, Audimai arba Werpalai (Sijos) nu Mestuwu arba Baltiesiwietes (Witkes) pawagiami tampa;
- 2) jey Waisei arba kiti Zemes Augmenai, kurie jau dagoti yra, nu Lauku arba Diewu arba is Darju pawagiami tampa;
- 3) jey sukirstos Malkos is Gires arba nu Sukrowimo Wietos arba jey nu Pludimo (Cieliu) Malkos pawagiamos tampa;
- 4) jey Persona, kuri uz Alga arba Maista sluzija, Wagystes pries sawo Ponus arba koki Trecziaji nusikasta, kursai Gwymenime jos Ponu nusidawe, taipojau jey koks Darbininks, Gizelis arba Mokytinis, Wagystes, Gwymenime, Darbo-Wietoje, arba Laworu-Gulije sawo Mistro arba Darbo-Dawiko, kaltis pastoja;
- 5) jey Karczauninks arba jo Szluzaininks Daiktus kokio priimto Sweczio, arba jey priimtasis Sweczias Karczamoj, arba Swetlyczos-Namuse wagia.

Jey issiranda, kad lengwinanti Priezastys randasi, tai gal Korawone ikki ant keturolika Dienu Kalejimo pamazinta buti.

§. 218. Kultuzes Korawone ikki desimt Metu bey Statimu po Policei-Uzweizdejimu iwiskta del sekanciju Daiktu:

- 1) jey is kokios ant Diewo Szluzmos paswientintos Trobos Rykai pawagiami tampa, kurie Diewo Szluzmai paswientinti yra;
- 2) jey Wagyste gywenamoje Troboje ar Nakties Gzese ar nu dwiejju arba nu daugiau Personu isprowijama tampa;
- 3) jey kokioje Troboje arba kokiam apdaritame Ruime per Isilauzima arba Slipima wagiama;
- 4) jey Wagyste per tai isprowijama tampa, kad ant Utwerimo

Tróbós arba Angū fokio apdaritō Ruimō, arba ant Utwėrimō tū Wibūjė ešancziū Durrū arba uzrakintū Rykū klastingi Raktai wartojami;

- 5) jey ant atwiro Kėliō, Ulyczyōs, atwiroš Bietōs, fokios Wandens-Ulyczyōs arba gėležiniōs Ulyczyōs, arba Pustō Tróbōjė arba tamė jey priklausancziame Ubarōs Ruimė, arba ant gėležiniō Kėliō-Ubarōs, fokiai ant Kėlōnės-Pakū arba kitu Daiktu Tolin-Siuntimo priklausas Daiktis, per Nūpjōwima arba Utwalnijima Pridrutinimo arba Pakawōnės Daiktu arba per Wartōjima klastingō Raktō wagiana tampa;
- 6) jey Daiktai, kurius ne wissa Prōta tūrėdama Persōna arba Rūdikis pō dwilikā Mėtū ant sawės arba prie sawės tur, pawagiami tampa;
- 7) jey Wagis arba wiens iš jū, arba fokiai nū Wagiu Draugū Girklus prie sawės nešoj’;
- 8) jey prie tōs Wagystės dwi arba ir daugiaus Persōnū kaip Mistrāi arba Prisiškifikai drauge dirb, kurie yra ant ne palautino Mėšimō arba Wagystės susidraugawōjė;
- 9) jey Wagystė Gzėse Ugnies- arba Wandens-Bėdōs ant Priegadoj’ būwūsiū arba per Bėgšta išgėlbėtū Daiktū yra prōwita.

Jey išsiranda, kad lengwinamōs Priejastys prisidėd, tai tampa ant Kalėjimo ne mažaus kaip ant wieno Mėtō, kaip ir ant czėsiszko Uzdraudimo, mieszcjoniszkas Garbės Teisybės išprowiti, nusūbijama.

§. 219. Kas jau dū arba daugiaus Kartū Teisybės Sylojė per fokį Prūsiskā Gėrikā del Wagystės arba Mėšimō nusūditaš yra, tur del naujōs wienlinkos Wagystės (§§. 216 bey 217) su Cūktūjė itki penkiolika Mėtū o del sunkios Wagystės (§. 218) su Cūktūjė nū penkiu itki dwidešimt Mėtū, kaip ir abėjūse Utsiejimūse su Statimu pō Policei-Uzweizdėjimu pakorawōtas buti.

Korawōnės Padidinimas ne iwiskta, jey nū to Laiko, nū kurio Korawōne del passuczaušō, pirma darito Rusidėjimo arba Rusizengimo iskentėta arba atleista yra, dešimt Mėtū praėjō.

§. 220. Sunkesne Korawōne del gymėnamōjė Tróbōjė išprowitos Wagystės taczau iwiskta, norint ir wāgent tōjė Gywatininku ne buwo.

§. 221. Apgywentōms Tróbōms prilygsta:

- 1) Laimai arba Ukrūtai, kurie apgywėnami tampa;
- 2) ant Diewo Szlužmos palėmtōs Tróbōs;
- 3) taktios atwiroš Tróbōs, kurios ant Darbō Prowijimō arba ant Daiktu Pakawōjimo palėmtos yra;
- 4) tas prie apgywėntōs arba jei lygei statitōs (Nro. 2 bey 3) Tróbōs priklausas apdaritafis Ruimas ir wissos tamė ešancziōs Tróbōs kožnos Weisłės.

Kuimas wadinams apdaritas, jey i ji tiktay per Bartojima Raktū arba per Išilauzima arba Išipima išigauti galima.

§. 222. Išpimas tādā yra wadinamas, jey Ižengimas i Troba arba apdarita Kuima per Stogā, Dūris, Mūrus, gywa Brūzgū Tworā arba kitas Bietas, arba per Lāngūs, Kelmōrkhyles arba kitas ant Iėjimo ne palemtas po Žeme arba ant Žemēs randanczēs Ilandas yra nusidāwēs.

§. 223. Išilauzimas yra nusidāwēs:

1) jey Daritojis su Gwōltū per gywa Brūzgu Tworā arba kitas Priprōwas, kurios Išiwērjima arditu, arba kokia pirma ne būwūse Anga arba užrakitaję atšiwērtu, arba koke jau pirma būwūse Skyle ant Išiwērjimo padidintu, arba šep Atwerima dārō, per kuri jis Anga ant Išiwērjimo atšiwēr arba ir be Išiwērjimo Wagyste išprowiti gal;

2) jey Daritojis Widuję Trobōs priminētu Būdū Dūris, Sienas, Angas arba Perangēs, Spintas, Skrynēs ir kas tam lygu atweria.

§. 224. Klasingi Raktai yra wadinami: paskui dariti, perdirbti arba tokie Raktai, kurie tai Spynai prie kurios jūs Wagis wartōj, nē priklauso, kaip ir Didrikei, Kābēs ir kiti ant Atwērimo Spynū tinka Rykai.

§. 225. Kas koki swētima pakeliama Daikta, kurio Apturējima arba Pakawōne jis su tā Pareiga igijēs yra, ji pakawoti, walditi, atgal atdūti arba atgraziti, ant Iškados tō kuriam jis Priklauso išprekioja, užstātō, suwartōja arba i Szāli nuglōdin, pastōja Užtylejimo kaltas.

§. 226. Užtylejimui yra lygei prižurima, jey tasai, kursai koki swētima pakelāmā Daikta rādēs arba iš Netyczū igawēs butu, o ji ant Iškados Priklausanczāmjam arba Apturinczāmjam išprekioj, užstātō, suwartōja arba i Szāli nuglōdin, arba jo Igwima Wyrausybei prieš gērēsni Izirojima užgin.

§. 227. Užtylejimas kaip ir Pābāndimas Užtylejimo tampa su Kalėjimu majausei koki Mēnesi bey su Uždraudimu Bartojimō mieszcioniškōs Garbēs Teisybēs pakorawōtas.

Iey išsirand, kad lengwinanczios Priejastys prisidēd', tai gal Korawōne itki wienos Dienos Kalėjimo numāzinta tapti.

§. 228. Prisišawinimas arba Užtylejimas, kursai nū Tėwū arba Sėntėwūjū prieš jū Waikus arba Waikwaikius, arba nū wienō Pātino prieš kita padaromas tampa, ne tur buti pakorawōtas.

Szitie Padawābijimai ālē ant tū Persōnū ne gilūja, kurios kaip Prisiškiskai arba Pasšėpikai kaltōs yra.

§. 229. Kursai kokios Wagystēs arba Užtylejimo prieš Gimditōjus, Sėntėwūjus, Pātėwūjus arba Pāwaiikius, prieš Išwūjus arba ū Waikwaikius, prieš Brōlus bey Sėseris, taipojau prieš Apikū.

nuš, Uzstowėjus prie Gerikto (Fiermunderus) arba Augitójus kal-
tū pasidaro, tur tiktai ant Apškundimo Pazeistójo perėjškota
buti.

Devinoliktasis Pawardijimas.

Plėšimas bey Išspaudimas.

§. 230. Plėšima padaro tasai, kūrš per Gwolta prieš kokia
Persóna, be grumzdams su Priegada ant Kúnó arba Gywasties, koki
šwėtima pákėlemà Daikta kitam átimà, jeib ji prieš Teisybė pasi-
šáwintu.

Kas prie kokios Bagystės ant šwėžio Darbo užspėtas prieš
koke Persóna Gwolta daro arba Grumzdima su Priegada Kúnó ar
Gywasties wártojà, jeib jis Apturėjime wogtū Gerybū išsiláiktū,
tasai yra Plėšikui lygus.

§. 231. Plėšimas tampa su Cuktúze nú penkiū ikki pentiolika
Mėtū, kaip ir su Státimu po Policei-Uzweizdėjimu pákorawótas.

§. 232. Plėšimas tampa su Cuktúze nú dešimt ikki dwide-
šimt Mėtū, kaip ir su Státimu po Policei-Uzweizdėjimu páfora-
wótas:

- 1) jey Plėšikas arba wiens nú Plėšikū arba prie Plėšimo Pri-
šikšásis Ginklus prie šawės nėša;
- 2) jey prie to Plėšimo dwi arba daugel Persónū kaip Mistrái
arba Prišikšėlei drauge dirb, kurie ant Nėpálautinó Plėšimo
arba Bagystės susidraugawoje yra;
- 3) jey Plėšimas ant átwiro Kėlió arba Wietos daritas tampa.

§. 233. Plėšimas tampa su Cuktúze ikki kol gywas páfora-
wótas:

- 1) jey Plėšiks jau wiena Kárta del Plėšimó arba gwoltiško Iš-
spaudimó per koki Prusiská Geriktá su Teisybės Sylá nusúdi-
tas buwės; tas §. 60. prie šitū Daiktū ne wartójamas;
- 2) jey prie Plėšimo koksai Žmógus muczyjamas arba sužeidžia-
mas, Kalbós, Regėjimó, Girdejimó arba Gamininimó-Gádnimó
ne ténkà, arba per Muczyjima arba Kúnó Pázejidima i kokia
Dwásės Liga ipúla, arba ilgiaus ne kaip dwidėšimt Dienū
serga arba ant Darbo negádnus pášójà;
- 3) jey prie Plėšimó dariti Muczyjimai arba Kuno Pázejidimai
kokio Žmogaus Smerti butu priwėdė.

§. 234. Kas, jeib saw arba Trėczajam koke neteise Naudà
páštáistū, Antráji ant kokio Weikalo arba Nėweikalo per tai pri-
werczia arba priwėrsti pábando, jey jisai ji su Káštu arba su Burnà
ant Išprówijimo kokio Nusidėjimo arba Nusizengimo apgrumzdžia,
pastója Išspaudimo kaltas.

§. 235. Išspaudimas tampa ne mažaus kaip su trimis Mė-
neseis Kalėjimu bey czėšišku Uzdraudimu miesczjoniskós Garbės Tei-

sybēs Īšprowijimo pakorawotas buti. Kāltininks gal podraug po Policei-Uzweizdējimu statitas buti.

Jey fitas pagrumžtas Nusidējimas butu Smertis, Uzdeģi-
mas arba Twānō Uzleidimas, tai tampa Kāltininks su Cuktuze
ifki penkiū Mētū bey su Stātimu po Policei-Uzweizdējimu pakora-
wotas.

§. 236. Jey āle Īšspaudimas nusidūda tame Akies Mirksnīje
per Grumzdima su Priegada ant Kuno ar ant Gywasties, ar per
Gwolta priēš kofe Persona, tai tampa Kāltininks su Plēšiku (§§.
231, 232, 233) lgyei pakorawotas.

Dwīdēšimts Pawardijimas.

P a s l ē p i m a s (P r i ē m i m a s .)

§. 237. Kursai Daiktus, apie kurius jis žino, kad jie wogti,
uztyleti arba per kitoki Nusidējima arba Nusizengima igyti yra, nu-
perka, i Uzstātā ima arba paslēpja, taipojau kas Personū, kurios
Wagystēs arba Uztylejimo arba ligaus Nusidējimo arba Nusizengimo
yra kaltos pastojusios, del kokio jam pažistamo Nusidējima arba
Nusizengimō sawo Naudos dēley susimilsta, tasai tampa su Kalēji-
mu ne mažaus kaip ant wieno Mēnesio bey su Uzdraudimu Īšwar-
tojimo miesczoniskū Garbēs Teishybū pakorawotas; beugi gal toksai
podraug po Policei-Uzweizdējimu statitas buti.

Jey išsiranda, kad lengwinanczōs Priezastys prisifika, tai gal
Korawone Kalējimo, ifki wienos Nedēles numazinta buti.

§. 238. Kas Daiktus, apie kurius jis žino, kad jie nū kokio
Plēšimo arba Plēšimui lgyaus Īšspaudimo (§. 236) arba nū kokio
funkaus Wogimo (§. 218) pareinā, priperka, i Uzstātā ima arba
paslēpja, taipojau kas Personū, kurios kokio tū Nusidējimū yra kal-
tos pastojusios, del fitū jam pažistamū Nusidējimū sawo Naudos
dēley susimilsta, tur buti su Cuktuze ifki dēšimt Mētū bey su Stā-
timu po Policei-Uzweizdējimu pakorawojams.

Jey āle išsiranda, kad lengwinanczōs Priezastys prisided', tai
tur ant Kalējimo ne mažaus kaip ant wieno Mēto, kaip ir ant czē-
sikfo Uzdraudimo miesczoniskōs Garbēs Teishybēs Īšprowijimo išpa-
jinama buti.

§. 239. Kas Paslēpima (§§. 237 bey 238) pagal Pāproti wā-
ro, tur su Cuktuze ifki penkiolika Mētū bey su Stātimu po Policei-
Uzweizdējimu pakorawotas buti.

§. 240. Kas jau dū Kārtus arba daugiaus Kārtū Teishybēs
Cyloje per koki Prusiskā Gerikta del Paslēpimo nusuditas tapēs
yra, tasai tur, jey jisai iš Naujō menko Paslēpimo (§. 237) nusi-
kalto, su Cuktuze ifki penkiolika Mētū o jey jisai sunkio Paslēpimo
(§. 238) nusikalto, su Cuktuze nū penkiu ifki dwīdēšimt Mētū, kaip
ir del abėju Nusidējimu su Stātimu po Policei-Uzweizdējimu pako-
rawotas buti.

Korawonēs Padidinimas ne iwiskta, jey nū to Czēso, kurēme Korawone tō pāfkuczausēy daritōjo pirmēsnōjo Nusidējimo arba Nusizengimo iskentēta arba atleista tāpe, dešimt Mētu praėjo.

Dvidešimtpirmasis Pawardijimas.

Prigawimas.

§. 241. Kas su winingiška Mistle kitōjo Turta per tai paistkadija, kad jis per Pridawima klasingū arba per Padarkima arba Uzlaikima tikrū Daiktū kokia Paine padarō, tasai Prigawiks.

§. 242. Prigawimas, kaip ir Pabandimas ant Prigawimō tampa su Kalėjimu ne mažaus kaip su wienū Mēnesiu bey podraug su Piningu Pakūta nū penkesdesimt itki wieno Tufstanczio Doleriū, kaip ir su czēsiskū Uzdraudimū mieszjoniskū Garbės Teisybės Isprowijimū paforawōtas.

Jey isširanda, kad lengwinanczios Priežastys prisidēba, tai gal Korawone itki wienos Nedelės Kalėjimo arba ir tikt ant Piningū Pakutōs itki mažausēy penkiū Doleriū numazinta buti.

§. 243. Su Kalėjimu ne mažaus kaip trimis Mēnesiais bey podraug su Piningū Pakūta nū penkesdesimt itki wieno Tufstanczio Doleriū, kaip ir su czēsiskū Uzdraudimu, mieszjoniskas Garbės Teisybės isprōwiti, tampa paforawōti:

- 1) kas tyczomis (su Zine) ne tikrū, ant Matawimo arba Swerimo paskirtu Rytū ant Iškados Kitōjo wartōja;
- 2) kas koki Auksō arba Sidabro Pirlika Sawystemis šitū Tawōrū prigautu, be pardūdams jam prastēsni Auksa arba Sidabra per perēsniij;
- 3) kas czystus, ant wisōkiū Mōkēsčū paskirtus Metalō-Piningus per Apipjūstinėjima, Apipielijima arba kitōkiu Būdū pamāzinti ir per pilngilūtinius isdūd', arba isdūti pabando;
- 4) kas toki pamāzinto Pininga pāprāsū Būdū arba Susizinojime su tūm, kursai ji pamāzino, per pilna isleidža arba isleisti pabando;
- 5) kas Piningū Pakelus, kurie su atwiriskū Peczwietimi uzrakinti bey su Prirāšimu jū Widaus Labō aptōpēleti yra, pagal jū pilna Labā isdūd' arba isdūti pabando, kaczēig jis ir žino, kad jie atverti ir jū Widaus Labās pamāzintas buwēs;
- 6) kas Rūbėžū Akmenis arba kitus Pajenklinimus kofio Rūbėžaus arba Wandens Stōnō padawāditas Pāzymēs ant Iškados Kitōjo, i Nieka pāwercza, neizymū dāro, is Wietos isima arba klasiškai stāto;
- 7) kas Surāšimus, kurie jam ar wissai ne arba ne po wissam priklausō, ant Iškados Kitōjo supūstija, paistkadija arba pāšlepja.

§. 244. Kas su Prigawimo Mistle koki per Ugnies Priegādōs Mōkēsči apsaugota Daikta i Ugni metā, arba koki Ukrūta, kursai ar

tūpcešas arba prikrautas nū Ugnies Iškādōs atpirktas yra, nugramzdin arba ant Sēlumōs užeidin, tampa su Cūktūze ikki dešimt Metū ir podraug su Piningū Pakūtā nū wienu Szimto ikki dwiejū Tūfstančjiū Dōlerū pakorawōtas.

§. 245. Del wissotiū Prigawimū (§§. 241 ikki 244) gal ant Statimo po Policei-Uzweizdėjimu išpazinama buti.

Dvidešimtantrašis Pawardijimas.

Newiernybe.

§. 246. Del Newiernybės tampa su Kalėjimu ne mažaus kaip su trimis Mēneseis, kaip ir su cžēsifku Uzdraudimu mieszonifkos Garbės Teisybės Išprōwėjimo forawōti:

- 1) Fiermunderis, Kārōteris, Žekwēsteris, Testamento: Išpilditojei bey Walbitojei fokiu naudingū Staisymū, jey jie tyczomis ant Iškādōs tū jūšū Uzweizdėjimui pawieritū Persōnū arba Daiktū darō;
- 2) Mēkleris (prie Kūpcziū) Lobjū-Patwirtitojis, Namū Widaus Uzwiždas ir kiti Nēmesta warantieji, kurie ant Wārimō jū Nēmestō nū Wyrausybes ypaczey prisaištyti yra, jei jie prie tū jiems uždūtū Weikalū tyczoms tūs prigaun', kuriū Weikalus jie aprūpina.

Jey šitā Newiernybe toje Mislje darita tāpe, saw arba Kitiems Winingēs priteikti, tai tur šāle Walnybės Korawonēs podraug ant Piningū Pakūtōs nū penkesdešimt ikki wienu Tūfstančjo Dōlerū išpazinama buti.

Jey per tā Weikala Priejastis ant sunkesnios Korawonēs rāstūsi, tai ir iwyskta pagal Ištātymus tō §. 55. šita sunkesne Korawōne.

Dvidešimttreczasis Pawardijimas.

S ū r a š y m ū = P à k l à s t ā w i m a s.

§. 247. Kas toje Mislje, saw arba Kitam Naudā isiteikti, arba Kitiems Iškādōs dariti, fokio Surāšyma paklastawoj' arba Klāstingai kita pagatawija, ir ji ant Klāstawōjimo wartōja, tasai padaro Surāšimū Klāstā.

Surāšimas yra wadinams kōznas Kāstas, kursai ant Iškūdijimo fokio Susitainimo, Valiepimo, fokio Pareigū, Atwalnyjimū arba ypaczej del Teisybjū arba Teisybjū Dawadū didey reikalingas ēsti.

§. 248. Surāšimū Paklastawimui lygei yra prižurima, jey kas toje Mislje, saw arba Kitam fokio Wininge priteikti arba Kitam Iškāda dariti, fokio Popieru, ant kurio Kitōjo Wardās šlow parāšitas be jo Wālēs pilna prirašo ir toki Surāšima wartōja.

§. 240. Kas toki klāstinga arba paklastawōta Surāšima, žinodams, kad jis klāstings arba paklastawōtas yra, saw arba Kitam

ant Géro arba Kitam ant Iškados wartoja, tampa Klasūtójui per lygu laikomas.

§. 250. Surāšimū Paklastawójimai tampa su Gūktūze ikki penkiū Mētū bey podraug su Piningū Pakūta nū penkesdesimt ikki wieno Tuktancziū Doleriū paforawójami.

§. 251. Surāšimū Paklastawimas tampa su Gūktūze ikki desimt Mētū ir podraug su Piningū Pakūta nū wieno Szimto ikki dwijū Tuktancziū Dolerū paforawotas, jey tas Nusidėjimas sekanczu Būdū būtu nusidawēs:

- 1) Surāšimai, kurie su Karalaus Wārdū arba Karališka Peczwe-timi išgātawiti yra;
- 2) Surāšymai, kurie nū Žemės Wyrausybjū, Gimēnū, Draugystės Susikūnijimo sawo Žemės arba swėtimos, nū sawo Žemės arba swėtimos Žemės Urėdinintū, arba nū tokiū Persónū, kuriōs pagal sawo arba swėtimos Žemės Jokānus atwira Wierijima tur, uzimami, išgātawijami arba priwierijami tampa;
- 3) Knygōs, Raištai, arba kitokie Naudōs arba Labō Surāšimai, kurie po ūrėdiškū Wierijimū wėdami stow;
- 4) Pasūdijimai del Smerties;
- 5) Wėkselei.

§. 252. Kas su toke Misse, saw arba Kitiems Winingēs pāfidariti arba Kitiems Iškados dariti, ištaiso, kad Surāšimai, Iškūgdimai arba šaip Darimai, kurie Teisybēm̄s arba Teisybjū Dawādams ne menti yra, atwirūse Surāšimūse, Knygōse arba Raištūse per atādūta arba nusidawuse pridūd', norint dar ar wissay ne ar kitokiu Būdū arba nū kitū Persónū atādūta arba nusidawe yra, tampa su Gūktūze ikki desimt Mētū ir podraug su Piningū Pakūta nū wieno Szimto ikki dwiejū Tuktancziū Dolerū paforawotas.

Tā pati Korawōne tropija taji, kursai kitam ant Iškados tokius Surāsimus (arba Rāštus) wartoja, kaczeig ir žino, kad jie klasingi yra.

§. 253. Kas ne tikra Sztempel-Popierū pagātawoja arba tikra paklastawoja, taipojau kas su Žine klasinga arba paklastawota Sztempel-Popiera wartoj, tampa su Kalėjimu ne majaus kaip trimis Mēnesis, kaip ir su czešiškū Uzdraudimu mieszoniszkōs Garbēs-Teisybjū Iškrowijimo paforawotas.

Eygi Korawōne taji trōpija, kursai nusikalsta priminētu Atfėjimu del Pūstwālnzenkliū (Dyka-Ženkliū) arba del Gromatū Wiršaus Sztempelio (Peczwiētēs.)

§. 254. Su Kalėjimu nū keturiū Nedėliū ikki tujū Mēnesiū tampa forawojama:

- 1) Kas koki Kėlōnēs-Iškūdijima (Pāsā) pagātawija, teisu Kėlōnēs

Páfa paklastawój', arba toki klastinga arba paklastūta Kelónės Páfa su Žine wartoj';

- 2) Kas Kelónės Páfa ant ne tikro Wardo dūdasi išsirašiti, t' foki ant kitojo Wardo išgatawóta Páfa per sawaji wartoj', sawo Páfa kitam ant Wartojimo padūda arba kaip Ludininkš pri-gėlb', Kitam ant ne tikro Wardo Páfa parupinti.

Ta páti Korawóne ymistá, jey priminētu Utsiejimu del Wandrawimo Knygū arba kitū Išsiróbijimo Ženkłū, kurie Páso Wietóje gilūja, nusižengiama tampa.

§. 255. Su Kalėjimu nū keturolika Dienū ikki šepiū Mėnesiū tampa pakorawójama:

- 1) Kas i Warda fokio Urėdininko arba fokios Wyrausybės fokio Išlūdimo-Ženkla (Utėsta) apie gera Pasiėlgima, Wargingyste arba apie kitokiūs Prigulėjimus išrašo, kurie tinką butu, tá jūse paženklinta Persóna Kitū Pamėgimui paliecawóti, ir jei Būsine (Wieta) arba Pášalpa parupinti;
- 2) Kas tikra, nū Wyrausybes ar nū Gaspadoraus dūta Ludimó Ženkla (Utėsta) šitu priminētu Reikalū paklastawoja, jeib jisai ji kitai Personai tinkanti padaritu, t'kurei jisai neir išgatawotas buwės;
- 3) Kurs toki klastinga arba paklastūta Utėsta su Žine war-toja.

§. 256. Kas ant Wardo fokio Diekoraus, Ronū Diekoraus arba fokios Diekarstwū Personos fokio Utėsta apie sawo arba kito Sweikatos Stonà išrašo ir ant Apmonijimó Wyrausybjū arba Išpirkimo Draugysčū wortoja, tampa su Kalėjimu nū wieno Mėnesio ikki wieno Mėto pakorawotas; beigi gal prieš ji ant czėšiško Uždraudimo, mieszoniškas Garbės Teisybės wartoti, išpazinama buti.

§. 257. Diekorei, Ronū Diekorei arba kitos Diekarstwū-Personos, kurios neteisu Utėsta apie Sweikatos Stonà fokio Žmogaus, fokio Wyrausybei arba Išpirkimo Draugystei ant Wartojimo, prieš gerėšni Žinojima išrašo, tampa su Kalėjimu nū triju ikki astūnolika Mėnesiū, kaip ir su Uždraudimū, mieszoniškas Garbės Teisybės wartoti, pakorawojami.

§. 258. Kas toki, Perskyrimeluse (§§.) 256 bey 257 priminētu Budū apie Sweikatos Stona išrašita Utėsta prie Wyrausybes arba Išpirkimo Draugystės wortoja, tampa su Kalėjimu nū wieno Mėnesiē ikki wieno Mėto pakorawotas; beigi gal prieš ji ant czėšiško Uždraudimo, birgeriškas Garbės Teisybės wartoti, išpazinama buti.

Dvidešimtketwirtakis Pawardijimas.

Užmokėjimo Neigalėjimas. (Pankrotėrawims.)

§. 259. Kupczelninkai, Ukrotū Apturėtojei bey Fabrikū-Uptu-

rėtojei, kurie jū Mofesczus apstabbo, tampa, kaip prigawifistkos Pankrotystės kalti, su Cuktuze ikki penkiolika Mėtū pakorawojami:

- 1) jey jie jū Turta wissay arba tikt iš Dalies paslėpia arba i Szali nukisza;
- 2) jey jie Skolas arba Teisybės - Weikalus pripazinę arba itaisę, kurie ar po wissam ar tikt Dalikais pramaniti yr;
- 3) jey jie ta Missi turėdami, jeib sawo Skolintojus (Praszytojus) prigautu, Kupczyztės Knygas ne wartoja, norint ir jū Laikimos zokanistkai palieptas, arba pagal Sawystę jū Kupczyztės Rėmesta reikalinga buwo;
- 4) jey jie Inge Missi turėdami jū Kupczyztės Knygas paslėpe arba išpuštijo arba taip wartoja arba perrāse, kad iš jū Turto Apstuma išmaniti ne galima.

Jey išsiranda, kad lengwinancijos Priezastys prisidėda, tai iwiksta Kalejimo Korawone mažausei ant trijų Mėnesiū; podraug alė ir gal ant czėsiško Uzdraudimo, birgeristkas Garbės Teisybės išprowiti, išpazystama tapti.

§. 260. Su Cuktuze ikki desimt Mėtū tampa pakorawojama:

- 1) kas ant Gėro tokio Kupcziaus, Ukrutininko arba Fabrikininko, fursai sawo Mofesczus apstabde, jō Turta ar wissai arba padaliomis paslėpia arba i Szali nukisza;
- 2) kas ant Gėro tokio Newienamskėlėtojo, arba jeib saw arba Kitiems tūmi kokia Nauda iteiktū, prāmanitus Bylinėjimus Skolū, sawo Warde arba per litas i Tarpa pakistkas Personas gilūtinūs dāro.

Jey išsirastu, kad lengwinancijos Priezastys prisiklistu, tai tur Kalejimo Korawone mažausei ant trijų Mėnesiū uzeiti; podraug alė gal ant czėsiško Uzdraudimo, miesczónistkas Garbės Teisybės išprowiti, išpazistama tapti.

Jey Kaitininkš Sufizinojime su Newienamskėlėtoju taipo dārė, tai pareina tie neipātistki Padawādijimai apie Prisklisma prie Nusidėjimū ant Wartojimo.

§. 261. Kupcei, Ukrutininkai bey Fabrikininkai, kurie sawo Mofesczus apstabde, tampa del wienlinkos Pankrotystės su Kalejimu ikki dwiejū Mėtū pakorawoti:

- 1) jey jie per Latrawojima, plātū Elgima, Zajstūs, keista Kupcyste su Laworais arba litais Kupczyztės Daiktais bemieristkus Skaitlus yra isleidė arba iskilė;
- 2) jey jie Kūpezawimo Knygas neir laike, norint ir jū Laikimas bei Wartojimas per Zokana palieptas arba pagal Sawyste jū Kupczistko Rėmesto reikalingas buwo, arba jey jie tokes Knygas paslėpe arba išpuštijo arba taip nedawādney wėde, kad iš jū ney joks Turto Stonas ne gal buti išrandamas;
- 3) jey jie sawo Turto Rokunda ne kas Mėnesi arba kas Mėta

yra dāre, kuri jiems pagal Jokāna arba Sāvystę jū Kūpczy-
stės Darbū taczau dariti reikalinga būmo;

4) jey jie, kaczeg jū Tūrtas pagal pastutini Rōkundā ney Pūse
Skōlū neatstiefe, naujas Skōlas dāre arba Tāvōrus arba Pi-
ningū = Zyczkū = Uzrasūs pigiaus pardawę, ne kaip jie werti
būmo.

§. 262. Jey Mēklerei arba prisaititi Rāstininkai Kūpczawima
wāro, tai tur jie, jey jie jū Mōkesczys apstābdo ir tū sitame Pā-
wārdijime primintū Weikalū kalti pastōja, nū tū paczū Korawōniū,
kaip ir Kūpczei, tropiti būti.

Dwidesimtpenktasis Pawardijimas.

K o r a w o t i n a s P a s i n a u d o j i m a s.

§. 263. Kas nū sawo Skēlinczōjo aukstēsnes Pātūkanas, kaip
Jokānas paliexja isfideria arba uzsimokēdina ir sita Perzengima ar
is Pāproczio wāro, arba ta Rēmēsta taip itaiso, kad per tai Jokāno
Priesijimas uzdengts tampa, tur del tokio Nūnawimo su Kalėjimu nū
trijū Mēnesiū ikki wienu Mētō bey podraug su Piningū Pākūta nū
penkesdesimt ikki wienu Tuskanczio Dōlerū, kaip ir su czēsiskū Uz-
draudimu, miesczoniskās Garbēs Teisybēs isprōwiti, pakorawotas
buti.

§. 264. Kas be Pawelijimo Wyrausybēs rēmēsininkiskai ant
Pantū (Uzstātū) zyczija, tampa su Kalėjimu nū wienōs Redelēs ikki
dwiējū Mēnesiū pakorawotas.

§. 265. Atwiriski Pantū=Zyczitojei, kurie tūs nū jū i Pantā
priimtus Daiktus be Wālēs wartōja, tampa su Kalėjimu nū wienu
Mēnesiō ikki wienu Mētō ir podraug su Piningū Pākūta nū dwide-
simt ikki penkiū Szimtū Dōleriū pakorawōti.

§. 266. Kas nū (Uzart=Szpielawimo) tokio Zaidzio, kur i
Atkies-Mirkfni daug laimeti arba prazaisiti gali, Rēmēsta daro, tur
su Kalėjimu nū trijų Mēnesiū ikki dwiejū Mētū ir podraug su Pi-
ningū Pākūta nū wienu Szimto ikki dwiejū Tuskanczū, kaip ir su
czēsiskū Uzdraudimu, miesczoniskās Garbēs Teisybes ispromiti, pa-
korawotas buti.

Jey Apfkustasis is swētimos Žēmēs yra, tai gal podraug ant
Atgālwēdimo ispoznama buti.

§. 267. Tūretojei atwirū Saimū Wietū, kurie Uzart=Sziela-
wima tōsa Wietosē kencza arba ant Paslepimo tokiū Žaislū draugē
dirba, tur su Piningū Pākūta nū dwidesimt ikki penkiū Szimtū
Dōleriū pakorawōti buti.

Antrame Atpūlimę tur podraug ant Prapūldimo tos Wā-
lēs, tolaus ant sawo Rankos tą Rēmēsta wariti, nusūdijama
buti.

§. 268. Kas be Wyrausybes Pawelijimo atwiras Lutērijēs

špielūdin, tampa su Piningu Pakuta ikki penkiu Szimtu Dolerū pakorawotas.

Lūterijoms yra per lygu laikoma, wissi atwirai priprōwiti Šš-špielawimai pajudinanczū kaip ir ne pajudinanczū Daiktū.

§. 269. Kas Taworūš arba jū Spakawima klasingai su Wārdū arba Pāžyme bey su Gywenimo arba Fabrikēs Wieta lokio sawo Žemėje gywenanczjo Fabrikēs-Apsiēmiko, Pagatawitojo arba Kupczaus pazenklin, arba su Žine tolius klasingai pazenklintus Taworus ant Kupczawimo padūda, tur su Piningū Pakuta nū penkesdesimt ikki wieno Tūkstanczjo Dolerū, o Atpūlimo Wietoje podraug su Kalėjimu ikki šešiu Menesiū pakorawotas buti.

Tā pati Korawone iwiskta, jey toksai Weikalas pries Prisklausanczjus swetimos Žemēs prōwitas tampa, kurōjē po āpsakitū Suderėjimū arba Žokānū Wiernybe laidūta yra.

Korawone per tai ne uzsitiect, kad prie Taworū Pazentlinimo ir Wārdas arba Pāžymē, bey Gywenimo arba Fabrikēs-Wieta su menkais Perdirbimais ir wel dūdami būtū, kurie tiktai mos per ipatiska Žemijima numanomi yra.

§. 270. Kurs litus nū Draug-Sūlimo arba Tōlaus-Sūlimo prie tū per ātwirā Wyrausybe arba Urēdininkus nusiūdanczū Šš-šaukimū, ar jie būtū Pardawimai, Parsandimai, Wybērāwimai, Apsiēmimai arba šep lokie Šštaišymai, per Swōlta arba Grumzdima, arba per Pāžadėjima arba per Šteikimā lokio Gero atlaiko, tampa su Piningū Pakuta ikki trijų Szimtu Dolerū arba su Kalėjimu ikki šešiu Menesiū korawotas.

§. 271. Kursai sawo paties pakēlēmā Daikta Bartōjōjui, Panto-Atskolitojui arba tam, kuriam tō Daikto Palaikimas priklauso, su Teisybei priestaraujancze Misse atima arba atimti pabando, tampa su Kalėjimu nu wienōš Nedēles ikki trijų Mētū pakorawotas, bey dar gal ant czēsistko Uzdraudimo, Garbēs Teisybēs išprowiti, išpazinama buti.

Tie §§. 228. bey 229. priminti Paliepimai ir šisonay gi-lūja.

§. 272. Kas Daiktus, kurie per Wale turincze Wyrausybe arba Urēdininkus pries ji pantijami arba paimami tampa, tyczoms po wissam arba padaliosmīs Pantijimui arba Paēmimui atraukta, i Szāli pakawōja, praglobima arba supūstija, tampa su Kalėjimu ikki wieno Mētō pakorawotas.

Su tā pācze Korawone tampa pakorawōjami:

- 1) Pātins (arba ir Pāti) tō Pantitōjō, jo Gentyš arba Pagentainei ārtimos arba tōlimos Giminēs, kurie su Pāzinimu Pantijimo arba Pāēmimo lokio tu priminetu Weikalū nusi-kalsta;
- 2) tas nū Wyrausybēs arba Urēdininko pristatits Pridabōtōjis, kursai ant Gero Pantitōjo patš loki tū minētū Weikalū iš-

prómija, arba kad jie nū Trėczojo išprowijami tampa, perleidžia;

3) Trėcząšis, kursai ant Gėro Pantijanczojo, su Pajinimu to Pantijimo arba Pãemimo, foki tū minėtū Beikatu išprowija.

§. 273. Kas nepriklausidams žvejoja arba wėžinėja, tur su Piningū Pakūta ikki penkesdešimt Dolerū arba su Kalėjimu ikki trijų Mėnėsiū pakorawotas buti.

Policeijós Padawádijimai ipátisškū žvejos-Dawádū tampa per tai nepajudinami.

§. 274. Kas ant sawo paties Grunto arba ant to, kurio Mėdzokle Trėczajam parrandawótà yrà, arba ant kurio Mėdzoklininkš ant wissu Kąstos, tū prie fokio Mėdzioklės Walšczaus Draugyste turinczū Gruntininkū apšauditi tur, be žwėlijimo Mėdzoklės Randolaus arba Gėminos Wyrausybes mėdzója, arba kas ant swėtimū Gruntū, cze wissai ne priklausydamš, Mėdzokle išprowija, tasai tampa su Piningū Pakūta ikki wienu Szimto Doleriū arba su Kalėjimū ikki trijų Mėnėsiū korawotas.

§. 275. Korawone gal ikki šešiū Mėnėsiū padidinta buti, jey lautiniams Gywūlams ne su Szuwjo Ginklais arba Szunimis, bet su Naryczoms (Kilpoms, Žabangais) Tinklais, Spaustais arba kitokis Padargais tyfojamà, arba jey tas Nusidėjimas Czese zokánisško Czėdijimo arba Girėšà arba Naktiję arba Draugysteje nū dwiejū arba daugiauš Persónu išprowitas tampa.

§. 276. Jey tas Nusizengimas (§. 274. bey §. 275.) rėmėstininkiskai waromas tampa, tai iwiskta Kalėjimas mazausę ant trijų Mėnėsiū, kaip ir czėsisškas Uzdraudimas birgeriško Garbės Teisybju Špildimo. Pobraug ir tur ant Statimo po Policei-uzweizdejimū išpazinama buti.

§. 277. Szaudykle, Mėdzoklės-Rykai bey Szūnys, kurius Kالتينينكš prie to newiernu Mėdzojimo prie sawės turėjo, taipojau tós §. 275. primintos Naryczos, Tinklai, Spausai arba kiti Padargai tampa Karalui per Korawonės Sūda padūdami, be Skirtumò, ar jie Kالتينينكšui priklauso, ar ne.

§. 278. Kėsauninkai arba Ukrutininkai, kurie be Pirmžinòš Ukrut-Ponò, taipojau Ukrutininkai, kurie be Pirmžinòš (Mėderninko) Ukrut-Ponio Daiktus prie Braunòš (Bartòš) imà, kurie Ukruta priegadina, kadangi jie jo Pàgrėbima arba Pãemima paprowiti gal, tur su Kalėjimu ikki dwiejū Mėtū pakorawotas buti.

§. 279. Ukrut-Wyris, kursai su tà gautà Algà pabėgà ir pafislepės laikosi, jey jis nū tós apšimtos Szluzbòš atštrauktu, tur su Kalėjimu ikki wienu Mėtò pakorawotas buti.

Prie toktai ne tur buti atškiramà ar tas Nusizengimas sawo ar swėtimója žemėje padaritas.

§. 280. Kas užpėczwietitas Grómatas arba kitus užpėczwieti-

tus Sūrāšimus, kurie ne jō Zinōs Ėminui palēmti yra, tyczomis ir be Pawėlijimo atvėriā, tur su Piningū Pakutā ikki wieno Szimto Doleriū arba su Kalėjimu ikki trijų Mėnesiū pakorawotas buti.

Dvidešimtšeštasis Pawardijimas.

Turto Paiskadijimas.

§. 281. Kas tyczomis ir neturėdams ant tō Teisybės (prieš Teisybe) swėtimus Daiktus paiskadija arba supustija, tampa su Kalėjimu ikki dwiejū Mėtū pakorawotas.

Jey išsiranda, kad lengwinancijos Priejastys prisidėda, tai tur ant Piningū Pakutōs ikki penkėšdesimt Doleriū išpajinama buti.

§. 282. Kas Daiktus Pagarbinimo kokiōs Zėmėje ęsancjōs Bierōs Draugystės (Tāvōrczystės) arba Daiktus Diewo Szluzmai pašwėntintus, arba Kāpū Pāžymės, atwiras Pāminklō-Pāžymės, Daiktus Galinczystės, Zinōjimo arba Rėmėstō, kurie širinkti ir atwirose Wietose pakawoti tampa ar atwirai pāstātiti yra, arba Daiktus, kurie ant atwiroš Naudōs arba ant Išgrōžinimo atwirū Kėliū bey kas tam lygu, šluzija, tyczoms supustija arba paiskadija, pastōja mazausėy su ketūrolika Dienū Kalėjimu pakorawotas. Irgi gal ant czėšiško Uzdraudimo miesczoniško Garbės Teisybiū Išprowijimo išpajinama buti.

§. 283. Kas tyczoms kofe Trōbā, Ukruta, Žilta, Pylima, budawota Kėlā (Ulyczā) gėlėžini Kėlā arba šėy Budawōnė, kurie swėtimam priklauso, wissai arba padalioimis išpustija, tur mazausėi su dwiem Mėnesėis Kalėjimu pakorawotas buti.

§. 284. Jey daugel Persōnū susitāria o ar pajūdnamus ar nepajūdnamus Daiktus kitōjo išplėša, išpustija arba i Nieka pawerczā, tai jie tampa su Kultuze ikki penkiolika Mėtū pakorawoti; podraug gal ant Stātimo po Policei-Uzweizdėjimu išpajinta buti.

Dvidešimtseptintasis Pawardijimas.

Daugiemspriegadingi Nusidėjimai bey Nusizengimai.

§. 285. Del Uzdėgimo tampa su dėsimt Mėtū Kultuze arba ir kol gyws, o jey per ta Ugni kokiō Zmōgaus Gywastis prapūle, su Smertimi pakorawojama:

- 1) kas tyczoms kofe Trōbā, Ukruta arba kofe Szėtrā, kurios Zmōnėms ant Gywėnimō šluzija, arba kofe ant Diewo Szluzbōs palēmta Trōbā uzdėga;
- 2) kas tyczomis kofe Trōbā, Ukruta arba kofe Szėtrā, kurios ant Zmōniū Prifilāikimo šluzija, tāmė Szėse uzdėga, kurėmė Zmōnės jofe prifilāikiti lubija;
- 3) kas tyczomis Gėlėž-Kėlio Wėžimus, Kalnū-Staisimus arba Kitus ant Zmōniū Prifilāikimo kada ne ada šluzijanczūs Rui-

mūs tokiame Czēse uzdēga, fokeme jūse Ķmónēs laikitisi lubbja.

Wissuse situse priminētuse Atsiejimuse ne stow atskirāma, ar tie uzdēgtieji Daiktai Kaltininkui priklause ar ne.

§. 286. Kas tyczomis Ukrutus, Trōbas, Szētras, Kalnū-Ķtaisimus Mākāzynus, Ķopōstūs dirwiškū Augmenū, Būdawonēs arba Kurenimō Daiktus, Waissus ant Lauko, Girrēs arba Pēlkes, kurie swētiniems priklauso, uzdēgā, tampa su Cuktuze ikki dešimt Mētū pakorawōtas.

§. 287. Kas tyczomis paties arba swētimus Daiktus, kurie del jū Sawysēs arba Gūlio gadni yra tiems §§. 285. bey 286. primintiems Daiktams Ugni priķisti, uzdēga, tas tur taipojau pakorawōtas buti, kaip ir tasai, kursai anūs Daiktus tiesog uzdēga.

§. 288. Kas per Nerūpesti (Nēapšidabōjima) fokū Uzdegima pagal §§. 285. ikki 287. priminta Būda padaro, tasai tampa su Kalējimu ikki pēķiū Mēnesiū, o jey per ta Ugni fokš Ķmogūs Gywāsti prāpūlde, su Kalējimu nū dwiejū Mēnesiū ikki dwiejū Mētū pakorawōtas.

§. 289. Tōs §§. 285. ikki 288. palēmtōs Korawōnēs pareina pagal tās tenay stātītus Atskirimus ir pries tā ant Wartōjimo, kursai Pārākū arba per kitus Daiktus Trōbās, Szētras Ukrūtas (Laiwus), Mākāzynus arba kitus Kuimus suārdo.

§. 290. Kas tyczomis su Priegāda ant kitū Ķmōniū Gywāsties fokū Ewānā uzleidza, tur su dešimt Mētū Cuktūze, arba ir ikki kol gyws, pakorawōtas būti, o jey per sitā Ewānā fokšai Ķmogūs prāzuwa, tai jīšai tur su Smertimi pakorawōtas buti.

§. 291. Kas su ne wienojo Tūrtō Priegādā, taczau ne su Gywāsties Priegādā, Ķitiems tyczomis fokū Ewānā uzleidza, tur su Cuktūze nū penķiū ikki dwidešimt Mētū pakorawōtas buti.

§. 292. Pries taji, kursai tōki Ewānā (§. 290. bey §. 291.) tyczomis āle tiktai tā Mišķi turēdams uzleidza, jeib jīšai sawo Turta nū Priegados apsaugōtū, tur ant Kalējimo ne mazaus kaip ant dwiejū Mētū īspazinta buti.

§. 293. Kas fokū Ewānā per Nēpridabōjima uzleizdin', tasai tampa su Kalējimu ikki pēķiū Mēnesiū, o jey per tā Ewānā fokšai Ķmogūs Gywāsti prāpūlde, su Kalējimu nū dwiejū Mēnesiū ikki dwiejū Mētū pakorawōtas.

§. 294. Kas tyczomis prie Gēlez-Ķētō, jō Tōlausgabēnimō Daiktū arba kitu Priķlausimū tokius Paīķlādīsimus īsprowija, arba ant Wēķiū per Pāstātima, Pagūldima, Ķmētima fokū Daiktū, arba per Pāstūmima gēleziniū Wēķiū (Szēniū) arba kitokiū Būdū tokius Trukinimus pataiso, kad per tai Tōlausgabēnimas ant Ķēliō Priegadojē stow, tasai gauna Cuktūze ikki dešimt Mētū.

Jey sitas Weikalas fokiam Ķmogui (pagal §. 193) fokū sun-

tū Kūno Pajėidima padare, tai iwiskta Cuktūze nū dešimt ikki dwi-
dešimt Mėtū, o jey per tai fokš Žmógus Gywašti prapulde, tai už-
pūla Smerties Korawone.

§. 295. Kas nedabotinai per tokius §. 294 paženklintū Būdū
daritus Weikalus Toliausgabėnima ant Gėlėž-Kėliu i Priegada stāto,
tasai tampa su Kalėjimu ikki wieno, o jey per tai fokšai Žmógus
Gywašti prapulde, su Kalėjimu nū dwiejū Mėnesiū ikki trijų Mėtū
pakorawotas.

Eygi Korawone tus užpūla, kurie ant Taisinimo tū gėlėžkėli-
niū Wāzmū bey ant Užweizdėjimo tō Kėliu bey Toliausgabėnimū
(Gėlėžkėliu Urėdininkai) statiti yra, jey jie per Nėšpildima sawo
prigulanczos Pareigos foksi Toliausgabėnima i Priegada stāto.

§. 296. Kas priėš foksi Žemės arba Gėlėž-Kėliu-Draugystės
Tolirāšymo-Itaishymo tyczomis Weikalus išprōwija, kurie Pasinau-
dojima fitō Itaishymo ant jų Keikmeniū ardo arba trūkđina, tampa
su Kalėjimu nū trijų Mėnesiū ikki trijų Mėtū pakorawotas.

Weikalai fitōs Weislės yra ipaczey: Pāemimas, Sugrōwimas
arba Paistadėjimas Wielōs Wėdimo ir šėip kitū Priklausymū To-
lirāšimo-Itaishimū, Suglaudimas (Priglaudimas) swėtimiskū Daiktū
su Wielōs Wėdimu, Pāklastawimas tū per Tolirāstininkā dūtū
Ženkliū, Gašpinimas Pataishmō tokios sugrautos arba paistādītōs
Toli-Kāsttinczōs, Pāgašpinimas tū prie Toli-Kāsttinczōs statitū Per-
sonū jų Szlūzmōs Pāwadīnime.

§. 297. Jey per tā tyczomis pāgašpita arba suardita Wartos-
jima tō Toli-Kāšimo-Itaishymo fokš Žmógus prie Kūno arba Swei-
kātōs paistādītās tāpe, tai trōwija Kaltininka Cuktūze ikki dešimt
Mėtū, o jey fokš Žmógus Gywašti prapulde, Cuktūze nū dešimt
ikki dwidešimt Mėtū.

§. 298. Kas priėš foksi Žemės arba Gėlėž-Kėliu-Draugystės
Toli-Kāšimo-Itaishymo nējzabotinay Weikalus išprōwija, kurie Pa-
sinaudojima fitō Itaishymo jo Nūtėmime gašpin' arba ardo, tasai
tampa su šėpris Mėnesiūs Kalėjimu, o jey per tai fokšai Žmógus
Gywašti prapulde, su Kalėjimu nū dwiejū Mėnesiū ikki dwiejū Mėtū
pakorawotas.

Eygi Korawone užpūla tus, kurie ant Užweizdėjimo bey Pā-
slūzėjimo tō Toli-Kāšimo-Itaishymo bey jo Priklausymu statiti yra,
jey jie per Nėšpildima ant jų gūlinczū Pareigū Pasinaudojima tō
Itaishymo gašpina arba ardo.

§. 299. Gėlėž-Kėliu-Urėdininkai bey Toli-Kāst-Urėdininkai, ku-
rie deš foksiō tū §§. 294. ikki 298. paženklintū Nusidėjimū arba Nu-
sijengimū nusūdijami tampa, tur podraug ant foksiō Darbō Gāwi-
mō Gėlėžkėliu- arba Tolirāst-Szlūzmoje per nėgadnius padariti
buti.

§. 300. Wyrausieji Užweizdai foksiōs Gėlėžkėliu-Draugystės,
kaip ir Užweizdai Tolirāst-Itaishymo foksiōs Gėlėžkėliu-Draugystės,

Kurie Atstatima prasūditōjo Urėdininko po Gavimō Erkėntnisō ne tūjauš ištaiso, tur su Dingu Pakūta nū dėšimt ikki wiėno Szimto Dolerū arba su Kalėjimo Korawōne ikki trijų Mėnėsiū pakorawōti buti.

Lygi Korawōne tropija tā per nėgadnu pādarita Gėlėzkėlio arba Dolirāst = Urėdininka, jey jis potam wel prie kolio Gėlėzkėlio arba Dolirāst = Štaisymo ištātudinā, kaip ir tūs, kurie ji wel priėme, kaczeig jiems ir jo Pernėgādnūpādarims žinoms buwo.

§. 301. Kas tyczomis Wandenū Laidines, Szluizes, Persėdas, Pylimus arba kitas Wandenū Būdawōnes, arba Diltus, Perwāzius, Kėlius suārdo (sūgrauja), arba kas Laimā kėlenczōse Srowėse, Upėpėse arba Perkāsūse Wajawimūi reikalinga Wandeni ardo, ir per wiėna pitū Weikalū Kitiems koke Gywasties arba Sweikatōs Priegada pagatawija, tampa su mažausėy trimis Mėnėseis pakorawotas.

Jey per koki pitū Weikalū koksai Žmogus koki sunku Kūno Šzeidima (§. 193.) igijo, tai iwiktsta Cuktūze ikki penktolika Mėtū, o jey per wiėna pitū Weikalū Žmogus koksai Gywasti prapulde, tai iwiktstā dėšimtmėtine Cuktūze arba kol gywš.

Jey wiėno pitū Weikalū Priejastis butu Nėakylumas, ir jey per tai Škādā atsirado, tai tur ant Kalėjimo ikki šešiū Mėnėsiū, o jey per tai koksai Žmogus Gywasti prapulde, ant Kalėjimo nū dwiejū Mėnėsiū ikki dwiejū Mėtū išpazinama buti.

§. 302. Kas tyczomis tūs ant Sargybės Laimū Wajawimo taisytus Ugnies Ženklus arba kitus tam Reikalui pastatitus Ženklus suārdo, i Szali gābėna arba niekam nė tinkanti padāro, arba tokius jau Ugnies Ženklus užgėsinā, arba klasingus Ženklus, kurie ant tō tinka, Ukrūtū Kėlone sūklaidinti, pastāto, ipaczei Nakties Gzėse ant Aukštumos sėkto Pākrāšezio Ugni uzziebja, kuri Laimū Kėlone priegādina, tampa su Cuktūze ikki dėšimt Mėtū pakorawotas.

Jey per pitōki Weikala Ukrūtas ant Gėklumōs užėjo, tai iwiktsta Cuktūze nū dėšimt ikki dwidėšimt Mėtū, o jey per tai koks Žmogus Gywasti prapulde, tai sėfasi Smerties Korawōne.

Jey pitas Weikalas iš Nėsidabōjimo radosi, o per tai Škādā gauta yra, tai tur ant Kalėjimo ikki šešiū Mėnėsiū, ir jey per tai koksai Žmogus nūžūwo, tai tur ant Kalėjimo nū dwiejū Mėnėsiū ikki dwiejū Mėtū išpazinama buti.

§. 303. Kas tyczomis Uspėdinima arba Nugrimzdima Laimū išprowija, ir per tai Kitōjo Gywaszui Priegada pataiso, tampa su Cuktūze nū dėšimt ikki dwidėšimt Mėtū, o jey per šita Weikala koksai Žmogus butu Gywasti prapuldes, su Smertimi pakorawotas.

Jey pitas Weikalas Nėrūpėsti per Priejasti tūrėtu, ir per tai butu Škādā nusidāvūsi, tai tur ant Kalėjimo ikki šešiū Mėnėsiū,

o jey per ta Weikalà Žmogūs koksai Gywasti prapulde, ant Kalėjimo nū dwiejū Mėnesių ikki dwiejū Metū išpazinama buti.

§. 304. Kas tyczoms Szulinius arba Wandėns-Rykus, kurie Ritiems ant Bartojimo slūzija, arba Zaworus, kurie ant atwiro Pardawimo arba Suwartojimo palemti yra, apnūdija, arba jiems Daiktus primaiso, apie kurius jis gerai žino, kad jie ant Suardimo Žmogaus Sweikatōs tinka, taipojau kas tokius sunūditus arba su priegadingais Daiktais sumaisītus Daiktus žiniomis ir su Užtylejimu sitū Sawyscijū pardūda arba ant Pardawimo prisiulo, tampa su Cuktūze nū penkiū ikki penkiolika Metū pakorawōtas.

Jey per situs Weikalus koksai Žmogūs Gywasti prapulda, tai iwiskta Smerties Korawōne.

Jey āle Nesidabojimas fito Weikalo Priežastis butu, ir per tai Iškādā nusidūtu, tai tur ant Kalėjimo ikki šešiū Mėnesių, o jey per ta pati Weikalā koksai Žmogūs Gywasti prapulde, ant Kalėjimo nū dwiejū Mėnesių ikki dwiejū Metū išpazinama buti.

§. 305. Prieš tūs, kurie del kokio tū tūse §§. 285, 286, 287, 289, 290, 291, 294, 297, 301, 302, 303, 304 primintū Nusidėjimū ant czėsiškōs Cuktūzės Korawōnės nusūditi tampa, gal podraug ant Stātimo po Policei-Uzweizdėjimu išpazinama buti.

§. 306. Kas Aptwėrimo- arba Uzweizdėjimo- Dāwādus arba Igabėnimo-Uzdraudimus, kurie nū Regierungōs ant Nusaugojimo Igabėnimo arba Išplatinimo kokios limpanczōs Ligōs pridawāditi yra, perzengia, tampa su Kalėjimu ikki dwiejū Metū pakorawōtas.

Jey fito Perzengimo deley koksai Žmogūs nū toš limpanczōs Ligōs užpultas tāpe, tai iwiskta Kalėjimas nū dwiejū Mėnesių ikki trijų Metū.

§. 307. Kas Aptwėrimo- arba Uz dabojimo- Dāwādus arba Igabėnimo-Uzdraudimus, kurie nū Regierungōs ant Nusaugojimo Igabėnimo arba Praplatinimo Galwijū Ligū pridawāditi yra, perzengia, tampa su Kalėjimu ikki wienu Metū pakorawōtas.

Jey per sitā Perzengima Galwijai nū Ligōs užpūlami tampa, tai iwiskta Kalėjimas nū wienu Mėnesio ikki dwiejū Metū.

§. 308. Kas tūs su koke ātwira Wyrausybe dāritus Libėrawimo (Parupinimo) Sūbėrėjimus, Czėse Kārō Pūlkams Reikmėnės prigabenti, arba Maisto Daiktus ant Nukreipimo Bėdōs Stōnō parūpinti, tyczomis ar ne tikrame Czėse, ar ne pagal dėtētā Būda išpildo, tur su Kalėjimu ne mažaus kaip šešeis Mėnesėis pakorawōtas būti; bey gal prieš ji ant czėsiškō Uzdraudimo mieszoniskō Dėisybjū Išprowijimo išpazinta buti.

Jey del Reišpildimo sitū Dėrėjimū Nerūpėstis Priežastis buwo, ir per tai tikrai Iškādā rādōsi, tai tur ant Kalėjimo ikki dwiejū Metū išpazinta buti.

Tā pati Korawōne trōpija ir žėmėsnūsius Parūpinimo Apšė

ēmikuš, Liberawimo Urēdininkuš bey tuš, kurie ant Apšiemiko Wār-
dō rūpinā, jey jie su Zinę Liberawimo Reikalo ar tyczomis ar is
Nepriširangimo ne liberūja.

Dwidešimtaštuntafis Pawardijimas.

Rusidėjimai bey Rusizėjimai Urēde.

§. 309. Urēdininkš, kursai uš koki jo Urēde gūlinti, jō Parei-
gai ne priestāraujenti Weikālā arba Nėweikāla Dōwānās arba ki-
tas Naudas priima, prāšō arba pasizādēdina, kurēs jis taczau zōfā-
niškoi priimti ne tur, tampa su Piningū Pākūtā ikki wiend Szimto
Dōleriū arba su Kalejimu ikki šešiū Mėnėsiū pāforawōtas, bey ant
Udāwimō priimtū Daiktū arba tō kā jie wertī buwo, kurie tādā
Karāliū priklauso, nusūditas; beugi gal podraug ant czėsiškō Nėgād-
numo, tōlaus atwira Urēda pilnawoti, ispažinama buti.

§. 310. Urēdininkas arba Sūtāikintōjis, kursai uš koki Weikalū
Prowijima arba Neprowijima, kurs sawije koki Pareigōš Pāgādi-
nima nēšā, Dōwānās arba kitas Gėrybės priima, prāšō arba pa-
sizādēdina, tampa sū Sūtūze ikki penkiū Metū pāforawōtas, bey
ant Utgrāzinimo priimtū Daiktū arba tō kā jie wertī buwō, kurie
tādā Karāliui tenka, nusūditas.

Jey āle isširanda, kad lengwinanczōš Priejastys prisidēda, tai
tur mazausēy ant šešiū Mėnėsiū Kalejimo bey podraug ant czėsiškō
Nėgādnumo, atwira Urēda pilnawoti, nusūdijama buti.

§. 311. Kas per Prišulima, Pajadėjima arba Dāwima ko-
kiū Dōwānū arba kitū Gėrybjū koki Urēdininka, Draugšānari gin-
lūtōš Macēs arba koki Sūtāikintoji ant kokio Weikalō arba Nėwei-
kālō, kurs Pajėidima jū Pareigōš sawije nēja, paperka arba pa-
pirkti pabando, tampa su Kalejimu pāforawōtas; ir gal podraug
ant czėsiškō Uzdraudimo miesczoniskū Garbės Teisybjū Isprowijimo
ispažinta buti.

Tōš ant Papirkimo dūtōš Dōwānōš arba jū Bertumas tur
Karāliui pāsūdītōš buti.

§. 312. Jey koksai Sūdžia kokioje Korawōnės Prowoje, del
kokio Nusidėjimo arba Rusizėjimo, ant Gėrō arba ant Nėgėrō
Apškustojo pasipirkti dūdasi, tai tas tur su Sūtūze pāforawōtas
buti.

Lygi Korawōne tropija taji, kursai Prowininkā (Sūdžia) ar
paperka arba pāpirkti pabando.

Tōš ant Papirkimo dūtōš Dōwānōš arba jū Bertumas tur
Karāliui pāsūdītōš buti.

§. 313. Prišiekėšis, kursai kokiame Daiktę, kuriame jisai kaip
Prišiekėšis ka istaišyti tur, Dōwānās priima, tampa su Sūtūze ko-
rawōtas. Lygi Korawōne trōpija tuš, kurie Prišiekūšiji ant šito
Nusidėjimo iswādzojo arba iswādžoti pabande.

Dūtošes Dowanós arba jū Bertumas tampa Nusūdijime Karaliui priskirtos.

§. 314. Urėdininks, kursai prie Wėdimó arba Ufūdijimo Prowos-Daiktū tyczomis, ant Gėró arba Nėgėró lieno Pūsės, kokiós Nėteisybės kaltas pastója, tampa su Čuktūze ikki penkiū Mėtū pakorawótas.

Ant lygios Korawonės tur Sutaikintójis nusūditas buti, kursai prie tó jam uždūto Wėdimó arba Ufūdijimo prowiskū Sufiwaidijimū tyczomis, ant Gėró arba Iškados kėtros Pūsės, su koke Nėteisybę nusikalsta.

§. 315. Urėdininkas, kursai sawo Urėdo Macė ant tó wartója, jeib įsai Nėkuri ant kokió Weiká'ó, Kentėjimo arba Nėdárimo nėteisei primėrstu, tampa ne mažaus kaip su wienū Mėnesiū per Kalėjima pakorawótas; podraug gal ant čžėšiško Nėgadnumo, atwira Urėda pilnawóti, išpazinama tapti.

§. 316. Urėdininks, kursai Ispilnawójime arba Ráginime ant Ispilnawójimo sawo Urėdo tyczomis Múčijimus arba Kúno Pajeidimus išprowija arba prowiti dūda, tampa su Kalėjimu ne mažaus kaip trimis Mėneseis pakorawótas, beigi gal prieš jį ant čžėšiško Nėgadnumo, atwira Urėda pilnawoti, išpazinama buti.

Jey tas Múčijimas arba Kúno Pajeidimas sunkus yra (§. 193), o ney joks nū tū §. 196 primintū Lengwinimó Priežasczū nėstranda, tai iwiskta mažaus trijų Mėtū Čuktūžės Korawone.

§. 317. Urėdininkas, kursai su Dycze koki Teisybei prieštaraujanti Nutwėrima arba Sūgriebima bey Drūtaitaima prowija arba prowiti dūda, arba Czėsa Aptwėrimo pailgina, tampa su mažausei trimis Mėneseis Kalėjimu pakorawótos; beigi gal prieš jį ant čžėšiško Nėgadnumo, atwira Urėda pilnawoti, išpazinama buti.

Čuktūžės Korawone ikki penkiolika Mėtū gaunama:

- 1) jey tas Walnybės Nėtėkėšis per ta Walnybės Pagrėbima arba tãme Czėse nusitikusi Náganėmima butu koki sunku Kúno Pajeidima (§. 193) gawės;
- 2) jey Walnybės Pagrėbimas prieš Žokano Teisybe ilgiaus kaip wiena Mėnesi pãteko.

§. 318. Urėdininks, kursai su Dycze prieš Žokano Teisybe i Gwėnimo Nãmus išiwėrjasi, tur su Piningū Pakūtã ikki wieno Szimto Dóleriū arba su Kalėjimu ikki dwiejū Mėnesiū pakorawotas buti.

§. 319. Jey Urėdininks kokiame Korawonės-Prowós Perjėšėjime (Išklausinėjime) Priewartós Priprówás wartója arba wartóti dūda, jeib Išspazinimus arba Iškáimus išpãustū, tai įsai tampa su Čuktūze ikki penkiū Mėtū korawótas.

§. 320. Urėdininks, kursai tyczomis ant Iškados kokios Per-

šonos, kurios Nėkaltybe jam pažįstama yra, Atwėrima (Pradėjima) arba Tólinwėdima kofio Korawónės Prowós Perjėškójimo uždūda arba pabaigia, tur su Cuktūze pakorawótas buti.

Ygi Korawóne tropija ta Urėdininka, kursai tyczomis kofe Korawóne dūda išpilditi, kuri ar po wissam ne, arba ne toje Mieroje, kaip jis išpilditi dūda, Teisybės Syloje ištarta yra.

Jey pasfuczausiamė Priminime tofsai Weikalas iš Nėsirupinimo nusidūda, tai iwiskta Kalėjimas ikki wieno Mėtò; priegtam gal prieš tą Urėdininka ant czėsisfko Regadnumo, toliaus atwirus Urėdus pilnawóti, išpažinama buti.

§. 321. Urėdininkš, kursai pagal sawo Urėda prie Išprówijimo Korawónės Macės arba prie Išpildimo Korawónės drauge dirbti tur, tampa su Cuktūze ikki pentiū Mėtū pakorawótas, jey jisai toje Mislje, Nėkuri žokaniskai Korawonei prieš Teisybe attraukti, Persėkinėjima kofio korawotino Weikaló uzliekt, koki Weikala arba Weikaló Uzlikima padaro, kurie ant tó tinkà yra, Paleidima arba koki su Žokanū nesutarenti Pakorawójima išprowiti, arba Išpildima jau ištartós Korawónės ne priwáro, arba kofe lengwėšne ne kaip ta išpažintoji išpilditi dūd'.

Jey išsirauda, kad lengwinancjos Priežastys prisidėda, tai iwiskta Kalėjimas ikki dwiejū Mėtū; ir gal ant czėsisfko Regadnumo, atwirus Urėdus igiti, išpažinta buti.

§. 322. Urėdininkš, kuriam Pakawojims, Palidėjims arba Upsėrgėjims kofio Kálinio pawierits yra, tampa su penkeis Mėtais Cuktūze korawótas, jey jisai Pabėgima arba Atwálnyjima Kálinio tyczomis išprowijo arba pasfubino.

Jey Pabėgimas tiktay per Nėrúpesti pasfubintas arba palengwintas tápe, tai iwiskta Kalėjimas ikki šešiu Mėnėsiū; ir gal ant czėsisfko Regadnumo, atwirus Urėdus pilnawóti, išpažinama buti.

§. 323. Urėdininkš, kursai, saw arba Kitiems ant Naudós, arba Kitiems ant Iškadós, Surášimus (Ráštus), kuriū Uzėmimas arba Išgatawijimas jam pagal jo Urėda prigul, newiernay uzima arba uzgatawója, arba teisius Surášimus, kurie jam pagal jo Urėda pawieriti arba prieitini yra, paklastawója, tasai tampa su Cuktūze ikki dešimt Mėtū ir podraugey su Piningū Pakúta nū wieno Szimto ikki dwiejū Tufstancziū Dólerū korawotas.

Ta pati Korawone ta Urėdininka užpūla, kursai Iygioje Mislje tus jam urėdískai pawieritus arba prieitinus Ráštus paifkadija, išpústija arba i Szali nuglodina.

§. 324. Urėdininkš, kursai Piningus arba litus Daittus, kurius jisai urėdískoje Sawyslėje yra gawės arba Pakawonėje tur, užtyl arba užtylėti pabando, tampa su Kalėjimu ne mažaus kaip šešeis Mėnėfeis, kaip ir su czėsisfku Uždraudimu mieszoniskfo Garbės Teisybjū Prowijimo pakorawotas.

§. 325. Jey tie ant Szjenklinimo arba Priešais-Rokundo, kofio Žemimó bey Szdávimo pálemti Rokundai, Raistai arba Knygos neteisey wédami, paklastawóti arba paminti, arba jey neteifūs Skaitliú Sútraukimai arba Sztraukimai is šitú Rokundú, Raistú arba Knygú, arba neteifūs Szprodijimai ant jú po Ukiú dédami tampa, arba jey ant Bósú, Mąšnú arba Páketú Widaus Labas neteisey pajentlintas stow, tai užeina Cuktúzes Korawóne nù trijú ifki dešimt Mėtú.

§. 326. Urėdininkš, kursai Perlenke arba litus Pasigerinimus už urėdiškūs Atliekimus saw ant Gėró iimti gal, tampa, jey jis Perlentės arba Pasigerinimus iima arba iimti pabando, apie kures jisai žino, kad Mokantieji jūs ar wissai ne, arba tikl labai menkoj Gzienej atlikti kalti yra, su Piningú Pakutá ifki wieno Szimto Dóleriu arba su Kalėjimu ifki wieno Mėtó pakorawótas; podraug gal ant czėsiško Nėgadnumo atwiriems Urėdams, ispažinama buti.

§. 327. Urėdininkas, kursai Mėzlawa, Perlentės arba litus Mokeszczus kofei atwirai Skrynei iimti tur, tasai tampa, jey jisai Mokeszczus, nù kuriú jis žino, kad Mokąsis jūs ar wissai ne arba tiktai mažoje Gzienej atlikti primálo, iima ir tús ar wissai ar tikl is Dáties Skrynei ne átádúda, mažausei su trimis Mėneseis Kalėjimu pakorawótas; irgi gal prieš taji ant czėsiško Nėgadnumo atwirus Urėdus pilnawoti ispažinama buti.

Byge Karawóne užpúla tá Urėdininka, kursai prie urėdiškú Sz-mokėjimú, Piningú arba litó kó Gawikui tyzomis neteisey nutraukia ir Szdávima per piln ismóketa i Rokunda státó.

§. 328. Pústó-Urėdininkš, kursai tas Pústui pawieritas Gromatas bey Páketės litúse kaip túsė Zokáne pirmregetúse Atsiejimúse atplėšia arba użgina, arba Kitam prie tokio Weikalo su Žinę gėlba, tampa mažausey su trimis Mėneseis Kalėjimu pakorawótas; beigi tur prieš taji ant czėsiško Uzdraudimo, atwiras Urėdas pilnawóti, ispažinama buti.

§. 329. Súdifikas Anwaltš arba kitsai Teisybės Pristóws, kursai prie tū jam per jo urėdiška Sávistę pawieritú Prigulėjimú tos paczos Promós Daiktúse abiem Priesininkams per Róda arba Pristojima Pareigai priešais šlúžija, tampa mažausey su trimis Mėneseis Kalėjimu pakorawótas buti.

Jey jisai tyzomis Susijinojime su Priesininku ant Szkados to dáró, kuri jis pristoti apsiėmės, tai iwiksta ifki penktú Mėtú Cuktúze.

§. 330. Urėdó Užweizdas, kursai po sawim Stowinczus ant kofio Nufidėjimo arba Nusizengimo Urėde tyzoms iswadzoja arba iswadzoti pabando, arba toki Nufidėjima arba Nusizengima po sawimi Padutúju žinodams nufiduti perleidžia, tur ant tū šitiems Nufidėjimams bey Nusizengimams grumztú Korawóniu nufúditas

buti; wissūse Atšėjimūse tur podraug ant ežėšėko Regādnumo, at-wirus Uredas pilnawoti, išpazinama buti.

Tie patis Padowādijimai ir ant tokio Urėdininko gilūja, kuriam Užweizdėjimas arba Prieš-Užweizdėjimas ant Uredo - Darbū sawo Draugūrėdininko padūtas yra, kaip toli tas nū šito pasėjus mī-neto Urėdininko išpromis Rusidėjimas arba Rusizėjimas tūs ant Užweizdėjimo arba Priešais-Užweizdėjimo priklauscuzs Darbus tropija.

§. 331. Tie Parāšimai šio Pawardijimo gilūja ant wissū at-wirū Urėdininkū, ar jie tiesog ar netiesog Karališko Szlūzboje šio-wėtu, ar kol gyws ar ne kol gyws arba tikt ant Pawandimo istati-as būti, ar butu prisaikšs ar ne.

Jey Persōnos, kurios ne Urėdininkai yra, prie tokio šitame Pawardijime priminētū Rusidėjimū arba Rusizėjimū priiskisio, tai tur, jey ne kitaip padawādita yra, tie neipatiški Istātimai apie Pri-sikišima gilūti. Ant to §. 309. pirmmatito Atšėjimo šitie Padowādijimai ne gilūja.

Erceza Dalis.

U pie Perzengimus.

Pirmasis Pawardijimas.

U pie Pakorawojima Perzengimū Neipa-tiškūme.

§. 332. Kaip Perzengimai tanpa tiktay tokie Weikalai arba Nėweikalai pakorawojami, kurie per Zokanus arba zokaniškai išlei-stus Paliepinus Wyrausybes po Korawone statiti yra.

§. 333. Korawonės Perzengimū yra sekanczos:

- 1) policeiliskā Kalėjimo Korawone,
- 2) Piningū Pakuta,
- 3) Pagrėbimas wienintelū Daiktū.

§. 334. Policei-Kalėjimas yra toks: jey ne Zokanas šitka padawādija (§. 341.), tai jisai atima mažausy ant wienos Dienos Walnybe arba ant dvidešimtiketurū Adinū o aukšcausy ant šėšiu Nedeliū.

§. 335. Mažausa Cziene Piningū Pakūtōs yra dėšimt Si-dabro Grāšitū o aukšcausa penkesdėšimt Doleriū.

Š Wieta Piningu Pakūtōs, kuri del Nėtūrto Nūsūditojo ne gal priwarita buti, tūr Kalėjimas iwilti.

Jos Trukimas tur nū Sudžios taip padawāditas buti, kad tā Cziene nū dėšimt Trėczokū ikki dwieju Doleriū wienos Dienos Ka-lėjimo Korawonei per lyge tur buti laikoma. Šzitame Atšėjime āle ne priwalo niekadōs Trukimas šėpės Nedelės perzengti.

§. 336. Perzengimo Pabandīmas neiv forawótīns.

Del Utpūlīmo ne tur Korawónēs Pabidinīmas per aufšcāuse Szīene pereiti.

§. 337. Jey wiens ir taš pats Weikalas Pāzīmēs daugiū Perzengimū sawīje suglāudzīa, tai pareina taš Korawónēs Zokānas ant Wartojimo, kursai aufšcāusa Korawóne pagrumzdzīa.

§. 338. Jey kaš daugel Perzengimū padare, tai pareina tōš wīšoš per tai pagruntawótōš Korawónēs ant Wartojimo.

Korawóne kofio Perzengimo per tai ne īšnyksta, kaš Kāltinīks be tō Perzengimo ir dar Nusīdējīma arba Nusīzengīma yra padarēs.

§. 339. Perzengīmai īšnyksta, kaip toli Zokānas ne kīka padawādīja (§. 343) ī trīs Menesīus, nū tōš Dienōš rokūjant, kurioje jie darīti tāpe.

Jey īšnykīmas apstābdomas tampa, Perješkojīmas āle ant tiesošylingo Nusīdējīmo newēda, tai wel prasīdēd' naujas īšnykīmas su pāskutīniu Sūdžīōš Darbu.

Koznas Uzdawīms ir šēip koznas Weikalš Sztātsanwaltystēs, koznas Kētīnīmas arba šēip koznas Sūdžīōš Weikalas, kurie Prādējīma, Tolinwēdīma arba Pabaigīma tropīja, apstābdo īšnykīma.

Antras Pawardījīmas.

Perzengīmai del Pakajaus Žēmēs bey atwīrō Dawadō.

§. 340. Su Pīningū Pakūtā īfki penkesdesīmt Dolēriū arba su Kālējīmu īfki šēšīu Nedeliū tampa pokorawōjāma:

- 1) kaš be ypatīško Pawēlījīmo Pawēksta (Pawīdāta) nū Pēstungū arba nū wīeninteliū Pēstungōš Dalīū uzīma;
- 2) kaš be sawo Kēmēsto Warīmo šlapczey arba pries Uzdraudīma Wyrausybēs Zopōstus nū Gīnkliū arba Szowīmo Prie-woliū šūrēnka;
- 3) kaš be rāstīško Uzdawīmo kofīōš Wyrausybēs Sztempeli, Peczwīeti, Spaustuwēs, Plōtus arba kītus Kwarmus, kurie ant Pagatawījīmo nū Mētāl- arba Popier-Pīningiū arba to-kiū Popierū, kurie pagal §. 124. Popier-Pīningams lygei laī-fōmi, arba ant Pagatawījīmo Sztempelpopieraus, atwīrū Lū-dījīmū (Šrōdījīmū) arba Prāwīerījīmū šlūžīti gal, pagatā-wīja, arba jās ne Wyrausybei, bet Kitam atdūda;
- 4) kaš be rāstīško Palīepīmo kofīōš Wyrausybēs tā Špaudīma-tū Nūmerīje 3. pawārdītū Sztempeliū, Peczwīezīū, Molawō-

niū, Plōtū arba Kwarmū, arba kofe Drukā nū Kwarmraščū tiems czępat prizenklintiems atwiriams Popierams, Priwierijimus arba Işrodijimus pasidrišta darii arba Işspaudimus ne Wyrausybei, bet Kitam idūda;

5) Kas Zaworū Prisiulimo Ženklus, Prifakinėjimus, Zaworū Priekids Ženklus, arba kitokiūs Drukawotus Daiktus, kurie Pawyzdije arba Işgrōzinime Pōpier Piningams arba tiems Pōpier Piningams pagal §. 124. lygei laikantiems Pōpierams prilygstā, pagatawija arba išplatin, arba kas Sztēmpelius, Molawōniū Spaustuwēs arba Kwarmus, kurie ant Pagatawijimo tokiū Drukōs Daiktū tinka, padāro;

6) Kas be Iwelijimo Wyrausybēs Pāsōg-, Mirimō- bey Nāšlū- Skrynēs arba kitokēs Draugyslēs arba Iţaijimus itaijo, kurie palēmi yra, prieš Mokėjima Işpirkimo Piningū arba prieš Atlikima Primokėjimū, prie Iwikimo nekokiū Işsiderejimų arba Terminū, Işmokėjima Sztāmō arba Nūmōs atlikti;

7) Kas prie Regilūfio Atsiejimo arba prie didžios Priegadōs arba Bēdōs, nū Policei Wyrausybēs arba jōs Wietininko ant Pagalbos pawadits, neklauso, kaczeig jis tā Pawadinima ir be didžios sawo paties Priegadōs būtu išpilditi galēsēs;

8) Kas tiems prieš Ardima Işwentū Dienū, Nēdēldienū bey Szwēncziū išleistiems Pawadadijimams priešais dāro;

9) Kas nemandagiū Būdū Pakājū ārdanti Nūkima (Ėrma) pāfel arba didelē Neszwankūma išprowija;

10) Kas Galwijūs atwirai iš Perpifio muczyja arba su jeis bēprotiškai apsieina;

11) Kas ant atwirū Kēliū arba kitū Wietū arba atwirose Saimo Wietose didžio Laimėjimo arba didžio Prajaidimo (Uzart) Įaišlus laiko.

Atsiejimūse tū Numeriū 1, 2, 3, 4, 5 bey 11 tur ant Pagrēbimo tū primintū Pēstungōs arba Pēstungōs Pawargū Pawidālo, tū Ginklū arba Szowimo Priewoliū, tū Sztēmpeliū, Pēczwieczziū, Spaustuwjū arba kitū Kwarmū, tū Işdrukawōniū, arba tū ant to Stālo bey tamē Bānke ēfancziū Piningū Nūšūdiyme ištarta būti.

§. 341. Kas ūbagāuja arba Waikus ant Ubagāwimo primokin arba išsiunczia, arba Personās, kurios jō Mācei bey Uzweizdėjimui padūtos yra ir prie jo Namiškiū priklauso, nū Ubagāwimo nē atlaiko, tampa su Kalėjimu itki šēpiū Nēdēliū pakorawotas.

Nūšūditafis gal Kalėjime pritinkancziū Būdū Darba gauti.

§. 342. Kas Szinkstübēša arba atwiroša Pasilinkšminimo Wietosa nū Policei uždraustame Gzēse, norint Szinkorus, jo Wietininkš arba koks Policei-Urėdininkš ji ir butu Namón eiti suntēs, užsilaiško, tur su Piningū Pakūtā ikki penkiū Dóleriū pakorawótas buti.

Swetliczininkai (Szinkorei), kurie Užsilaikima sawo Swieczū nū Policei uždraustame Gzēse kēncza, pastoja Piningū Pakūtōs ikki dvidešimt Dóleriū kalti, arba Kalėjimo ikki keturólifa Dienū.

Treciasis Pawardijimas.

Peržengimai del persóniško Pakájaus, Garbės bey Walnybės.

§. 343. Kas Kita iškentia (iartin), tampa su Piningū Pakūtā ikki penkiesdesimt Dóleriū arba Kalėjimu ikki šešiū Nebėliū pakorawótas.

Iškentimas išnyksta šešūse Mėnesūse.

Pakorawójimas Iškentimo nusidūda tiktai ant Priskundimo; jis alė ne gal daugiaus pakeltas buti, jey nū to Gzēso, nū kurio tas ant Skundimo Teisybę Dūrys nū Iškentimo bey nū tos Persónos Iškentito Žinne gawēs yra, tris Mėnesei tylomis perėjo.

Szeip pareina tie trilitkame Pawardijime antros Dalies §§. 153, 160, 161, 162, dūti Pawardijimai ir siczonay ant Pasinaudojimo.

§. 344. Su Piningū Pakūtā ikki dvidešimt Dóleriū arba Kalėjimu ikki keturólifa Dienū tampa korawótas:

- 1) kas Miestūse arba Kiemūse per Miera greitai wazūja arba joja, arba ant atwirū Ulyczū arba Wietū Miestūse arba Kie; mūse su ne wienintelio Prigada Arklius iwazūja arba ijōdā;
- 2) kas ant atwirū Ulyczū arba Kėliū Prošaliwazūwima Kitiems tyczomis negalima dāro;
- 3) kas Miestūse su Szlājoms be drutū Dyzeliū arba be Skambālū wazūja;
- 4) kas Galwijos Miestūse arba Kiemūse, ant atwirū Ulyczū arba Wietū arba dar kitose Wietose, kur jie per Pasibaibima, Spyrima arba kitokiu Būdiū Iškada dariti gal, stowėti paliekti arba wazūja, del jų pirma ne pasiprocawójēs, kad jie Iškada padariti ne galetu;
- 5) kas Akmenis arba kitus kietus Daiktus arba Mėslā pries swetimus Būtis arba Trōbas arba Iwėrimus (Iwōras),

arba i Daržus arba i aptvertas Bietas, arba ant Arkliu arba ant fitū Bėžimo arba Nėšimo Galvijū mėto (smagia);

6) kas ant atwiros Ulyczos arba ant tokiū Bietū linkui, kur žmōnes lūbija susieiti, Daiktus, per kuriū Parmirtima arba Parmirtima billetas galėtu paįskadits tapti, be tikro Patwirtinimo paslato arba pakabina, arba Daiktus tokiu Būdū išlieja arba išmėta, kad per tai Prošalieinantieji galėtu pasiškabiti arba susibjaurinti;

7) kas ant atwiroš Ulyczos arba Bietū (Plečiū) Daiktus, kurie wālnam Susiejimui ant Paines yra, paslato, paguldo arba pagulditus paliekti;

8) kas tūs ant Įsilaikimo Bėbaimėsbūwimo, Parankūmo, Gzyfitybės bey Palajaus ant atwirū Ulyczjū, Keliū bey fitū Bietū išleistus Policiei-Padawādijimus peržengia.

§. 345. Su Piningū Pākūtā ikki penkesdesimt Dōlieriu arba Kalejimu ikki pėpiū Nėdeliū tūmpā pakorawōjama:

1) kas Policiejōš Padawādijimams del pergreito Palaidojimo priesais dāro;

2) kas be policeiliskō Pawėlijimo Nūdus arba Liekarstwas, taip toli kaip jū Kupczawimas ne per ipatisktus Padawādijimus ant Watės padūtas yra, sutaiso, pardūda arba šėip kitiešs perleidž;

3) kas be ipatiskō Pawėlijimo Pārākā arba kitus pasidirganczus Daiktus arba Ugnies Žaislus padāro ir ant Pardawimo prisiuto;

4) kas prie Pakawōjimo arba prie Tōliausgabėnimo Nūdū Tawōrū, Pārako arba fitū lengwei pasidirgancziū Daiktū arba Ugnies Žaislū Pritaismū, arba prie welito Sutaisimo arba Paikimo ant Pardawimo fitū Daiktū, kaip ir Liekarstwu, tūs ant tō išdūtus Padawādijimus nesėta;

5) kas paklastūtus arba subirgusius Gėrimus arba Wālgio Tawōrus pardūda;

6) kas be policeiliskō Pawėlijimo nū žmōniū apgywenamose arba aplankomose Bietose iš sawės pasidirginanczės Pūczkas, pasidirginanczės geležines Žabāngas arba Kojū Nėškerės uztaisō, arba tokiose Bietose su Pūczkomis arba kitais Szaudimo Ryškais šauja;

7) kas Dūrimō, Kirtimō arba Szōwimō Ginklus, kurie Lazdōse arba Rūose arba Iygiū Būdū paslėpti yra, pardūda arba prie sawės nesōja;

- 8) kas bę policeiškto Pavėlijimo priegadingus laukinius Galvijus laiko, arba laukinius arba piktus Galvijus valnai aplinkui begioti leidž, arba del jų neį joki Rūpesties Priprowà ant Nukreipimo Įskadòs ne išvòdo;
- 9) kas ant atvirù Ulyczù, Kėliù arba Ruimà, ant Dvarù (Ubarù) Būtùse arba ipaczei ant Vietù, kur Žmonės nukanka, Szulinius, Kėlnorės, Dübės, Užomas arba Szlaitus taipo ne uždėngia arba ne pakawója, kad iš to Kitiems Įskadà nusiduti gal;
- 10) kas policeiškui Paliepinui neklauso, Tròbas, kurios su Pargruvimu grumzdžia, ar pataisiti ar nugrauti;
- 11) kas Budawonės arba Tròbù Pataisimus, Szulinius, Diltus, Szluzjės arba kitus Budawonės Darbus pradeda, be tų nù Polieci padawaditù arba šep reikalingu Prisidabòjimo Weikalù Atbòjimo;
- 12) kas kaip Budawonponis, Budawonmistras arba Budawonremėstinirks kòke Budawone arba Pataisima, ant kùriù policeiškòs Įvėlijimas reikalingas yra, be tokio Įvėlijimo arba su sawálniskù Nukrypinu nù to per Wyrausybe iwėlito arba priimto Budawonės Nuzentklinimo išwėda arba išwėsti dūda.

Tùse Atšiejimùse tų Numeriù 2, 3, 4, 5, 6 bey 7 tur Pagrebimas tų Rūdù, Piekarstwòs, tò Parakò arba kitù plaišojancziù Daiktù arba Ugnies Žaislù-Daiktù, tų paklastawòtù arba sudirgusitù Gėrimù arba Pawalgòs Lawòrù, taipojau tù iš sawės pasidirginancziù Puczkù, pasidirginancziù gėležiniù Zabàngù arba Kojù-Mėškeriù kaip ir tų uždraustu Ginklù Įšpazinime ištartas būti.

§. 346. Su Piningù Pakùtà ikki penkesdešimt Doleriù arba Kalėjimu ikki šepiù Nedėliù tampa pakorawòtas:

- 1) kas i Gywėnima, Darbinicze arba i ipakajùta Apturėjima Kitojò, arba i irakintus Ruimus, kurie ant atwiroš Szluzjbòš palėnti yra, Teisybės ant to ne turėdams, isiwerzia, arba, jey jis be Walės czėpat ilgiaus užsilaiko, ir ne ant Įšsiuntimo tūjaus atsitolin;
- 2) kas Szunis ant Žmògaus siundo;
- 3) kas tyczomis Akmėnis arba kitus kietus Daiktus arba W iš ant Žmògaus smágia.

Āetvirtafis Pavarābijimas.

Peržengimas del Turto.

§. 347. Su Piningū Pakūtā nū dwidēšimt Doleriū arba su Kalėjimu ikki keturolika Dienū tampa pakorawotās:

- 1) kas ne finminėja, taip toli kaip per žokaniškūs arba policeiškūs Pridawābijimus prisakita yra;
- 2) kas policeiškiesiems Pridawābijimams ant Užrakinimo Bynkalnio priešais dāro;
- 3) kas be policeiškio Pawēlijimo kokia nauja Ugnāwiete itaiso arba jau be ēsanze i kita Wieta nukēlia;
- 4) kas del to nēsirūpin, kad Ugnāwiete jo Bute ibūdawotame bey Uždēgimo neprisibijotinamę Stōne išsilaititu, arba kad Szurkstainei (Dūminicza, Kaminas) tikru Gžesu išczytiti tāptū;
- 5) kas Laworus, Daiktus arba kitus Zopōstus, kurie lengwai iš sawes užsidēga, arba lengwai Ugni nūtwer, Wietōse arba Rytūse pakawōja, kur jū Užsidēgimas priegadings pastoti gal, arba kas Daiktus, kurie ne be Užsidēgimo Priegados šale kiteskito gulėti gal, bę Atskirimo pakawōja;
- 6) kas i Skunēs, Stalbus, ant Aukštū arba i kitus Ruimus, kurie ant Pakawōjimo Ugni griebjanczū Daiktu šlūzija, su nepakawōta Ugnimi arba Šwāke eina, arba jiems su nepakawōta Ugnimi arba Šwāke artinasi;
- 7) kas priegadingosa Wietosā Giriū arba Szilū, arba priegadingame Trōbū Artume arba Ugni twērenczū Daiktū, Ugni pasidēga;
- 8) kas priegadingame Trōbū Artume arba Ugni twērenczū Daiktū su Ugnies Sinklais šauja, arba Ugnies Šaislus nudēgina;
- 9) kas tuš policeiškai padawāditus Ugnies Gēfinimo Rytus ar wissai ne ar ant Wartōjimo netinkanczame Stōne laiko, arba kitus policeiškūs Paliepinus ne sēka;
- 10) kas Walēs ne turedams per Daržus, Bynkalnius, arba pirm pilnai pabengto Nuwātimo Piewū, Ganyklū arba Draustiniū, kurie Aptwērimo ne štokōja arba kuriū Užkrutinimas per Graudenimo Ženklius uzdrausta yra, eina, wazūj, jōja arba Galwijos wāro. Tie ipatiskieji Padawābijimai, kurie del Pantijimo prie tokiū Peržengimū, kaip ir del Ganyklū neteisū Wartōjimū Laukū-Policei-Padawābijimūse parāšiti šlow, pasiliekt tie pātis;

- 11) Kas be Welijimo Medžoklės Apturetojo ant swetimo Medžioflės Apibėgimo, ant kito, ne ant atwiro Kėlio, norint ir ne medžiojant, ale su Pucžka, Medžoklės Szunimis arba su ant Sugawimo Pauksziū tinkanczeis Rykais, uztropijams tampa;
- 12) Kas Kiaušius arba Jaunikius nū medžokliškū plunksnotū Gywoliū išima.

§. 348. Su Piningū Pakūta ikki drisdesimt Doleriū arba Kalėjimu ikki keturiū Nedėliū tampa korawoti:

- 1) Spinininkai, kurie be wyrausybiško Pirrodijimo arba be Swelijimo Iturinczójō fokiu Ramū, Raktus Stūboms arba rakinamiems Rykams pagatawija, Spinās prie jų atweria, be Swelijimo Ramū Apturetojo arba jo Wietininko fokio Būtrakti pagatawija, arba be Pawelijimo Policei-Wyrausybės Pāralczus arba Didrikus Kitiems dūda;
- 2) Kėmėstus Warantieji, prie kuriū fokis jų Kėmėste tinkas, su Sztempėliū sawo Žemės Wyrausybės ne paženkšintas Māczius arba Swartis arba kitokie Swerimui tinkā Rykai randami tampa, arba kurie kito Perzengimo del Māczaus arba Saiko bey Swaro nusikalsta;
- 3) Kėmėsta Warantieji, kurie prie Ugnies dirba, jey jie tūs Padawādijimus ne sėfa, kurie nū Policei-Wyrausybės ant Itaisimo bey Pakawójimo jų Darbawietēs, kaip ir del Būdo, Ugni wartoti, išdūti yra.

Afšiejime tō Nūmerio 2. tampa Pagrėbimas tū ne štėmpelūtū Maczū bey netikrū Swarcziū Nūsūbijime ištarams.

§. 349. Su Piningū Pakūta ikki penkesdesimt Doleriū arba Kalėjimu ikki šešiū Nedėliū tampa pakorawojami:

- 1) Kas be jokios Wālės swetima Grūntā arba fokio atwira Kėla arba ne atwira Kėlā (saw wienam wazūjama) per Nūkāsima arba Nūārima pamāzin;
- 2) Kas be jokios Wālės nū atwiriū arba Sāwkelėliū Žeme, Akmenis arba Welėnā, arba nū Grūntū, kurie Kitam priklauso, Žeme, Mōli, Smilti arba Žiejdrā kāsā, arba Akmenis, Welėnā arba tam lygius Daiktus atima;
- 3) Kas, be zokāniškai pasunkinanczū Wagystēs Priejasczū, Waisius, Walgio Laworus arba Gėrimus paima ir ant Wietōs suczerauja;
- 4) Kas nū fokio Szlūzmōs Stōnui priklausanczo Underapiciero arba prasto Balnėraus, be raštiskō Pawelijimo jo Roman-

diero (Wādōwo) zalnērīstus Rūbus arba Sīklus arba šēp
zalnērīstus Daiktus perla arba per Pantā priima;

5) kas prie Kanonierū Pasimokinimū išpauditas geležinės Kūl-
kās, arba kas šwininės Kūlkās iš Szeivės išima ir paslaiko;

6) Pantū žyczitojis, kursai prie Iškrowijimo sawo Remesto
tiems ant to zokanīskai išleistiems Padawādijimams priešais
daro.

Surastinīskai po Mūsū Lukšezausiu Paties Rankos Prisira-
šimu bey Prispaudimu Karalīškās Peczwietēs.

Išdūta Szarlotenburkijē, 14 tā Aprīli 1851.

(L. S.) (Wietoje Peczwietēs) **Priczkus Billius.**

v. Manteifel. v. d. Heidt. v. Kābe. Simōns. v. Sztok-
ausen. v. Kaumer. v. Westfālen.

LK-19

283

284

Mano Drukawonėje dar yra gaunami sekanti wofiski Kąstėlei:
Gemeinde-Ordnung für den Preussischen Staat
vom 11. März 1850. Preis geb. 2 *Sgr.*

Verfassungs-Urkunde für den Preussischen Staat
nebst Allerhöchster Botschaft vom 31. Januar 1850. Preis
1 *Sgr.*

Feldpolizei-Ordnung vom 1. November 1847. Preis 2 *Sgr.*

**Topographisch-statistische Uebersicht des Regie-
rungs-Bezirks Königsberg.** Im Auftrage der
Königl. Regierung bearbeitet von Adolf Schlott, Königl.
Regierungsrath. Preis 2 *Rb.*

Preussischer Volks-Kalender für das Schaltjahr 1852,
in Oktav. Preis 8 *Sgr.*

Kleiner ostpreussischer Kalender für das Schaltjahr
1852, in Sedez. Preis 4 *Sgr.*

Komtoir-Kalender für das Schaltjahr 1852. Preis 1 $\frac{2}{3}$ *Sgr.*

Lietuwiskioje Kalboje:

Lauku-Saugones- bey Pantyjimai-Dawadai:
nū 1mo Nowemberio 1847. Prekia 3 *Sgr.*

Mazos Rytprusiskos Kalendros ant Pridėlio Mėto
1852. Perwerstos nū Turgio Mėškatezio, Mokytojo Ober-
eifutūse. Prekia 4 *Sgr.*

**Rusidawimai šwento Rašto, seno ir naujo
Testamento,** surasiti pagal tūš Ezėjus, kurūse jie yra
nusidawė, ir prie kožno Nusidawimo pritinkami Giesmju Per-
skrymėlei, ir iš šwento Rašto Kalbėsei pridėti. Ezitie Rusi-
dawimai wofiskoj Kalboje yra surasiti nū A. G. Preiso ir
lietuwiskai perwersti nū Turgio Mėškatezio. Prekia
10 *Sgr.*

Diljėje, Nowemberijė 1851.

S. Keilenderis.

LK-19

283

283

283